

B69-445

特27

823

САМОУЧИТЕЛЬ
РУССКАГО И ЯПОНСКАГО
ЯЗЫКОВЪ

獨學

日露對話捷徑

神州紀元二千五百五十二年八月上梓

日本伊藤伊吉著
日本市川文吉閱

Составилъ
И. ИТОО.

ТООКИО.
Типографія Сюэйся.
1892.

東京新聞

第...

第...

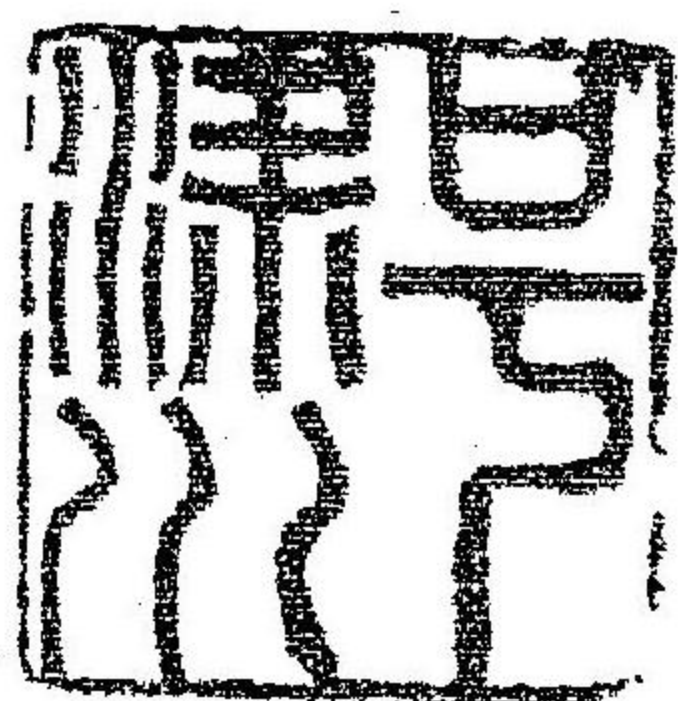
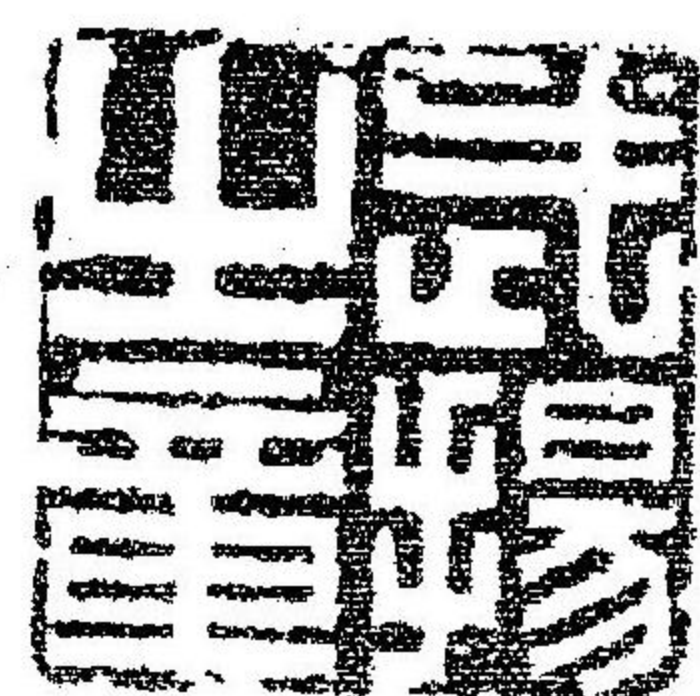
歛

萬

萬歛

言

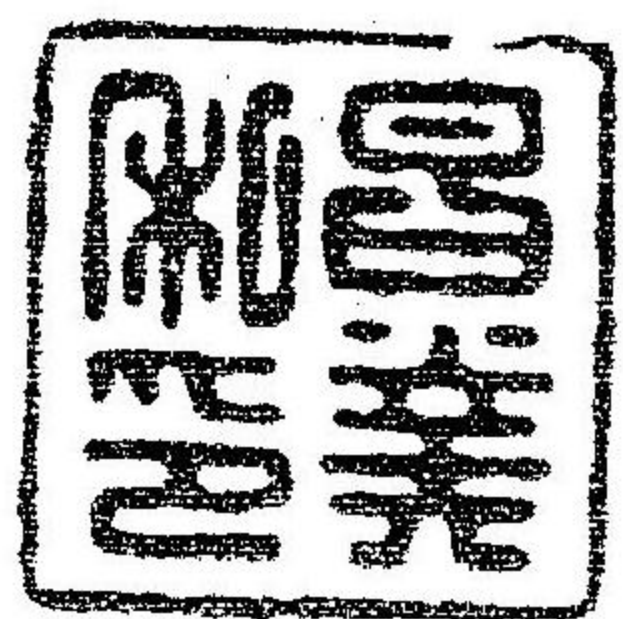
樂
川
題

縱橫異體

筆弗殊名

昌業題

壬辰二月

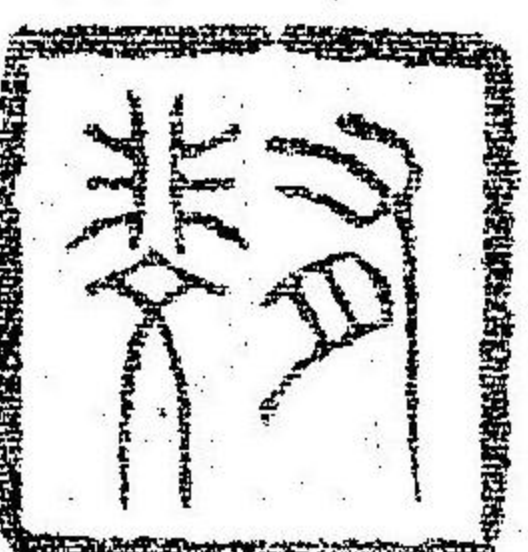
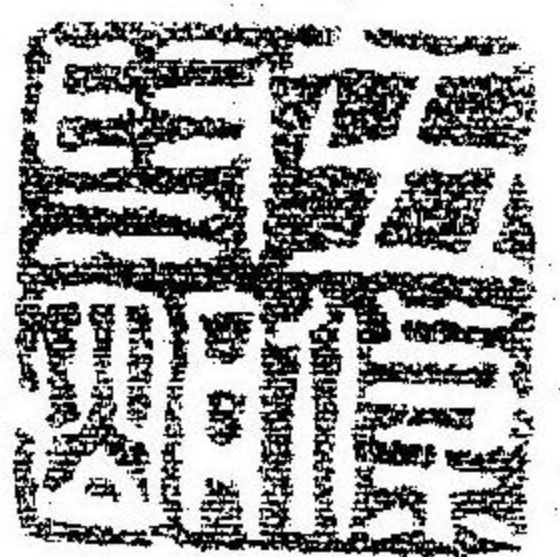
彼此通貫
比而同之

憶飲襟襟正接出日來
昔情倦二使空懸如
對話揮筆一母請竭
時
意江人伊之德伊去
莫行
日名錄
為
信
揮
筆
存

己條方明謹

為高樓西序

公好之... 句意

也... 句意

象... 句意

蓋... 句意

於... 句意

多。其書亦不乏。獨若露語。講之者寥寥。晨星。實一卷。蓋有不能已者也。夫英文獨語。講之者既官。奈良縣。頃者以刀筆餘暇。著曰露對語捷徑。因將大有所爲。不幸罹病。不得遂其志而歸。就入露國。從事商業者數年。善通露語。諳其事情。夙有報國經世之志。少遊北海道。授業生徒。轉於隣邦。特爲然。白水伊藤君。遠江人。性好讀書。達兩國之情。此所以不可不講象胥之學也。而使聘相交。商估相通。非熟言語。爛辭令。則不能

再ハ露に入り露人をして日本語を學ばしめんと
の意我兵政商戦上の最好利器也殊に著者か此書を帶ひて
地理を知らざるへからず此書の如きは露國に對する
海に卓立せんと欲せば逆め彼の言語を解して其人俗
我國人にして兵政商三略上彼の樞機を制して以て東
舉凶吉共に其風響波蕩する免れ能はざる所なり故に
して之か序を徵す嗚呼日本の露西亞に於ける一投一
滯遊する久矣と頃日子か門を敲き日露對話捷徑を出
聞く著者は遠州の人曾て母を奉し海を航して露國に
序

從六位阪本彰之助撰

明治二十五年三月

其初志者歟。是爲序。

邦之語。其裨補國家者。蓋亦匪尠。此可謂不負
而俟也。當此時。此書一出。不獨後生得以講隣
已開。西伯利亞之鐵軌漸成。其交通頻繁。可期
爲可憾。而露之於我邦。境相接矣。况領東之港

處シ宇内ノ強國ニ對スル或ハ英ニ偏シ獨ニ泥ミ或ハ世ニ欠クベカラザル所以ナリ抑我邦人ノ從來斯世ニヲ討究ス是言語談話ノ交際間ニ必要ナル所以ナリ處思ヲ通曉シ其意思ヲ通曉セントスル者ハ先ヅ其語言ハ其志尙ヲ詳悉シ其志尙ヲ詳悉セントスル者ハ其意岸相望テ談話スベキニアラズヤ夫克交誼ヲ脩ムル者輪二晝夜ノ航程ノミサガリーンカムチャーツカ亦對咽喉金角港ハ我長崎敦賀及小樽ヲ距ルコト少カニ火悉伯利大鐵路ノ竣工今ヤ眼前ニ逼リタリ露國東門ノ自序

稻垣滿次郎識

壬辰初秋東都麴坊の寓に於て

如何

膽此勇壯なかるへからさる也著者前途の搏翼果して對するにせよ佛獨に對するにせよ我國人の對外的肝氣予私かに其勇壯に感す蓋し露に對するにせよ英に

作ス號シテ日露對話捷徑ト云フ今ヤ再ビ彼地ニ遊ビ
記積テ數冊子ヲ爲セリ頃者就テ集拾彙纂シ一冊子ヲ
之ガ援ヲナス尤キ憾焉ヨリ太シキハ無シ爾來隨聽隨
痒僅カニ彼語ヲ悟ルヲ得タリ當時日露對話書ノ以テ
ントハ於是乎且ニハ地ニ畫シ夕ニハ手ヲ形リ隔靴搔
情ヲ迎フルニ足ルト胡ヅ計ラン斯語亦馱舌ノ憾アラ
ニ英語アリ斯語ヤ世界ノ通語ナリ以テ到處意ヲ通シ
是馱舌ノミ氣笛一聲神州ヲ去ルキ心竊ニ以爲ラク我
ヤ不肖慈母ヲ奉シテ悉伯利ニ在ルヤ其初片言隻語悉
ノ間ニ立テ滔々タル大勢ノ潮頭ニ棹サントハセザル

全胞四千萬中蓋シ其人乏シカラズ有爲ノ士自今日露
ナルニ於テチヤ方今活眼以テ東方ノ策ヲ講スルモノ
者誰カ斯語ヲ識ランコトヲ欲セザラン況ヤ隣邦ノ語
リ苟モ眼ヲ悉伯利鐵路ニ着シ慮ヲ東亞西歐ニ運ラス
向后二十世紀ニ於ケル斯語ノ勢力豫想スルニ尙餘ア
中央ニ臻ルマテ一露語ヲ以テ克ク行旅ノ便ヲ得ベシ
廣大ナリトス足ヲ日本海頭ニ跡シ西方四千里程歐洲
中最大版圖ヲ有スル國ニシテ其語ノ行ハル、區域亦
遙遠ヲ内ニセシコトハアラザリシヤ露西亞ハ全世界
米佛ニ傾ムキシコトハアラザリシヤ比隣ヲ外ニシテ

正 誤 表
ОПЕЧАТКИ.

紙 頁 Стран.	行 數 Строка.	誤 Напечатано.	正 Слѣдуетъ читать.
1.	2. ^{上ヨリ} сверху	Очлавлѣніе.	Оглавлѣніе.
12.	10. "	Ниюзу го.	Низюу го.
22.	8. "	Бѳо-ей.	Бѳо-ей.
28.	16. "	ни цуйте.	ни цуйте.
35.	16. "	右傍白地へ君ノ兄弟ハ本ヲ持ツノ九字ヲ加フ	
36.	3. "	и	и
83.	13. "	посѣда.	посѣда.
87.	2. "	Ерикажари.	Ериказари.
91.	3. "	Карѳіе.	Нарѳіе.
93.	11. "	ナラバ.	ナラバ.
103.	3. "	са,	ва
105.	7. "	Опѳ	Опѳ
111.	10. "	Сѳѳжее	Сѳѳжее
111.	14. "	чѳѳты.	чѳѳты.
112.	10. "	куцу	масу
121.	16. "	4	3
149.	2. "	ヲ削ル	
175.	8. "	Грѳдкѳй.	Глѳдкѳй.
190.	10. "	Ниватарѳ.	пнваторѳ.
195.	7. "	Охицузи.	Охицузи.
199.	12. "	Пѳпне.	Пѳпне.
216.	10. "	Жѳутая	жѳлтая
233.	12. "	Правоучѳніе.	Правоучѳніе.

著 者 白 水 子 識

明治廿五年二月黃鳥出谷之日南都水門ノ僑舎ニ於テ
ラズヤ

悉伯利地方ニ布演スルノ楷梯タラバ豈亦一大快事ナ
メントスルノ設案ナレバ此ニ依テ他日神靈ノ倭語ヲ
ヲ學ブニ供スルノミナラズ又露人ヲノ邦語ヲ知ラシ
ナルヲ得バ著者ノ喜何ゾ勝ヘン此書惟リ邦人ノ露語
ノ指南車トナリ后日余ト全一境遇ニ接スル者ノ援ト
將ニ上梓シテ天下同志ノ士ニ頒タントス此書聊讀者
悉伯利曠原ニ露馬ノ肥瘠ヲ識ラント欲シ上途ニ先チ

紙頁 Стран.	行數 Строка.	誤 Напечатано.	正 Слѣдуетъ читать.
235.	10. ^{上ヨリ} сверху	Найкокосай.	Найкокусай.
249.	12. "	имущество.	имущество.
251.	11. "	Кузнечкъ.	Кузнечикъ.
251.	14. "	鐵.	鐵姑.
264.	6. "	тетами.	тегами
267.	12. "	-ди	-ли
271.	2. "	китатея	ситатея
281.	5. "	Ватаку си	Ватакуси по
281.	14. "	Сѣднице	Сѣднице
282.	14. "	хуже	хуже
325.	16. "	будеть	будеть
327.	15. "	гѣродѣ.	гѣродѣ.
340.	20. "	Сталия	Италия
363.	2. "	(Зюубун) десеу.	(Зюубун десеу)
398.	14. "	гѣрода	гѣлода
400.	21. "	поручилъ	получилъ
405.	5. "	В	Я
407.	13. "	то	во
412.	17. "	ѣрени	ѣчени
432.	6. "	нѣльи	нѣльи
439.	17. "	кандѣ	кандѣ
447.	18. "	безу	бецу [гѣродѣ
452.	14. "	Въ котѣромѣ	Въ котѣромѣ
454.	15. "	откуда	Откуда
461.	7. "	томай	темай
462.	4. "	Додока	Докока

目 録

2
Оглавленіе.

- 第 一 章....文字. №. 1. Буквы.
- 第 二 章....發音符調. №. 2. Произношеніе.
- 第 三 章....綴字法. №. 3. Складываніе.
- 第 四 章....計數. №. 4. Количественныя
числа.
- 第 五 章....序數. №. 5. Порядочныя числа.
- 第 六 章....分數. №. 6. Дроби.
- 第 七 章....人代名詞. №. 7. Мѣстоименія лич-
ныя.
- 第 八 章....人類. №. 8. Люди.
- 第 九 章....語法. №. 9. Этимологія языка.
- 第 十 章....語法. №. 10. " "
- 第 十 一 章....語法. №. 11. " "
- 第 十 二 章....建物及家財.
№. 12. Зданія и мебель.
- 第 十 三 章....語法. №. 13. Этимологія языка.
- 第 十 四 章....代名詞. №. 14. Мѣстоименія.
- 第 十 五 章....代名詞. №. 15. " "
- 第 十 六 章....語法. №. 16. Этимологія языка.
- 第 十 七 章....光陰ノコト.
№. 17. О времени.

- 第十八章... 食事及飲食物.
№. 18. Пищи, напитки и кушанья.
- 第十九章... 家財器具及文房具等.
№. 19. Мебель, посуда, орудия, сбруя и учебныя вещи.
- 第二十章... 衣服,履物,布類及粧飾品類.
№. 20. Платье, обувь и бѣлье.
- 第二十一章... 副詞,形容詞及接續詞等.
№. 21. Нарѣчіе, прилагательное имя и союзъ.
- 第二十二章... 語法. №. 22. Этимологія языка.
- 第二十三章... 語法. №. 23. " "
- 第二十四章... 貨幣及度量衡.
№. 24. Монеты, вѣсы и мѣры.
- 第二十五章... 四季,月,七曜及方位.
№. 25. Времена года, мѣсяцы, дни недѣли.

- 第二十六章... 動詞. №. 26. Глаголы.
- 第二十七章... 尊位及官名.
№. 27. Титулы и чиновники.
- 第二十八章... 各種職業. №. 28. Различныя занятія
- 第二十九章... 身軀各部. №. 29. Части тѣла.
- 第三十章... 穀類及蔬菜類.
№. 30. Растенія хлѣбныя и огородныя.
- 第三十一章... 五味及形容詞.
№. 31. Пять вкусовъ и прилагательное имя.
- 第三十二章... 植物類. №. 32. Растенія.
- 第三十三章... 鳥類. №. 33. Птицы.
- 第三十四章... 獸類. №. 34. Звѣри.
- 第三十五章... 遊戲類. №. 35. Игрушки и забавы.
- 第三十六章... 天地ノコト.
№. 36. Небо и земля.
- 第三十七章... 國郡村及建物ノコト.
№. 37. Земля и постройки.
- 第三十八章... 金石及元素類.
№. 38. Металлы, камни и

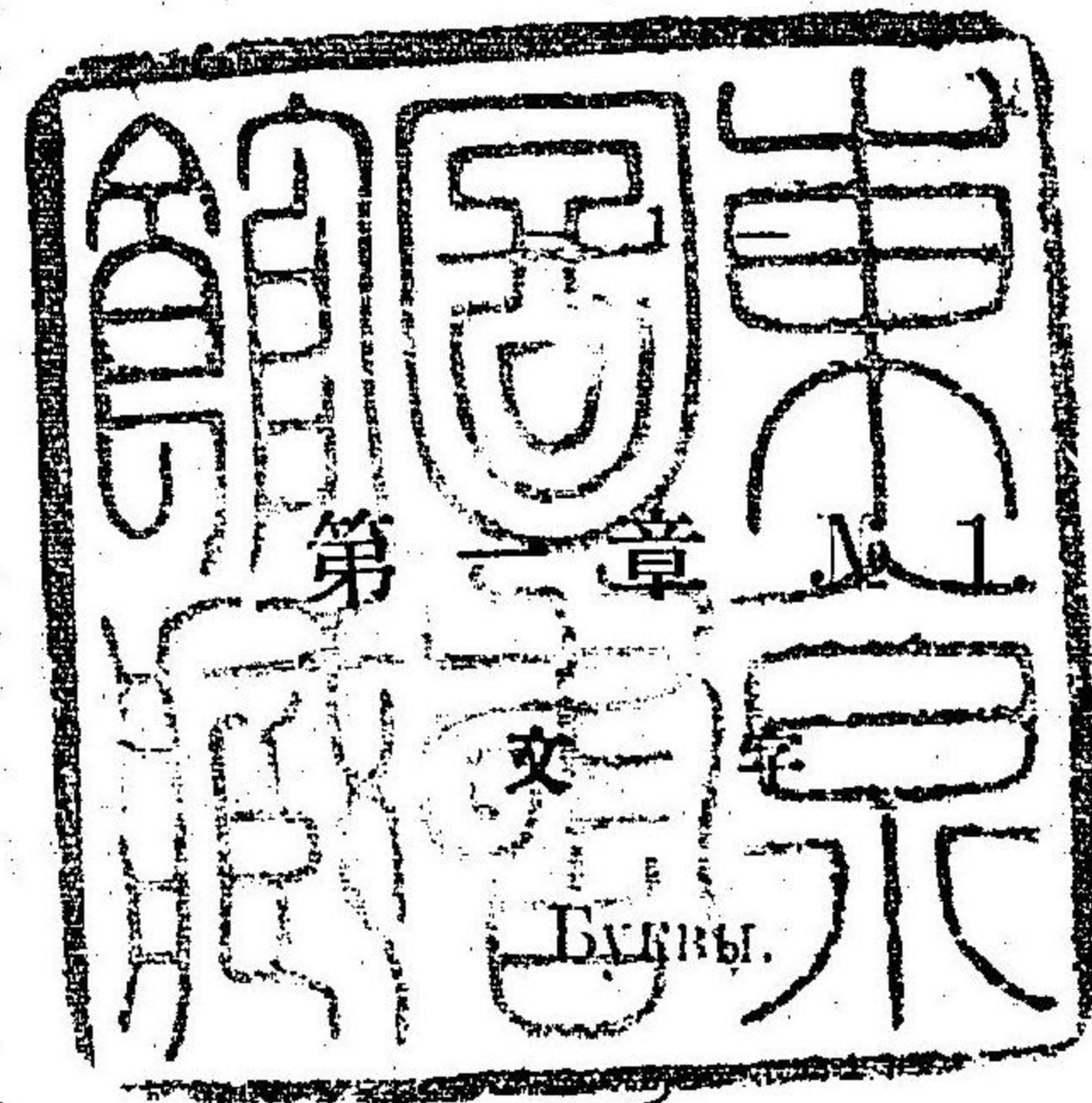
		стихиі.
第三十九章....藥種類.	№. 39.	Медицина.
第四十章....疾病.	№. 40.	Болѣзни.
第四十一章....商事用語.	№. 41.	Торговля.
第四十二章....科學用語.	№. 42.	Науки.
第四十三章....航海ノコト.		
	№. 43.	Навигация.
第四十四章....軍事及武官.		
	№. 44.	Военныя вещи и офицеры.
第四十五章....心意作用 = 關スル無形名詞類.		
	№. 45.	Умственные предметы.
第四十六章....昆虫及魚介類.		
	№. 46.	Насѣкомое, черепахожное животное, и рыба.
第四十七章....國都國民名稱.		
	№. 47.	Имена страны, города и народы.
第四十八章....語法.	№. 48.	Этимология языка.
第四十九章....語法.	№. 49.	„ „
第五十章....語法.	№. 50.	„ „
第五十一章....語法.	№. 51.	„ „

第五十二章....語法.	№. 52.	Этимология языка.
第五十三章....語法.	№. 53.	„ „
第五十四章....語法.	№. 54.	„ „
第五十五章....商店 = 於テ對話.		
	№. 55.	Разговоръ въ лавкѣ или магазинѣ.
第五十六章....朝食前 = 於ケル對話.		
	№. 56.	Разговоръ предъ завтракомъ.
第五十七章....健康 = 付テ.		
	№. 57.	Раз. о здоровью.
第五十八章....賓客ト談話.		
	№. 58.	Раз. съ гостями.
第五十九章....天氣 = 付テ.		
	№. 59.	Раз. о погодѣ.
第六十章....食事 = 付テ.		
	№. 60.	Раз. о кушаніяхъ.
第六十一章....時間 = 付テ.		
	№. 61.	Раз. о часахъ.
第六十二章....時候 = 付テ.		
	№. 62.	Раз. о временахъ года.
第六十三章....週間及月日 = 付テ.		

- №. 63. Раз. о днях недѣли и мѣсяцахъ.
- 第六十四章....年齡 = 付テ.
- №. 64. Раз. о возрастѣ.
- 第六十五章....逍遙 = 付テ.
- №. 65. Раз. о прогулкѣ.
- 第六十六章....書翰 = 付テ.
- №. 66. Раз. о письмѣ.
- 第六十七章....外國語 = 付テ.
- №. 67. Раз. о иностранныхъ языкахъ.
- 第六十八章....學友ノ對話.
- №. 68. Раз. между учениками.
- 第六十九章....友人ノ對話.
- №. 69. Раз. между друзьями.
- 第七十章....旅行 = 付テ.
- №. 70. Раз. о путешествіи.
- 第七十一章....芝居 = 付テ.
- №. 71. Раз. о театрѣ.
- 第七十二章....商人ノ對話.
- №. 72. Раз. между продавцами.

第七十三章....官衙 = 於テ.

- №. 73. Раз. въ присутственныхъ мѣстахъ.

^ア A a,	^イ B b,	^ウ B b,
^ア	^イ	^ウ
^カ T e,	^キ D g d,	^ク E e,
^カ	^キ	^ク
^ケ M m,	^コ I o,	^ク U u,
^ケ	^コ	^ク
^ケ U u,	^コ F i,	^ク K k,
^ケ	^コ	^ク
^セ A a,	^ソ M m,	^タ H h,
^セ	^ソ	^タ
^セ O o,	^ソ T n,	^タ P p,
^セ	^ソ	^タ

С с,	М м,	У у,
エス	テー	ウー
Ф ф,	Х х,	Ц ц,
エフ	ハー	ツエー
Ч ч,	Ш ш,	Щ щ,
チエー	シアー	シチアー
Л л,	В в,	Б б,
エル	エルヒ-	エリ
Д д,	И и,	Ю ю,
ヤッチ	エー	ユ-
Р р,	О о,	У у,
ヤー	フヒタ	イジツア

以上三十六文字ノウチ左傍ノ大字ハ頭文字ニシテ文章ノ初及固有名詞ノ
 頭ニ用ユル字体ナリトス、右傍ノ小字ハ平生ノ記録ニ用フル字
 体ナリトス、猶我國ノ艸書ノ如シ。

А а, Б б, В в, Г г, Д д,

Е е,	Ж ж,	З з,	И и,	Й й,
І і,	К к,	Л л,	М м,	Н н,
О о,	П п,	Р р,	С с,	Т т,
У у,	Ф ф,	Х х,	Ц ц,	Ч ч,
Ш ш,	Щ щ,	Ъ ъ,	Ы ы,	Ь ь,
Ѣ ѣ,	Э э,	Ю ю,	Я я,	Ѧ ѧ,

以上二体並ベテ掲ゲタルモノ、ウチ右傍ハ並字ニシテ左傍ハ頭文字ナリ；
 一字ツ、單獨ニ掲ゲタルモノハ之ヲ並字ヨリ大形ニ書スルトキ
 ハ頭文字トナル；
 以上ノ字体ハ之ヲ印刷体ト號シテ書籍及新聞雜誌等總テ印刷物
 ニ用ユル体ナリトス猶我國ノ楷書ノ如シ

第二章 № 2.

發音符調.

母音字.

а, ア	е, エ	и, イ	і, イ	о, オ	у, ウ
ы, ヒ	ѳ, フ	ѳ, エ	ю, ユ	я, ヤ	ѳ. ヨ

半母音字.

ѳ, Ъ, ѳ.

此三字ハ其音殆ド無キカ如ク響ク、而シテ ѳハ(ウ)ト云フカ如ク、Ъハ(イ)ト云フカ如ク響ク、ѳハ(イ)ノ極メテ短キモノ、如シ。尙第三章ヲ参照スベシ。

子音字.

б, ブ	в, ヴ	г, グ	д, ド	ж, ジュ	з, ズ	к, ク
л, ル	м, ム	н, ヌ	п, プ	р, ル	с, ス	т, ト(ツ)
ф, フ	х, フ	ц, ツ	ч, チ	ш, シュ	щ, シチュ	

- 注意. I ハ(ル)ノ輕微ナルモノナレバ之ヲ發音スルニハ舌頭ヲ極メテ輕ク上唇ニ觸テ發聲スベシ.
- П ハ(ル)ノ強硬ナルモノナレバ之ヲ發音スルニハ舌頭ヲ捲テ強ク發聲スルコト宛モ江戸子辨ノ如クナルベシ.
- X ハ假ニ(フ)ヲ符シタレド我國ノ(フ)トハ異レリ、喉ニテ(フ)ヲ發聲スルモノト知ルベシ.
- ѳ ハ正ニ我國ノ(フ)ト同シ、然レド露語ニテハ充分ニ唇ヲ緊メテ風ノ吹ク如ク云フヲ好シトス.
- B ハ(ウ)ト(ア)ノ間ニ於テ發音スベシ.
時トシテハ ѳ ト全音ヲナスコトアリ.
- T ハ元來(ト)ト(ツ)ノ中間音ヲ硬ク發聲スルモノナレド少ク(ト)ニ近キヲ以テ假ニ(ト)字ヲ符シタリ.
- ж ハ蟬ノ啼クガ如キ音ヲ發聲スベシ.
- ш ハ傾斜セル磐面ニ瀧水ノ注射スルガ如ク響クベシ.
- щ ハ ш ト ч トヲ結合セルモノナリ.
- к, г, х, ハ喉音; н, б, в, ѳ, м, ハ唇音; л, ѳ, т, ш, ц, ш, щ, с, д, ж, з, ハ齒音; л, р, ハ舌音ナレバ常ニ其心シテ發音スルヲ要ス.

第三章 № 3.

綴字法.

注意. (')ハ母字ノ上方ニ用ユル符點ニシテ之ヲ露語ニテ(ウダレーニエ) ударение ト稱エ音調ノ激昂スル記號トス、而シテ露語ニハ每語必ズ此(ウダレーニエ)アリトス、然レモ書物ニハ此ヲ用ヰズ惟字書ニ就テ見ルヲ得ベシ。
本書ハ獨學者ノ便ヲ圖リ全編每語必ズ此符點ヲ用ヰタリ。

- (1) б...а. ба.   бニあ   合セテ語氣ヲ密接スレバ
      а   а   ぶあ 即ば トナル.
- (2) б...е, бе.   бニえ   合セテ.....
      е   е   ぶえ 即べ トナル.
- (3) н...о. но.   нニお   合セテ.....
      о   о   ぬお 即の トナル.
- (4) к...у. ку.   кニう   合セテ.....
      у   у   くら 即く トナル.
- (5) н...и. ни.   нニい   合セテ.....
      и   и   ぬい 即に トナル.
- (6) г...а. га.   гニあ   合セテ.....
      а   а   ぐあ 即が トナル.
- (7) Книга.
      クニガ

此語中 н ノ上方ニ (') 符點ヲ用ヰタルハ即(ウダレーニエ)ヲ示シタルナリ；而シテ少ク語音ヲ長ク引クトキハ自然ニ語音ノ激昂スルモノ故ニ我國近年用ユル夫ノ長音ノ記號(一)ヲ借り以テ(クニ

-ガ)ト假名ヲ符シタリ、以下(一)ハ(ウダレーニエ)ト知ルベシ。

- (8) Отъ.
      オ-ット
語ノ終尾ニ Ъ 字ヲ用ヰタルトキハ其 Ъ 字ノ前ハ必ズ子字ニシテ而カモ其子字ヲ緊シク發聲シテ讀ミ止ムベキモノトス。
而シテ Ъ 字ハ前章説明ノ如ク殆ド音ナシ。
(ъ)ノ前ニ拗音ノ(つ)ヲ挟ミタルハ(さ)ヲ緊シク發聲センガタメノ方便ナリトス。
- (9) Ма...тъ.
      マ   タイ
ト字ハ(い)音ノ短クシテ輕微ナルモノ故ニ   с.....い 即   с.....
      てい 殆ド(ち)ノ如ク綴音ス
- (10) Мать.
      マ-ディ
а ノ上方ニ(ウダレーニエ)ヲ用ヰテ語音ヲ昂ク。
- (11) Маль...чикъ.
      マ-リ   チク
(л...ь) 短クシテ且輕微ナル(い)ト其前ノ輕微ナル(る)トヲ密接シテ   るい 即り トナル。此故ニ此(リ)ハ舌頭ヲ極メテ輕ク上唇ニ押シテ發聲スベシ。
(ч...и),   ち.....い 即   ちい=ち,   ナリ。
      къ,   (く)ヲ緊ク云フベシ。
- (12) Мальчикъ.
      マ-リチク
- (13) Дѣ...вѣ...шка,..... Дѣвушка.
      デ   ヴ   シュカ   デ-ウシュカ
- (14) Не...ро,..... Перо.
      ベ   ロ   ペロ-
- (15) Яй...цо,..... Яйцо.
      ヤイ   ツオ   マイツォ-

(16) Му... ха, ... Муха.
ム ハ ムハ

X字ハ (f, h, f, h, h) ノ音ヲ發ス即
ха, хи, ху, хе, хо. 何レモ喉音.
ハ ヒ フ ヘ ホ

(17) Япони́я. (18) Япони́ецъ.
ヤポニヤ ヤポニツ

(19) Мѣ... ся... цъ, ... Мѣсяцъ.
メ シヤ ツ メシヤツ

(20) Ша́пка. (21) Кре́пко.
シャプカ クレプコ

(22) Жа́... ж... да, ... Жа́жда.
ジャ ジュ ダ ジャジュダ

(23) Зо́... ло... то, ... Зо́лото.
ゾ ロ ト ゴロト

(24) Се... ре... бро, ... Серебро́.
セ レ BRO セレブロー

(25) Су́кно. (26) Су́ндучъ.
スクノ スンドウク

(27) Ду́бъ.
ドゥブ

(ぶー) ト (づー) ノ間ニ於テ發音スベシ Т字ノ前ニ在ル бハ充分硬
ク發音シテ殆ド (ぶ) ノ如ク云フベシ

(28) Хлѣ́бъ. (29) Ло́бъ.
フレブ ローブ

(30) Тума́нь.
トゥマニ

(ту) ハ (と) ト (つ) ノ間ニ於テ發音スベシ.

(31) Ю́ность.
ユノスチ

(32) Ю́ноша.
ユノシア

(33) Ю́ль.
イユリ

(34) Фо́нарь.
フォナリ

(35) Щѣ́тка.
シチョウツカ

此ノ如キキハ Тヲ寧ロ (つ)ニ近ク響クベシ

(36) Я́щикъ.
ヤシチク

(37) Нѣ́ня.
ニヤニヤ

(38) Дѣ́ля.
ヂヤヂヤ

(39) Мя́со.
ミヤソ

(40) Тѣ́ткa.
チョウツカ

(тѣ) ハ (とー)ノ密接シタルモノ即 (ちよー)ノ緊硬ナルモノナリ
トス

(41) Ча́пка.
チヤシユカ

(42) Звонóкъ.
ズヴォノク

入ニ依テハ 0チ aニ近ク發音シテ (ずわのーく)トモ云フ.

(43) Огóнь.
オゴニ

或ハ (あごーに)

(44) Усѣ́, у́хо, у́ши.
ウスヒー ウーホ ウーシイ

(45) Благода́рность.
ブライダールノスチ

(46) Про́шеніе.
プロシエニエ

(47) Здравѣ́ствуйте.
ズドラウストাইチエ

此語ハ露人ノ語ルヲ聞クトキハ (ざらすさじいちえ)ト云フガ如ク聞
ユ.

注意. 露西亞語ニテハ綴字ヲ發音スルニ一文字ト雖モ之ヲ殘シ洩ラ
 スコトナク悉皆收拾シテ發聲ス, 尤モ *h*, *h* ノ二文字ハ己ニ
 前ニモ云ヘル如ク殆ド捨字ノ如ク音無キガ如シ,
 英語ニ (*Right*) ナ (*らいと*) ト發聲シテ *gh* ナ捨テ讀マザル
 ガ如キニハアラズ

第四章 № 4.

計 數

Количественныя числа.
 コリ-チェストヴェンスヒヤ チ-スラ

Одинъ. アチ-ン	一.	Ичи, хитору.
Два. ドワ-	二.	Ни, футацу.
Три. トリ-	三.	Сан, митцу.
Четыре. チエトヒ-レ	四.	シ, イтцу.
Пять. ピヤ-タイ	五.	Го, итцу.
Шесть. Ше-スダイ	六.	Року, мутцу.
Семь. セ-ミ	七.	Сичи, нанацу.
Восемь. ウォ-セミ	八.	Хачи, ятцу.
Девять. デ-ウヤタイ	九.	Ку, коконоцу.
Десять. デ-シヤタイ	十.	Зюу, тоо.
Одиннадцать. アチ-ンナツツァタイ	十一.	Зюу ичи.
Двадцать. ドワエナ-ツツァタイ	十二.	Зюу ни.

Тринадцатъ. トリナッツァヂ	十三.	Зюу сан.
Четырнадцатъ. Чётёрлナッツァヂ	十四.	Зюу си.
Пятнадцатъ. ピヤツナッツァヂ	十五.	Зюу го.
Шестнадцатъ. Шестナッツァヂ	十六.	Зюу року.
Семнадцатъ. セムナッツァヂ	十七.	Зюу сичи.
Восемнадцатъ. ウオセムナッツァヂ	十八.	Зюу хачи.
Девятнадцатъ. デウヤツナッツァヂ	十九.	Зюу ку.
Двадцатъ. ドワナッツァヂ	二十.	Ни-зюу.
Двадцатъ одинъ. ドワナツァヂ アヂン	廿一.	Низюу ичи.
Двадцатъ пять. ドワナツァヂ Пя-Дзи	廿五.	Низюу го.
Двадцатъ девять. ドワナツァヂ Де-УаДзи	二十九.	Низюу ку.
Тридцатъ. トリナツァヂ	三十.	Санзюу.
Тридцатъ два. Три-СэЦаДзи Дор	三十二.	Санзюу ни.
Тридцатъ восемь. Три-СэЦаДзи Уо-Семи	三十八.	Санзюу хачи.
Сорокъ. ソロク	四十.	Сизюу.
Сорокъ три. ソロク Трили	四十三.	Сизюу сан.

Пятьдесятъ. ПяДзиДэШя-Дзи	五十.	Гозюу.
Пятьдесятъ одинъ. ПяДзиДэШя-Дзи АДзин	五十一.	Гозюу ичи.
Шестдесятъ. ШэСэДзиДэШя-Дзи	六十.	Рокузюу.
Семьдесятъ. Се-МидэШяДзи	七十.	Сячизюу.
Восемьдесятъ. Уо-Се-МидэШяДзи	八十.	Хачизюу.
Девяносто. ДэУанэ-Нэ-Сэ	九十.	Кузюу.
Сто. Сэ-Тэ	百.	Хяку.
Сто одинъ. Сэ-Тэ АДзин	百一.	Хяку ичи.
Сто пять. Сэ-Тэ Пя-Дзи	百五.	Хяку го.
Сто десять. Сэ-Тэ Дэ-ШяДзи	百十.	Хяку зюу.
Сто пятьдесятъ. Сэ-Тэ ПяДзиДэШя-Дзи	百五十.	Хяку гозюу.
Сто девяносто. Сэ-Тэ ДэУанэ-Нэ-Сэ	百九十.	Хяку кузюу.
Двести. ДэУэ-СэДзи	二百.	Ни хяку.
Триста. Тэ-Сэ-Тэ	三百.	Санбяку.
Четыреста. Чэ-Тэ-Хи-Рэ-Сэ-Тэ	四百.	Сихяку.
Пять сотъ. Пя-Дзи Сот	五百.	Гохяку.

Восемь сотъ. ウォセミ ソート	八百.	Хашьяку.
五百以上ニハ СОТЬ ナ用ユ.		
Тысяча. トヒシヤチア	千.	Сен.
Двѣ тысячи. フウエ トヒシヤチイ	二千.	Нисен.
Три тысячи. フリ トヒシヤチイ	三千.	Сансен.
Четыре тысячи. Чэтоヒレ トヒシヤチイ	四千.	Сисен.
Пять тысячъ. Пья-Тэи トヒシヤチ	五千.	Госен.
Десять тысячъ. Дэ-Шя-Тэи トヒシヤチ	一万(十千).	ичиман.

第五章 № 5.

序 數.

Порядочныя числа. ホリヤードチスヒヤ Чо-сура

Первый. ヒールウヒイ	第一.	Дай-ичи.
Второй. Фтаро-И	第二.	Дай-ни.
Третій. Тле-Тэи	第三.	Дай-сан.
Четвёртый. ЧэццУо-Лт-И	第四.	Дай-си.
Пятый. Пя-Т-И	第五.	Дай-го.
Шестой. Шэст-И	第六.	Дай-року.
Седьмой. Се-Дэ-И	第七.	Дай-сичи.
Восьмой. Во-Ш-И	第八.	Дай-хачи.
Девятый. Дэ-Уа-Т-И	第九.	Дай-ку.
Десятый. Дэ-Шя-Т-И	第十.	Дай-зюу.
Одиннадцатый. О-Дэ-Н-Тцц-Т-И	第十一.	Дай-зюуичи.
Двадцатый. Д-У-Цц-Т-И	第二十.	Дай-низюу.

Двадцать первый.
ドワーツツァテイ ベールウヒイ

Сороковой.
ソロコウホーイ

Сотый.
ソートヒイ

Тысячный.
トヒーシャチズヒイ

第二十一. Дай-низюуичи.

第四十. Дай-сизюу.

第百. Дай-хяку.

第千. Дай-сен.

第六章 № 6.

分 數.

Дроби.
ドッロ-ヒイ

(1) Половина. 半分. Ханбун.
ボロウイ-ナ

(2) Полтора. 一個半. Хитоцухан.
ボウトラ-

(Пол) > Л > (る) ナ極メテ輕微ニ宛モ (う) ニ近ク發聲ス以下往

々此例アリ.

(3) Треть. 三分ノ一. Санбун но ичи.
ТРЕ-ТЭИ

(4) Двѣ трети. 三分ノ二. Санбун но ни.
ドフエ- ТРЕ-ТЭИИ

(5) Четверть. 四分ノ一. Сибун но ичи.
ЧЕ-ТШУЭЛ-ТЭИ

(6) Три четверти. 四分ノ三. Сибун но сан.
ТРИ- ЧЕ-ТШУЭЛ-ТЭИ

(7) Одна пятая. 五分ノ一. Гобун но ичи.
АДЖИ- ПЯ-ДАヤ

(8) Одна десятая. 十分ノ一. Зюбун но ичи.
АДЖИ- ДЕСИ-ДАヤ

(9) Двойной. 貳倍. Нибай.
ДВОИ-НОИ

(10) Тройной. 三倍. Санбай.
ТРОИ-НОИ

(11) Пять разъ. 五倍. Гобай.
ПЯ-ТЭИ- РА-З

(12) Однажды. アツチーシュドヒ	一度.	Ичидо.
(13) Дважды. ドフーヒシュドヒ	二度.	Нидо.
(14) Трѣжды. トリージヒドヒ	三度.	Сандо.
(15) Чётное число. チョートノエ チスロ	偶數.	Гуусуу, Чоосуу.
(16) Нечётное число. チチョートノエ チスロ	奇數.	Кисуу, Хансуу.
(17) Единственное число. エヂーンストウエンノエ チスロ	單數.	Тансуу.
(18) Множественное число. ムノーシュエストウエンノエ チスロ	複數.	Фукусуу.

第七章 № 7.

人代名詞

Мѣстоимѣнія личныя.
メストイメーニキ リーチヌヒキ

(1) Я. ヤ	(第一格)	私ハ.	Ватакуси ва.
(2) Онъ. オン	(„)	彼ハ. (男子=)	Анохито ва.
(3) Она́. Ана	(„)	彼女ハ.	Ано ката ва.
(4) Мы́. Ми	(„)	私共ハ.	Ватакусидомо ва.
(5) Вы́. Ви	(„)	貴方 ^{アナタ} ハ.	Аната ва.
(6) Вы́. Ви	(„)	貴方等ハ.	{ Анатагата ва. Анатара ва.
(7) Ты́. Ти	(„)	其方ハ, 阿前 ^{アヘ} ハ.	{ Сонохоо ва. Омаи ва.

注意. Вы ハ元來複數ニシテ汝等ト云フ語ナレド露國ニテハ一人ニ對シテモ尊敬スルノ意味ニテ Вы ト呼ブチ常トス.
 Ты ニハ其意二様アリ, 一ハ愛慕シテ呼ビ, 一ハ輕侮シテ呼ブトキニ用ユ. 即チ妻子ヲ呼ブニ用ユレバ阿前トナリ, 婢僕其他目下ノ者ニ用ユレバ其方手前ナド云フ意トナル.
 (第一格) 私ハ, 何某ハ ト云フ如ク文章中ノ主トナルベキ格ヲ本篇ニ於テハ第一格ト名ケタリ. 即チ我國ニテ云ヘバ(は)ト云フ後詞ヲ踏ミタル格ナリト知ルベシ.

- (8) Оні. (第一格) 彼等ハ. Анохитора ва.
アノ
- (9) Онѣ. (") 彼女等ハ. Анокатара ва.
アノ
- (10) Я Итоо. 私ハ伊藤デス. Ватакуси ва Итоо десу.
ヤ- イト-
- (11) Онѣ Господинѣ Уратани. 彼ハ浦谷君デス.
オ-ン ゴスボザ-ン ヲラタニ

Анохито ва Уратани-сан десу.

注意. 何々アアリマスト云フハ露國ニテハ在ル又ハ有ルト云フ語ヲ用井ザルヲ常トス.

Господинѣ ハ我國ノ様或ハ殿ト云フニ當ル, 而シテ此語ハ男子ニノミ用ユ. 婦人ニ對シテハ Госпожаト云フ.

- (12) Она Госпожа Сатто. 彼女ハ佐藤様デス.
アナ- ゴсбожа-н Сато-
- Аноката ва Сатто-сан десу.

第八章 № 8.

人 類

Люди.
リュ-ダイ

(1) Мужина. ムシュチ-ナ	男.	Отоко.
(2) Женщина. ジュ-ンシュチナ	女.	Онна.
(3) Родитель. ロヂ-テリ	親.	Ол.
(4) Родители. ロヂ-テリイ	兩親.	Рёсин, фугаол.
(5) Человекъ. Человек	人.	Хито.
(6) Люди. リュ-дай	人民.	Тами, зинмин.
(7) Старикъ. Старик	老男.	Тоси-ёри.
(8) Старуха. Старуха	老女.	Тоси-ёри.
(9) Отецъ. Отец	父.	Чичи, ототцан.
(10) Мать. Мать	母.	Хаха, окбасан.
(11) Сынъ. Сын	息子.	Мусуко.
(12) Дочь. Дочь	息女.	Мусуме.
(13) Мальчикъ. Мальчик	童子.	Онокого.

- (14) Дѣвочка. デ-ウチカ 童女. Онаго.
- (15) Юноша. ユ-ノシ 青年. Сеинен.
- (16) Дѣвушка. デ-ウシユカ 娘. (乙女) Мусуме, отоме.
- (17) Дитя. ヂチヤ 小兒. Кодомо.
- (18) Дѣти. デ-Тай 小兒等. Кодомора.
- (19) Прѣдки. Пре-Дки 先祖. Сензо.
- (20) Потѣмки. Пот-Мки 子孫. Сисон.
- (21) Потѣмство. Пот-Мство 苗裔. Вѣо-ей.
- (22) Дѣдъ, дѣдушка. Дедъ Дед-Ушюка 祖父. Зизи, озисан.
- (23) Баба, бабушка. Баба Ба-Ушюка 祖母. Баба, обаасан.
- (24) Внукъ. Усу-К 孫. Маго.
- (25) Внучка. Усу-Чика 孫女. Маго.
- (26) Братъ. Братъ 兄弟. Кѣодай, отоко-кѣодай.
- (27) Сестра. Сестра 姊妹. Кѣодай, онна-кѣодай.
- (28) Дядя. Дядя 伯父. Ози, озисан.
- (29) Тѣтка. Тѣтка 伯母. Оба, обасан.

- (30) Племянникъ. Пре-Мян-Ник 甥. Он.
- (31) Племянница. Пре-Мян-Нича 姪. Мей.
- (32) Двоюродный братъ. Дву-Юрод-Ний Братъ 從兄弟. Итоко.
- (33) Двоюродная сестра. Дву-Юрод-Ная Сестра 從姊妹. Итоко.
- (34) Мужъ. Мужъ 夫. Отго, тейсю.
- (35) Жена. Жена 妻. Цума, нѣобо.
- (36) Невѣста. Невѣста 新婦. Хана-ѣме.
- (37) Женихъ. Женихъ 新郎. Хана-муго.
- (38) Холостякъ. Холостякъ 未婚男. Добусинмоно.
- (39) Дѣвица. Дѣвица 處女, 乙女. Сюзю, отоме.
- (40) Пріятель. Пріятель 朋友. Хоою, томодачи.
- (41) Другъ. Другъ 朋友. Хоою, томодачи.
- (42) Нянька. Нянька 兒守. Комори.
- (43) Няня. Няня 乳母. Уба.
- (44) Нянюшка. Нянюшка 乳母. Уба.
- (45) Ребѣнокъ. Ребѣнокъ 赤子. Акаго, яя.

(46) Малютка. マリュ-ツカ	赤子.	Акаго, яя.
(47) Прислуга. プリスル-ガ	召使.	Месицукай.
(48) Слуга. Слуга-	下僕.	Генан, боку.
(49) Служанка. Служанка	下婢.	Гезю, кахи.
(50) Сирота. シロタ-	孤子.	Минасиго.
(51) Сиротка. シロ-ツカ	孤女.	Минасиго.
(52) Родственникъ. Родств-нникъ	親戚.	Синсеки, Синруй.
(53) Вдовецъ. Вдв-ецъ	鰥.	Ямоме.
(54) Вдова. Вдв-а	寡.	Гоке.

第九章 № 9.

語法.

Этимологія языка.
エチモロ-ギヤ ヤズレ-カ

- (1) Имѣть.   持ツ.   Моцу.
      イメ-テイ
- (2) Я имѣю.   私ハ持ツ. Ватакуси ва мочи масу.
      ヤ- ИМЕ-Ю
- (3) У меня ѣсть.   私ノ許ニ在ル.
      У МЕНА- ЭС-ТАИ

Ватакуси но тоборо ни ари масу.

Уハ (=於テ), мениハ (私ノ), естьハ (有ル) ト云フ意ナリ, 即

私ノ(所)ニ於テ有ル, 私ノ許ニ有ルト云フ義ナリ.

私ハ何々ヲ持ツト云フ場合ニ於テ露國ニテハ私ノ許ニ何々ガ
有ルト云フヲ常トス.

私ハ持ツト云フキハ ИМѢТЬ ノ語尾 ТЬ Ч Ю ト變ズ. 彼ハ
持ツト云フキハ次ノ如ク變ズ.

- (4) Онъ имѣеть.   彼ハ持ツ. Анохито ва мочи масу.
      Он- ИМЕ-ЕТ
- (5) У него ѣсть.   彼ノ許ニ有ル.
      У НЕГО- ЭС-ТАИ

Ано хито но тоборо ни ари масу.

此語中 него ノ ГОハ (ハ)ニ近ク發聲スルヲ好シトス.

- (6) Она имѣеть.   彼女ハ持ツ.
      Ана- ИМЕ-ЕТ

Аноката ва мочи масу.

- (7) У ней ёсть.   彼女ノ許ニ有ル.
ウ チヤ- エ-ステイ
 Аноката но тогоро ни ари масу.
- (8) Ты имѣешь.   其方ハ持ツ, 阿前ハ持ツ.
トヒ- イノ-エシ
 Сонохоо ва моцу.
- (9) У тебя ёсть.   其方ノ許ニ有ル.
ウ ЧБЯ- Э-СДЯ
 Сонохоо но тогоро ни ари масу.
- (10) Мы имѣемъ.   私共ハ持ツ.
АБ- ИМ-ЕМ
 Ватакусидомо ва мочи масу.
- (11) У насъ ёсть.   私共ノ所ニ有ル.
У Ч-С Э-СДЯ
 Ватакусидомо но тогоро ни ари
 масу.
- (12) Вы имѣете.   貴方ハ持ツ.
УБ- ИМ-ЕЧЕ
 Аната ва мочи масу.
- (13) У васъ ёсть.   貴方ノ所ニ有ル.
У Ч-С Э-СДЯ
 Аната но тогоро ни ари масу.
- (14) Они имѣютъ.   彼等ハ持ツ.
АБ- ИМ-ЕЧТ
 Анохитора ва мочи масу.
- (15) Онѣ имѣютъ.   彼女等ハ持ツ.
АЧ- ИМ-ЕЧТ
 Анокатара ва мочи масу.
- (16) У нихъ ёсть.   彼等ノ(彼女等ノ)所ニ有ル.
У Ч-Ф Э-СДЯ
 Анохитора но тогоро ни ари
 масу.

- (17) Меня. (第二格) 私ノ.   Ватакуси но.
МЧЯ-
- (18) Его. (") 彼ノ.   Анохито но.
ЕЧ-
- (19) Ея. (") 彼女ノ.   Аноката но.
ЕЧ-
 Его, Ея ハ其前ニ母音ノ語尾ヲ持テル語ヲ用井ラレタル時ニハ何
 レモ音便ニ依リ Нヲ加冠シテ него, нея ト云フ即 у него,
 у нея ノ如シ.
- (20) Васъ. (第二格) 貴方ノ,(貴方等ノ).   Аната но,
У-С
 (Анатагата но).
- (21) Насъ. (") 私共ノ.   Ватакусидомо но.
У-С
- (22) Тебя. (") 其方ノ, 手前ノ, 阿前ノ.
ЧБЯ-
 Сонохоо но, темай но, омай но.

練 習

Упражнѣнiе.
УПРАЖНЕНИЕ

Я имѣю.	Мы имѣемъ.
У меня ёсть.	У насъ ёсть.
Ты имѣешь.	Вы имѣете.
У тебя ёсть.	У васъ ёсть.
Онѣ имѣеть.	Они имѣютъ.
У него ёсть.	У нихъ ёсть.

Она́ имѣтъ.

Онѣ́ имѣюТЬ.

У нейъ е́сть.

У ни́хъ е́сть.

- (23) Я́ имѣю брѣта. ヤ イメユ フラタ 私ハ兄弟ヲ持ツ。
 Ватакусн ва отококеодай во мочи масу.

- (24) У менѣ́ е́сть брѣтъ. ウ メヤ エーस्टイ フラト 私ノ所ニ兄弟ガ有ル。
 Ватакусн но тогоро ни отоко-кеодай га ари масу.

Брѣтъ. 兄弟

- (25) Брѣтъ. (第一格) 兄弟(ガ)ハ. Кеодай (га) ва.

- (26) Брѣта. (第二格) 兄弟ノ. Кеодай но.

- (27) Брѣту. (第三格) 兄弟ニ. Кеодай ни.

- (28) Брѣта. (第四格) 兄弟ヲ. Кеодай во.

- (29) Брѣтомь. (第五格) 兄弟ト, 兄弟ニテ.
 Кеодай (то) де.

- (30) О брѣтъ. (第六格) 兄弟ニ就テ. Кеодай ни цуйте.

茲ニ舉ゲタル Брѣтъ ノ如ク其語尾 Т 字ニ於テ終リタルモノニシテ生活物ノ名詞ナルトキハ其格ニ從テ語尾ノ變化スルコト件ノ如シ, 又
 生物ハ第二格(何々ノ)ト第四格(何々ヲ)ト語尾ノ變化相同ク, 無生物ハ第一格(何々が)ト第四格(何々ヲト)相同シ

露語ハ語尾ノ變化スル言語ニシテ名詞, 代名詞, 形容詞及動詞等總テ其格, 數, 性, 及時等ニ從テ悉ク變化セザルナシ.

故ニ初テ之ヲ學ブキハ錯雜シテ其繁ニ耐エ難キ感アレド固ト是一定ノ條理アル法則ニ依ルモノナレバ一度之ヲ解スルキハ却テ容易ナルモノアリ. 其變化ハ恰モ韻字ヲ踏ミタル如ク整然タルモノナレバ平生ノ談話ニ於テモ宛然詩賦ヲ聞クノ感アリ

- (31) Она́ имѣтъ ма́льчика. アナ イメエト マリチカ 彼女ハ童子ヲ持ツ。
 Аноката ва отоконоко во мочи масу.

- (32) У нейъ е́сть ма́льчикъ. ウ 子ヤ エーस्टイ マリチク 彼女ノ許ニ童子ガ有ル。
 Аноката но тогоро ни отоконоко га ари масу.

- (33) Они́ имѣюТЬ отца. Ани ИМЕЮТ АТЦА 彼等ハ父ヲ持ツ。
 Анохитора ва ототцан во мочи масу.

- (34) У ни́хъ е́сть оте́ць. У Коф Ээстай Ачээрц 彼等ノ所ニ父ガ有ル。
 Анохитора но тогоро ни ототцан га ари масу.

- (35) У ва́сь е́сть служѣ́нка. У Вас Ээстай Служэнка 貴方ノ所ニ下婢ガ有ル。
 Аната но тогоро ни гезю га ари масу.

第十章 № 10.

語法.

Этимологія Языка. エチモロギヤ ヤズヒカ

- (1) .....リ ли? カ (問疑ノ), ...カ ка.
- (2) Имѣете-ли вы книгу? 君ハ書物ヲ持ツカ.
イメ-エチエ リ ヴヒ- クо-гу
Аната ва хон во мочи масу ка.
- (3) Ёсть-ли у него книга? 彼ノ所ニ本ガ有ルカ.
Е-сТай РИ ЧИ-е-га
Анохито но тогоро ни хон га
ари масу ка.
- (4) Имѣеть-ли онъ сестру? 彼ハ姊妹ヲ持ツカ.
Име-ет РИ Он-н Сестра-
Анохито ва оннакёдай во мочи
масу ка.

Сестра. 姊妹.

- (5) Сестра. (第一格) 姊妹ガ.(ハ) Оннакёдай га. (ва)
- (6) Сестры. (第二格) 姊妹ノ. Оннакёдай но.
- (7) Сестрѣ. (第三格) 姊妹ニ. Оннакёдай ни.
- (8) Сестру. (第四格) 姊妹ヲ. Оннакёдай во.

- (9) Сестрою. (第五格) 姊妹ニテ.(テ) Оннакёдай то. (де)
- (10) О сестрѣ. (第六格) 姊妹ニ就テ. Оннакёдай ни
цүите.

Сестра, книга 等ノ如ク其語尾 ^aニテ終リタル名詞ハ上ニ示シタ
ル例ニ依テ變化ス.

- (11) Есть-ли у нихъ сынъ? 彼等ノ所ニ息子ガ有ルカ.
Е-сТай РИ В НИ-е-н Сын-
Анохитора но тогоро ни мусуко
га ари масу ка.
- (12) Да. 然リ. Сикари, саёо, хай.
- (13) Нѣтъ. 否. Ина, иёе.
Н-ет РИ
- (14) Не. 又 (打消ノ). Ну.
Не
- (15) Что. 何. Нани.
ЧТ-е
- (16) Но. 併シ. Сикаси, сикасиагара.
Но
- (17) Что вы имѣете? 君ハ何ヲ持ツカ.
ЧТ-е ВИ-е-Име-ЕЧЕ
Аната ва паниво мочи масу ка.

注意. 會話ニハ ЛИ ЧА云ハズシテ唯語氣ヲ以テ疑問ヲ言ヒ顯ハスコ
トアリ.

- (18) Ёсть-ли у васъ сестра? 君ノ所ニ姊妹ガ有ルカ.
Е-сТай РИ В Вас-е-Сестра-
Аната но тогоро ни оннакёдай
га ари масу ка.

- (19) Дá, ёсть. ハイ, 有リマス.
ダ- エ-スタイ
 Хай, ари масу.
- (20) Нѣтъ, Я не имѣю. 否, 私ハ持タヌ.
ニ-ト ヤ- =エ イ-ユ
 Ие, ватакуси ва мочи масену.
- (21) Есть-ли у васъ дѣдя? 君ノ所ニ伯父ガ有ルカ.
エ-с тайリ ヴ У-с Д-а-Д-а
 Аната но тогоро ни озисан га
 ари масу ка.
- (22) Дá, (у мені) ёсть. ハイ, 有リマス.
ダ- (ウ-メニ) Э-с тай
 Хай, ари масу.
- (23) (У мені) нѣтъ. 否.
ニ-ト (ウ-メニ)
 Ие, (ари масе-ну).
- (24) Есть-ли у него племянница? 彼ノ所ニ姪ガ有ルカ.
エ-с тайри У З-а- П-ле-м-я-н-н-и-ца
 Анохито но тогоро ни мей га
 ари масу ка.
- (25) У него нѣтъ. 彼ノ所ニハ有リマセヌ.
У З-а- =ニ-т
 Анохито но тогоро ни ари
 масену.
- (26) У мені нѣтъ отца. 私ノ所ニ父ガ無イ.
У-М-ни =ニ-т А-т-ца
 Ватакуси но тогоро ни отоцан
 ва ари масену.
- (27) Нѣтъ-ли у нея ребёнка? 彼女ノ所ニ赤兒ガ有ラ
ニ-т-ли У-не-я- Ре-б-ё-н-ка
ヌカ.
 Аноката но тогоро ни аламбо ва
 ари масену ка.

- (28) Не имѣетъ-ли она́ отца? 彼女ハ父ヲ持タヌカ.
子 イ-м-е-т-ли А-т-ца
 Аноката ва отоцан во мочи
 масену ка.
- (29) Нѣтъ, она́ не имѣетъ. 否, 彼女ハ持タヌ.
ニ-т-ли А-т-ца И-м-е-т
 Ие, аноката ва мочи масену.
- (30) Но, имѣетъ мать. 併シ, 母ヲ持ツ.
イ-м-е-т-ли М-а-т-ь
 Сикаси, онкасан во мочи масу.

第十一章 № 11.

語法

Этимологія языка. エチモロギヤ ヤズヒカ

- (1) Мой, мой, моё. (第一格) 私ノ.....ハ.
モイ モヤー モヨー
Вагакуси но.....ва.

其語尾 Ъ, Й ニテ終リタルモノヲ男性語トシ а, я, в ニテ終リタル
モノヲ女性 о, е, ми ニテ終リタルモノヲ中性トス.

後ニ掲ゲタルモノハ持主格ニシテ左傍ハ男性中間ハ女性右傍ハ中性
トス.

男性ノ者ニハ男性格ヲ用非女性及ヒ中性ノ者ニハ各其格ヲ用ユ. 尙下
ニ就テ理解スヘシ.

- (2) Нашъ, наша, наше. (第一格) 私共ノ.....ハ.
ナシュ ナシヤ ナシエ
Вагакуси домо но.....ва.

- (3) Его. (сво́й, своё, своё). 彼ノ.....ハ.
エヤー スヴォーИ スヴォヤー スヴォヨー
Анохито но.....ва.

- (4) Ея, (сво́й, своё, своё). 彼女ノ.....ハ.
エヤー
Аноката но.....ва.

- (5) Вашъ, ваша, ваше. 君ノ.....ハ.
ワシュ ワシヤ ワシエ
Аната но.....ва.

- (6) Ихъ. 彼等(彼女等)ノ.....ハ.
イフ
Анохито-ра но.....ва.

- (7) Мой дѣдъ. 私ノ祖父, ...ハ.
モイ Дедъ
Вагакуси но одинсан.

- (8) Мой баба. 私ノ祖母, ...ハ.
モヤー Баба
Вагакуси но обаасан.

- (9) Мой собака. 私ノ犬, 私ノ犬ハ.
モヤー Собака
Вагакуси но ину.

- (10) Моё перо. 私ノペン, ...ハ.
Моё Пери
Вагакуси но пен.

- (11) Мой мать. 私ノ母, ...ハ.
モヤー Мать
Вагакуси но оккасан.

語尾 Ъ ニ終リタルモノニシテ男性ノモノモアレモソハ太ク僅少ナリ
トス

- (12) 男性語ニハ мой, нашъ, вашъ, своёй.

- (13) 女性語ニハ мой, наша, ваша, своёй.

- (14) 中性語ニハ моё, наше, ваше, своёй.

- (15) Вашъ братъ имѣетъ книгу.
ワシエ Братъ Им-Ет К-Ю
君ノ兄弟ハ有ク指フ。

Аната но кеодай ва хон во
мочи масу.

第十二章 № 12.

建物及家財.

Здѣнія ^建и ^物мѣбель.
ズダニヤ ^イ ^{メベリ}

(1) Домъ. ドム	家.	Ие.
(2) Амбаръ. Амбар	倉庫.	Кура.
(3) Пакгаузъ. Паггауз	全上.	"
(4) Магазинъ. Магзин	大店.	Оомисе, мисе.
(5) Лавка. Лапка	小店.	Комисе, мисе.
(6) Госпиталь. Госпитари	病院.	Бео-ин.
(7) Больница. Борикотца	全上.	"
(8) Гостинница. Гостинницца	旅館.	Ядоля.
(9) Театръ. Театрол	劇場.	Сибайгой.
(10) Сарай. Сарай	物置小舍.	Моно-оки.
(11) Входъ. Вход	入口.	Прикучи.
(12) Выходъ. Виход	出口.	Декучи.
(13) Звонокъ. Звонок	呼鈴.	Гѣбирин.

(14) Дверь. Дверь	戸.	То.
(15) Окно. Окно	窓.	Мадо.
(16) Комната. Комната	室.	Хея, засиги.
(17) Стѣна. Стѣна	壁.	Кабе.
(18) Спальня. Спальня	寢室.	Нема.
(19) Гостиная. Гостинная	客室.	Кякума.
(20) Приѣмная зала. Приѣмная зала	應接間.	Оосецума.
(21) Столовая. Столовая	食堂.	Сюкудоо, дайдокоро.
(22) Уборная. Уборная	化粧室.	Кесіоома, кесіообей.
(23) Кухня. Кухня	庖厨.	Катте, дайдокоро.
(24) Пóль. Поль	床.	Юка.
(25) Потолокъ. Потолокъ	天井.	Тензіоо.
(26) Лѣстница. Лѣстница	梯階.	Хасиго.
(27) Верхній этажъ. Верхній этажъ	二階.	Никай.
(28) Шкапъ. Шкапъ	戸棚.	Тодана.
(29) Буфетъ. Буфетъ	膳棚.	Зендана.

- (30) Пóлка. ホウカ 架. Тана.
- o (31) Комóдь. コモド 箆筒. Тансу.
- o (32) Гардерóбъ. ガルドローブ 服房, (押入) Оси-пре, ифукубея.
- o (33) Кры́шка. クルヒ-シユカ 屋根. Яве.
- (34) Пóгребъ. ホ-グレブ 穴庫. Анагура.
- o (35) Чёрный хóдь. Чо-л-но-и ホ-д 裏口. Урагучи.
- o (36) Крoвáть. クワ-ロ-テイ 臥臺. Недай.
- (37) Постéль. Пас-т-ю-ри 臥床. Недоко.
- (38) Подúшка. Под-ш-ю-ка 枕. Макура.
- o (39) Нáволочка. На-во-ло-чка 枕袋. Макурабукуро.
- (40) Стóлбъ. Ст-о-л-б 柱. Хасира.
- o (41) Порóгъ. Пор-о-г 闕. Сикими, сикии.
- X (42) Просты́ня. Прост-и-на 蒲團ノ表被. Акатори.
- o (43) Зáнавѣсь. Занав-ес 幕. Маку.
- (44) Стóль. Ст-о-л 机. Цукусе.
- (45) Стúль. Ст-у-л 椅子. Иссу.

- (46) Крeсло. Крес-ло 腕掛椅子. Анрагу-иссу.
- o (47) Обѣденный стóль. Абе-ден-но-и Ст-о-л 食卓. Зендай.
- o (48) Скамeртъ. Скам-ерт-и 卓被. Теебуривакс.
- (49) Мáть. Мат 靴拭. Куцуфуки.
- (50) Наёмный домъ. На-ю-м-но-и До-м 借家. Сякуя.
- (51) Клубъ. Клуб 俱樂部. Курабу.
- (52) Учúлище. Учи-ли-ще 學校. Гаккоо.
- (53) Университéтъ. Уни-вер-сит-ет 大學校. Дайгаккоо.
- (54) Гимна́зия. Гим-на-зия 中學校. Чугаккоо.
- o (55) Прогимна́зия. Про-гим-на-зия 高等小學校. Коотоо-сёогаккоо.
- (56) Шкóль. Шко-л 尋常小學校. Зинзёо-сёогаккоо.
- (57) Тюрма́. Тюр-ма 牢獄. Рооя, кангоку.
- (58) Кабáкъ. Каб-ак 居酒屋. Исакая.
- (59) Цéрковь. Цер-ков-я 寺院. Тера.
- (60) Дѣвичий монасты́рь. Дэ-ви-чи-и Мо-на-сты-рь 尼寺. Амандера.
- (61) Соборъ. Соб-ор 本山. Хонзан.

- (62) Балъ. バ-ウ 宴席 (舞踏ノ) Бугоокай но секи.
- (63) Хижина. ヒ-ジナ 小屋. Коя.
- (64) Изба. イ-ズバ 農家. Ноока, хякусіоо.
- (65) Конюшня. К-Ю-Ш-Ю-Н-Я 廐. Умая.
- (66) Ворота. В-О-Р-О-Т-А 門. Мон.
- (67) Отхóжее мѣсто. А-Т-Х-О-Ж-Е-Е М-Ѣ-С-Т-О 厠. Кавая, бензіо.
- (68) Дáча. Д-А-Ч-А 別莊. Бессоо.
- (69) Загородный дóмъ. З-А-Г-О-Р-О-Д-С-К-И-Й Д-О-М 別莊. Бессоо.
- (70) Здáніе. З-Д-А-Н-І-Е 建物. Татемоно.
- (71) Стрóеніе. С-Т-Р-О-Е-Н-І-Е 建物. Татемоно.
- (72) Хра́мъ. Х-Р-А-М 殿堂. Дендоо.
- (73) Дворéцъ. Д-В-О-Р-Е-Ц 宮殿. Кюуден.
- (74) Садъ. С-А-Д 庭園. Нива, ханазоно.
- (75) Моги́ла. М-О-Г-И-Л-А 墓. Хака.
- (76) Общественный садъ. О-Б-Щ-Е-С-Т-В-Е-Н-Н-Ы-Й С-А-Д 公園. Кооен.
- (77) Публі́чный садъ. П-У-Б-Л-І-Ч-Н-Ы-Й С-А-Д 公園. Кооен.

- (78) Па́ркъ. П-А-Р-К 公園. Кооен.
- (79) Дóмъ собра́нія. Д-О-М С-О-Б-Р-А-Н-І-Я 集會所. Сюкайзіо.
- (80) Музе́умъ. М-У-З-Е-У-М 博物館. Хакубуцукан.
- (81) Вы́ставка. В-Ы-С-Т-А-В-К-А 博覽會. Хакуранквай.
- (82) Библиóтека. Б-И-Б-Л-І-О-Т-Е-К-А 書籍館. Сіозьяккан.
- (83) Дóмъ ко́ммерческаго собра́нія. Д-О-М К-О-М-М-Е-Р-Ч-Е-С-К-О-Г-О С-О-Б-Р-А-Н-І-Я 商法會議所
Сіоохооквайгизіо.

第十三章 № 13.

語 法.

Этимологія языка.

	男性	女性	中性	
(1)	Добрый	добрая	доброе.	深切ナル. 善良ナル. Синсецу-нару.
	ド-ブルヒイ	ド-ブラヤ	ド-プロエ	
(2)	Хороший	хорошая	хорошее.	善キ, 宜シキ. Юки, юросики.
	ハロ-シイ	ハロ-シヤ	ハロ-シエ	
(3)	Худой	худая	худое.	惡シキ. Асика, варуки.
	フウド-イ	フウダ-ヤ	フウド-エ	
(4)	Богатый	богатая	богатое.	富裕ナル. Канемочи-нару.
	ボガ-トヒイ	ボガ-タヤ	ボガ-トエ	
(5)	Бѣдный	бѣдная	бѣдное.	貧乏ナル. Винбоо-нару.
	ベ-ドヌヒイ	ベ-ドナヤ	ベ-ドノエ	
(6)	Большой	большая	большое.	大ナル. Ооинару, оогни, оокина.
	ボリショ-イ	ボリシヤ-ヤ	ボリショ-エ	
(7)	Малый	малая	малое.	小サキ. Чисаки, чисай.
	マ-ルヒイ	マ-ラヤ	マ-ロエ	
(8)	Старый	старая	старое.	老タル. Тоснётгару, Фуруки.
	スタ-ルヒイ	スタ-ラヤ	スタ-ロエ	

(9)	Молодой, молодая, молодое.	若キ.	Вакаки, вакай.
	モロド-イ	モロダ-ヤ	モロド-エ
(10)	Добрый человек.	深切ナル人.	Синсецу-на хито.
	ド-ブルヒイ	チエロウエ-ク	
(11)	Добрая мать.	深切ナル母.	Синсецу-на оккасан.
	ド-ブラヤ	マ-タイ	
(12)	Мать добра.	母ハ深切デス.	Оккасан ва синсецу десу.
	マ-タイ	ドブラ	
(13)	Мой братъ добръ.	私ノ兄弟ハ深切デス.	Ватакуси но кёдай ва синсецу десу.
	モ-イ	ブラト	ド-ブル

以上示セル如ク誰某ハ深切デスト云フキハ其語男性ナレバ добрый
ノ БИИ 二文字ヲ棄却シテ Б 字ヲ加ヘ добръ ト云ヒ, 女性ナレバ
добрая ノ Я 字ヲ棄却シテ добра ト云ヒ, 中性ナレバ доброе
ノ Е 字ヲ棄却シテ добро ト云フベシ.

其他ノ形容詞斯ノ如キ場合ニ於テハ其用法相同シ. 尙以下掲載セル
例ヲ見テ之ヲ悟ルヘシ.

(14)	Столъ хорóшь.	卓子ハ宜シイ.
	Ст-В	ハロ-Шу
(15)	Хорóший сто́ль.	宜シキ卓子.
	ハロ-ШИ	Ст-В
		Ёен цукые.

- (16) Великій, великая, великое. 大ナル.
ヴェリキイ ヴェリカヤ ヴェリкое
 Ооинару, оокина.
- (17) Домъ великъ, а садъ малъ. 家ハ大ナリ, 而シ庭
Домъ Велликъ Ан Садъ Малъ
 園ハ小ナリ
 Не ва оокику аримасу,
 сикаси нива ва чисай.
- (18) Старая сестра. 老タル姉妹.
Старая Сестра
 Тосиётта ооинакёодай.
- (19) Сестра старá. 姉妹ハ老タリ.
Сестра Старá
 Ооинакёдай ва тосиётте
 имасу (аримасу, ори-
 масу).
- (20) Молодой другъ. 少カキ朋友.
Молодой Другъ
 Вакай томодачи.
- (21) Другъ молодъ. 朋友ハ少カイ.
Другъ Молодъ
 Томодачи ва вакай.
- (22) Ваша мать молодá, а
Ваша Мать Молодá, а
 отецъ старъ. 君ノ母ハ若カイ, 而シ
А Отецъ Старъ
 父ハ老タリ
 Аната но оокина ва
 вакай, сикаси оотцан
 ва тосиётте имасу.
- (23) Молодá-ли она? 彼女ハ少カイカ.
Молодá-ли Она?
 Аноката ва вакаку ари-
 масу ка.

- (24) Хорошь-ли стуль? 椅子ハ宜シイカ.
Хорошь-ли Стуль?
 Ису ва ёку аримасука.
- (25) Дóбрь-ли мáльчикъ? 童子ハ深切デスカ.
Дóбрь-ли Мáльчикъ?
 Отоконоко га синсецу
 лесу ка.
- (26) Вашъ отецъ имѣетъ 君ノ父ハ大ナル家ヲ
Вашъ Отецъ Имѣетъ
 БОЛЬШОЙ ДОМЪ. 持チマス.
Большой Домъ
 Аната по ототцан ва
 оокина не во мочи
 масу.
- (27) Дóбрый-ли онъ мáльчикъ? 彼ハ深切ナル童子ナ
Дóбрый-ли Онъ Мáльчикъ?
 リヤ.
Добрый-ли Онъ Мальчикъ?
 Аноко ва синсецуна оно-
 кого де ари-масу ка.
- (28) Она богатая жéнщина. 彼女ハ富裕ナル婦人
Она Богатая Жéнщина.
 デス.
 Аноката ва канемочитару
 онна де аримасу.
- (27) = 擧ゲタル如ク彼ハ深切ナル童子デア^{〇〇〇}ルカト問フキニハ
 дóбрь-ли онъ (マ-リチク)ト云ヒテ дóбрь(マ-リチク)
 -ли онъ ト云ハズ又 дóбрь-ли онъ(マ-リチク)トモ云ハズ.
 彼女ハ富裕ナル婦人ナリト云フキニハ(28)ニ示セル如ク云ヒ, 若
 シ彼女ハ深切ナル婦人デア^{〇〇〇}ルカト云フキニハ(27)ノ例ニ由テ
 дóгáтая-ли она жéнщина?

ト云フベキモノト知ルベシ。
之ヲ要スルニ如此場合ニ於テ疑問ナレバ (27) ノ例ニ由リ自定ナ
レバ (28) ノ例ニ由ルモノトス。

某ハ深切ナリヤ, 某ハ深切ナリ, 某ハ若キヤ, 某ハ若カシ, 何々ハ
大ナリヤ, 何々ハ大ナリ, 何々ハ美ナリヤ, 何々ハ美ナリナド云ハ
ンニハ何レモ其性ニ從テ語尾ヲ弃却シタル形容詞ヲ用ユルコト
ヲ知ルベシ。

(29) Мaлeнькiй, мaлeнькaя, 小サキ。
マレコキイ マレコカヤ
мaлeнькoe. Чисаки, чисай。
マレニコエ

(30) Мой тётка имётъ маленькiй 私ノ伯母ハ小サキ園
モヤー チョーツカ イメーエト マレニキイ
садъ и большoй домъ. ト大ナル家ヲ持テマ
サード イ ぶりジョーイ ドーム
ス。

Ватакуси но обасан ва
чисаки нива то оскина
не во мочи масу.

(31) Перó и черни́ла. ベント墨汁。
ペロー イ チェルニラ

Цен то суми.

(32) Бѣдный-ли онъ человекъ? 彼ハ貧乏ナル人デス
ベドヌイ リ オン チェロヴェク
カ。

Анохито ва бинбоона
хито десу ка.

(33) Нѣтъ, онъ не бѣдный 否, 彼ハ貧乏ナル人
Человѣкъ. デアラヌ。
ニэтъ Онъ не бѣдный
Человѣкъ.
Человѣкъ

Иие, анохито ва бинбоона
хито де ари масену.

(34) Бѣденъ-ли онъ?
ベデン リ オン

彼ハ貧乏ナリヤ。

Анохито ва бинбоо десу
ка。

茲ニ бѣдныйノ語尾弃却ヲ бѣднѣト云ハズシテ бѣденъト云ヒ
タルハ бѣднѣニテハ發音 (днѣ) 不調ニエ音便ヲ企リ中間ニ е
字ヲ加入シテ денѣト云ヒタルナリ。

此類ノ形容詞ハ何レモ此例ニ由ルベシ。

(35) Бѣдна-ли она?
ベжнаー リ Анаー

彼女ハ貧乏デスカ。

Аноката ва бинбоо десу
ка。

(36) Онъ не бѣденъ.
Онъ не бѣденъ
Онъ не бѣденъ

彼ハ貧乏デアラヌ。

Анохито ва бинбоо де
ари масену。

(37) Она не бѣдна.
Ана не бѣдна
Ана не бѣдна

彼女ハ貧乏デアラヌ。

Аноката ва бинбоо де
ари масену。

第十四章 № 14.

人代名詞及代名詞.

Мѣстоименія.
メストイメニヤ

(1) Э́то. エト	此ハ.	Коре ва.
(2) То́. ト	其ハ.	Соре ва.
(3) Оно́. アノ	其ハ.	Соре ва.
- Оно ハ中性物ノ代リニ其物ヲ指シテ呼ブニ用ユル代名詞ナリ.
(4) Э́ти. エタイ	此等ハ.	Корера ва.
(5) Тѣ́. チエ	其等ハ.	Сорера ва.
(6) Кто́. クト	誰, 誰ガ.	Таре, таре га; даре, даре га.
(7) Э́тотъ, э́та, э́то. Э-тотт Э-та Э-т	此ノ.	Коно.
(8) То́тъ, та́, то́. Т-т та- т-	其ノ.	Соно.
(9) Э́ти, эти́, эти́. エタイ	此等ノ.	Корера но.
(10) Тѣ́, тѣ́, тѣ́. チエ	其等ノ.	Сорера но.

(11) Мнѣ́. ムチ	(第三格) 私ニ.	Ватакусн ни.
(12) Тебѣ́. チエベ	(第三格) 阿前ニ.	Оман ни.
(13) Ему́, ей, ему́. エム-エ-イ Эム-	(第三格) 彼ニ, 彼女ニ, 其ニ.	Анохито ни, аноката ни, соре ни.

中性代名詞ノ оно ハ其變化男性ノ онъニ同シ, 故ニ以下之ヲ畧ス.

(14) Намъ́. ナム	(第三格) 私共ニ.	Ватакусидомо ни.
(15) Вамъ́. вам	(第三格) 汝等ニ.	Аната ни, аната- гата ни.
(16) Имъ́. Им	(第三格) 彼等ニ, 彼女 等ニ, 其等 ニ.	Анохитора ни, анокатара ни, сорера ни.
- (17) 私ヲ, 汝ヲ, 彼ヲ, ト云フベキ此三個ノ變化ハ第二格ノ(ノ)ト云フ後詞ヲ踏メル格ト同一ナルヲ以テ茲ニ掲ゲズ.
(18) Еѣ́. エヨ	(第四格) 彼女ヲ.	Аноката во.
-
(19) Мно́ю, (мно́й). ムノユ	(第五格)	私ト, 私デ(ニテ) Ватакусн то. (де)
(20) Тобѣ́ю. トベユ	(第五格)	阿前ト, 阿前デ. Оман то. (де)

- (21) ^イИмь. (第五格) 彼ト, 彼テ.
イ-ム
Анохито то. (де)
- (22) ^エЕю. (эй). (第五格) 彼女ト, 彼女テ.
エ-ユ-
Аноката то. (де)
- (23) ^ナНами. (第五格) 私共ト, 私共テ.
ナ-ミ-イ
Вакакусидомо то.
- (24) ^ワВами. (第五格) 君等ト, 君等テ.
ワ-ミ-イ
Аната то. (де)
- (25) ^イИми (第五格) 彼等ト, 彼女等ト.
イ-ミ-イ
(此複數ハ第二格以下男女中性トモ相同シ)
Анохитора то, (де)
анокатара то. (де)

- (26) О ^ハмнѣ. (第六格) 私 = 付テ.
オ ハ-チ-
Вакакуси ни цуйте.
- (27) О ^チтебѣ. (第六格) 阿前 = 付テ.
オ チ-ベ-
Омай ни цуйте.
- (28) О ^ニнѣмъ. (第六格) 彼 = 付テ.
オ ニ-ヨ-ム
Анохито ни цуйте.
- (29) О ^チней. (第六格) 彼女 = 付テ.
オ チ-イ
Аноката ни цуйте.

- (30) О ^ハнасѣ. (第六格) 私共 = 付テ.
オ ハ-ス
Вакакуси домо ни цуйте.
- (31) О ^ハвасѣ. (第六格) 君等 = 付テ, 貴方 = 付テ.
オ ハ-ス
Аната ни цуйте,
Анатагата ни цуйте.
- (32) О ^ハнихѣ. (第六格) 彼等 = 付テ.
オ ニ-フ
Анохитора ни цуйте.

練 習

Упражненіе.
ウプラジュチ-ニエ

第 三 格	{ Мнѣ. Тебѣ. Емѹ, ей.
	{ Намѣ. Вамѣ. Имѣ.
第 四 格	{ Меня. Тебѣ. Его, еѣ.
	{ Насѣ. Васѣ. Ихѣ.
第 五 格	{ Мною. Тобою. Имѣ ею.
	{ Нами. Вами. Ими.
第 六 格	{ О мнѣ. О тебѣ. О нѣмъ.
	{ О насѣ. О васѣ. О нихѣ.

第十五章 № 15.

代名詞.

Мѣстоимѣніе.
メストイメニエ

- (1) Мои. (第一格) 私ノ.....等ハ.
マイ- Ватакуси но.....ва.
二個以上ノモノヲ指シテ私ノ何某ト云フキニ此持主格ヲ用ユ, 私ノ小
供等, 私ノ書物(二册以上)私ノ椅子(二脚以上)ナド云フキ之ヲ用
ユ, 而シテ男女中性ノ別ナシ.
- (2) Мойо, мойей, моего. (第二格) 私ノ.....ノ.
モエテ- モエ-イ- モエテ- Ватакуси но.....но.
男 女 中
- (3) Моиѣхъ. (第二格) 私ノ.....等ノ.
マイ-フ Ватакуси но.....но.
- (2) 及 (3) ニ示セルハ私ノ家ノ窓, 私ノ小供等ノ手球ナド云フキ用
ユ.
單數物ニ冠スル持主格ニハ男女中性ノ別アルコト (2) ニ示セル
カ如シト雖モ複數物ニ冠スル持主格ニハ男女中性ノ別ナシ.
- (4) Моимѣ, моеѣй, моеимѣ. (第三格) 私ノ.....ニ.
モエム- モエ-イ- МоЭм- Ватакуси но.....ни.
- (5) Моиѣмъ. (第三格) 私ノ.....等ニ.
マイ-ム Ватакуси но.....ни.

注意 私ノ小供ニ, ト云ハシニハ (4) ニ掲ゲタルモノヲ用井, 私ノ小
供等ニ, ト云ハシニハ (5) ニ掲ゲタルモノヲ用ユ.

- (6) (第四格) 私ノ何某ヲト云ハシニハ其物生物ナルキハ第二格ニ
同ク無生物ナルキハ第一格ニ同シ, 複數物ニ冠スルモノモ亦然
リトス.
然レモ女性物中性物ニ於テハ(複數物ヲ除ク)以下ニ示セル如
シト知ルベシ.

- (7) Мою, мою. (第四格) 私ノ.....ヲ.
マイ-ム- モヨ- Ватакуси но.....во.

- (8) Моиѣмъ, моеѣю (-ей), моиѣмъ.
マイ-ム- МоЭ-ユ- МоИ-Мъ- (第五格) 私ノ.....ト, 私ノ.....テ.
Ватакуси но.....то. (де)

- (9) Моиѣми. (第五格) 私ノ.....等ト.
マイ-ミ- Ватакуси но.....то. (де)

- (10) О моиѣмъ, о моеѣй, о моиѣмъ.
オ-モヨ-ム- オ-モЭ-イ- オ-МоИ-Мъ- (第六格) 私ノ.....ニ付テ.
Ватакуси но.....ни цуйте.

- (11) О моиѣхъ. (第六格) 私ノ.....等ニ付テ.
オ-マイ-フ Ватакуси но.....ни цуйте.

- (12) 男 文 中
Вашего, вашей, вашего. (第二格) 汝ノ.....ノ.
ワ-シエテ ワ-シエイ ワ-シエテ
Аната но.....но.
- (13) 汝ノ.....ニ.
Вашему, вашей, вашему.
ワ-シエムワ ワ-シエイ ワ-シエムワ
(第三格) 汝ノ.....ニ.
Аната но.....ни.
- (14) (第四格) 汝ノ何某ヲト云ハシニハ其物生物ナルキハ男性ニ限
リ第二格ニ同ク生物ニアラザレバ次ニ示セル如シ.
- (15) 汝ノ.....ヲ.
Вашей. (第四格) 汝ノ.....ヲ.
ワ-シイ
Аната но.....во.
- (16) 女 中
Вашую, ваше. (第四格) 汝ノ.....ヲ.
ワ-シユウ ワ-シエ
Аната но.....во.
- (17) 男 女 中
Вашими, вашей, вашими.
ワ-シミイ ワ-シユウ ワ-シミイ
(第五格) 汝ノ.....ト, 汝ノ.....テ.
Аната но.....то. (де)
- (18) О вашемъ, о вашей, о вашемъ.
オ ワ-シエム オ ワ-シエイ ワ-シエム
(第六格) 汝ノ.....ニ付テ.
Аната но.....ни цуйте.

- (19) Кого. (第二格) 誰ノ. Даре но.
カタ-
- (20) Кому. (第三格) 誰ニ. Даре ни.
コム-

- (21) Кого. (第四格) 誰ヲ. Даре во.
カタ-
- (22) Кѣмъ. (第五格) 誰ト. Даре то. (де)
ケム
- (23) О комъ. (第六格) 誰ニ付テ. Даре ни цуйте.
オ コム
-
- (24) Чего. (第二格) 何ノ. Нани но.
ЧЕУ-
- (25) Чему. (第三格) 何ニ. Нани ни.
ЧЕМ-
- (26) Что. (第四格) 何ヲ. Нани во.
ЧТО-
- (27) Чѣмъ. (第五格) 何ト. Нани то.
ЧЕМ-
- (28) О чемъ. (第六格) 何ニ付テ. Нани ни цуйте.
オ ЧОМ-
-
- (29) Этого, этой, этого. (第二格) 此.....ノ.
Э-Т-О-Т-А Э-Т-И Э-Т-А
Коно.....но.
- (30) Этому, этой, этому. (第三格) 此.....ニ.
Э-Т-О-М-У Э-Т-И Э-Т-О-М-У
Коно.....ни.
- (31) (第四格) 此何某ヲ, ト云ハシニ其物生物ニシテ男性ナレバ第二
格同性ノ格ニ同シク無生物ナレバ第一格同性ノ格ニ同シ.
- (32) 女 中
Эту, это. (第四格) 此.....ヲ.
Э-Т-У Э-Т
Коно.....во.

(33) ^男ЭТИМЪ, ^女ЭТОЮ, ^中ЭТИМЪ. (第五格) 此...ト, 此...テ.
エ-タイム エ-トユ エ-タイム
 Коно....го. (де)

(34) Обь ЭТОМЪ, Обь ЭТОЙ, Обь ЭТОМЪ.
オブ エ-トム オブ エ-トイ オブ エ-トム
 (第六格) 此....ニ付テ.
 Коно....ни цуйте.

(35) Того, той, того.
トゴ- ト-イ トゴ- (第二格) 其.....ノ.
 Соно.....но.

(36) Тому, той, тому.
トム- ト-イ Том- (第三格) 其.....ニ.
 Соно.....ни.

(37) (第四格) 其何々ヲ, ト云ハシニハ其物男性ニシテ生物ナレバ第二格同性ノモノニ同ク, 無生物ナレバ第一格同性ノモノニ同シ.

(38) ^女Ты, ^中то.
ツ- ト- (第四格) 其.....ヲ.
 Соно.....во.

(39) Тѣмъ, тою, тѣмъ.
テ-ム ト-ユ テ-ム (第五格) 其.....ト.
 Соно.....го. (де).

(40) О томъ, о той, о томъ.
オ ト-ム オ ト-イ オ ト-ム
 (第六格) 其.....ニ付テ.
 Соно....ни цуйте.

練習

Упражнѣніе.

	男	女	中	
第一格.	Мой,	мой,	моё.	мои.
第二格.	Моего,	моёй,	моего.	моихъ.
第三格.	Моему,	моёй,	моему.	моимъ.
第四格.	生物ニハ二格 無生物ニハ一格	мою,	моё.	生物ニハ二格 無生物ニハ一格
第五格.	Моимъ,	моёю,	моимъ.	моими.
第六格.	О моёмъ,	о моёй,	о моёмъ.	о моихъ.

第一格.	Вашъ,	ваша,	ваше.
第二格.	Вашего,	вашей,	вашего.
第三格.	Вашему,	вашей,	вашему.
第四格.	生物ニハ二格 無生物ニハ一格	вашую,	вашее.
第五格.	Вашими,	вашею,	вашими.
第六格.	О вашемъ,	о вашей,	о вашемъ.

第一格.	Кто,	Что.
第二格.	Кого.	Чего.

第三格	Кому́.	Чему́.		
第四格	Кого́.	Что́.		
第五格	Кѣмь.	Чѣмь.		
第六格	О комъ.	О чѣмъ.		
<hr/>				
第一格	Этотъ,	эта,	это.	эти́.
第二格	Этого́,	этой,	этого́.	эти́хъ.
第三格	Этому́,	этой,	этому́.	этимъ.
第四格	生物二格 無生物一格	Эту́,	это́.	生物二格 無生物一格
第五格	Этимъ,	этою́,	этимъ.	этими́.
第六格	Объ этомъ, объ этой, объ этомъ. объ эти́хъ.			

Сво́й, тво́й, ノ變化ハ都テ мо́й ノ變化ト同一ナルヲ
以テ茲ニ掲ゲズ.

第十六章 № 16.

語 法.

Этимоло́гія языка́.

- (1)

男	女	中
Добраго́,	добра́й,	добраго́.
<small>ド-ブラゴ</small>	<small>ド-ブロイ</small>	<small>ド-ブラゴ</small>

(第二格) 深切ナル.....ノ.
Синсецу на.....но.
- (2)

Доброму́,	добра́й,	доброму́.
<small>ド-БромУ</small>	<small>ド-Брой</small>	<small>ド-БромУ</small>

(第三格) 深切ナル.....ニ.
Синсецу на.....ни.
- (3) (第四格) 深切ナル何某ヲ, ト云ハシニ其物男性ニシテ生物ナレバ
第二格同性ニ同シク, 無生物ナレバ第一格同性ニ同シ.
- (4)

女	中
Добрую́,	добро́е.
<small>ド-Бруユ</small>	<small>ド-Брое</small>

(第四格) 深切ナル.....ヲ.
Синсецу на.....во.
- (5)

Добрымъ,	добро́ю,	добрымъ.
<small>ド-БрумЪ</small>	<small>ド-БруЮ</small>	<small>ド-БрумЪ</small>

(第五格) 深切ナル.....ト.
Синсецу на.....то. (де)
- (6)

О добро́мъ,	о добра́й,	о добро́мъ.
<small>О Д-Бром</small>	<small>О Д-Брой</small>	<small>О Д-Бром</small>

(第六格) 深切ナル.....ニ付テ.
Синсецу на.....ни цуйте.

複數物ニ冠スルキノ變化ハ以下ニ掲クル如シ.

- (7) ^男Добрые, ^女добрыи, ^中добрыя. (第一格)
ド-ブルヒエ ド-ブルヒヤ ド-ブルヒヤ
- (8) (第二格以下男) Добрыхъ. (第二格)
女中性相同シ
- (9) Добрымъ. (第三格)
- (10) 生物ハ二格 無生物ハ一格. (第四格)
- (11) Добрыми. (第五格)
- (12) О добрыхъ. (第六格)

夥多ノ形容詞中其語尾 **ЫЙ** ノ二文字ニテ終リタルモノハ一咸ナ以上
 掲ケタル добрый ノ例ニ由テ變スルモノト知ルベシ.

- (13) Вашъ братъ имѣеть добраго сына.
ワ-シユ ブラ-ト イメ-エト ド-ブラ-タ スヒ-ナ
 君ノ兄弟ハ深切ナル息子ヲ持ツ。
 Аната но кеодай ва синсецуна мусуко во мочи-
 масу.
- (14) У вашего брата добрый сынъ.
ウ ワ-シユ-ワ ブラ-タ ド-ブルヒイ スヒ-ン
 君ノ兄弟ノ所ニ深切ナル息子(ガアル)
 Аната но кеодай но тогоро ни синсецу на
 мусуко га аримасу.
- (15) Я имѣю добраго мальчика.
ヤ イメ-ユ ド-ブラ-Тя マ-リチカ
 私ハ深切ナル童子ヲ持ツ。
 Ватакуси ва синсецу на онокого во мочи-масу.

- (16) У меня добрый мальчикъ.
ウ メ-ヤ-ー ド-ブルヒイ マ-リチク
 私ノ所ニ深切ナル童子(ガアル)
 Ватакуси но тогоро ни синсецу на онокого га
 ари-масу.
- (17) Онѣ имѣють добрую девочку.
Он-и Им-е-ют-ь Д-б-ру-ю Д-в-оч-ку
 彼女等ハ深切ナル小女ヲ持ツ。
 Анокатара ва синсецу на онаго во мочи-масу.
- (18) У нихъ (есть) добрая девочка.
У Их-ъ (Е-сть) Д-б-ра-я Д-в-оч-ка
 彼女等ノ所ニ深切ナル小女ガ有ル。
 Аноката ра но тогоро ни синсецу на онаго га
 ари-масу.
- (19) Онъ имѣеть вашу книгу.
Он-ъ Им-е-ет-ь Ва-шу К-ни-гу
 彼ハ君ノ書物ヲ持ツ。
 Анохито ва аната но хон во мочи-масу.
- (20) У него (есть) ваша книга.
У Не-го (Е-сть) Ва-ша К-ни-га
 彼ノ所ニ君ノ本ガ有ル。
 Анохито но тогоро ни аната но хон га ари-
 масу.

注意. 露國ニテハ誰某ハ何々ヲ持ツ, ト云フコト極メテ稀ニシテ, 誰某ノ所ニ何々が有ル, ト云フコト通例ナリトス. 而シテ誰某ノ所ニ何々が有ルト云場合ニ於テハ常ニ(有ル)ト云語 *ЕСТЬ* ヲ略シテ云フモノト知ルベシ.

第十七章 № 17.

光陰ノコト.

О времени.
オ ヲレ-メコイ

(1) Годъ. ゴ-ド	年.	Тоси.
(2) Мѣсяцъ. メ-シヤツ	月.	Цуки.
(3) Дѣнь. デ-ニ	日.	ヒ.
(4) Вре́мя. ウレ-ミヤ	時.	Токи.
(5) Ча́съ. チ-ス	時間. 時刻.	ジカン, ジョク.
(6) Су́тки. ス-ツキイ	一晝夜.	イツチュイ.
(7) Дѣнь. デ-ニ	晝.	ヒル.
(8) Но́чь. ノ-チ	夜.	ヨル.
(9) Недѣ́ля. ネ-デ-リヤ	週間.	Хитомегури.
(10) У́тро. ウ-ツロ	朝.	Аса.
(11) Вѣчеръ. ウエ-チュル	夕.	Бан, юката.
(12) По́лдень. ホ-ウ-デ-コ	日中.	Нитчуу.

(13)	Полночь. ホ-ウノ-チ	夜中.	Ячуу, ёнака.
(14)	Восходъ. ウ-スホ-ド	日ノ出.	Хиноде.
(15)	Заходъ. サホ-ド	日ノ入.	Хиноири.
(16)	Разсвѣтъ. ラズスウ-ト	曙, 曉.	Акегата.
(17)	Сегодня. セ-ゴ-ツ-ニ-ヤ	今日.	Конничи.
(18)	Завтра. サ-サツラ(サ-フツラ)	明日.	Мёоничи, или асу.
(19)	Вчера. フ-チ-ユ-ラ	昨日.	Сакузицу.
(20)	Третьягоднй. Т-Л-Э-Т-И-Я-Т-С-У-К-У-Э	一昨日.	Иссакузицу.
(21)	Послѣ завтра. ホ-ス-レ サ-フツラ	明后日.	Мёогоничи, или асатте.
(22)	Част. チ-А-С	一時間.	Ичизикан.
(23)	Полчаса. ホ-ウ-チ-А-サ	半時間.	Ханзикан.
(24)	Минута. ミ-ヌ-タ	一分.	Иппун, ичифун.
(25)	Секунда. セ-К-У-ン-ダ	一秒.	Ичибёо.
(26)	Нера. ホ-ラ	時刻	Зикобу.
o (27)	Мгновёние. ム-ク-ノ-ウ-エ-コ-エ	瞬間.	Сюнкан.
o (28)	Високосный годъ. ウ-イ-ツ-コ-ウ-ス-ニ-イ ゴ-ド	閏年.	Уруудоси.

(29)	Вѣкъ. ウ-エ-ク	一世紀.	Сейки.
(30)	Старина. ス-タ-リ-ナ	古昔.	Мукаси.
(31)	Нынѣшнй годъ. ヌ-ヒ-コ-シ-ユ-ニ-イ ゴ-ド	今年.	Коннен, котоси.
(32)	Настоящее время. ナ-ス-ト-ヤ-シ-チ-ユ-エ У-Л-Э-М-И-ヤ	現時.	Тоосецу.
(33)	Прошедшй годъ. フ-ロ-シ-ユ-ド-シ-イ ゴ-ド	去年.	Кюнен.
(34)	Будущй годъ. フ-ツ-シ-チ-イ ゴ-ド	來年.	Райнен.
(35)	Отчётный годъ. オ-ツ-チ-ョ-ト-ス-ヒ-イ ゴ-ド	會計年度.	Кайкейнендо.
(36)	Учебный годъ. У-チ-ョ-ウ-ブ-ス-ヒ-イ ゴ-ド	學年.	Гакунен.
(37)	Нынѣшнй мѣсяць. ヌ-ヒ-コ-シ-ユ-ニ-イ М-Э-Ш-И-ツ	今月.	Конгецу.
(38)	Прошедшй мѣсяць. フ-ロ-シ-ユ-ド-シ-イ М-Э-Ш-И-ツ	先月.	Сенгецу.
(39)	Будущй мѣсяць. フ-ツ-シ-チ-イ М-Э-Ш-И-ツ	來月.	Райгецу.
(40)	Каждый годъ. カ-ジ-ユ-ド-ヒ-イ ゴ-ド	每年.	Майнен.
(41)	Каждый день. カ-ジ-ユ-ド-ヒ-イ Д-Э-У	毎日.	Майничи.
(42)	Каждое утро. カ-ジ-ユ-ド-エ У-ツ-ロ	每朝.	Майаса.
(43)	Всякій день. フ-シ-キ-И Д-Э-У	日々.	Ничиничи.
(44)	До полудня. ド ホ-ル-ツ-ニ-ヤ	午前.	Гозен, хирумае.

(45)	Передъ обѣдомъ. ベレド オベドム	午前.	Гозен, хирумае.
(46)	По полудни. ボ ル-ツロイ	午后.	Гого, хирусуги.
(47)	Послѣ обѣда. После Авед	午后.	Гого, хирусуги.
(48)	Часъ. Чаас	一時.	Ичизи.
(49)	Два часа. Два Чаас	二時.	Низи.
(50)	Три часа. Три Чаас	三時.	Санзи.
(51)	Четыре часа. Четире Чаас	四時.	Гози.
(52)	Пять часовъ. Пят Тай Чаас-га	五時.	Гози.

五時以上ハ ЧАСОВЪ Ч用ユ.

第十八章 № 18.

食事及飲食物.

Пищи, напитки и кушанья.
Пи-шю-чи И Чпи-тски И К-ши-е-е

(1)	Пицца. Пи-ш-ча	食物.	Сюкумоцу, куй-моно.
(2)	Напитокъ. Напиток	飲料.	Ипрёо, номимоно.
(3)	Завтракъ. За-футрак	朝餐.	Асамеси.
(4)	Обѣдъ. Авед	晝飯, 正飯.	Хирумеси.
(5)	Закуска. Закуска	アイ-グイ 間食.	Аймагуй.
(6)	Ужинъ. У-жин	晚餐.	Банмеси.
(7)	Хлѣбъ. Фле-ф	麵包.	Пан.
(8)	Закваса. Закус-са	酵母.	Пандане.
(9)	Дрожди. Дро-жю-ди	酵母.	Пандане.
(10)	Булга. Бу-л-га	麵包. (白キ)	Пан.
(11)	Вермишель. Вер-ми-ше-ль	素麵.	Соомен.
(12)	Мука. Му-ка	小麥粉.	Мукико.

× (13)	Тѣсто. チー-スト	捏子タル粉. Нерико.
(14)	Масло. マ-スロ	バター. Бата.
○ (15)	Сырѣ. スヒ-ル	乾酪. Канраку.
(16)	Мясо. ミ-ヤ-ツ	肉. Нику.
(17)	Говядина. ゴウ-ヤ-チ-チ	牛肉. Гюунику.
(18)	Вода. ウ-ダ-	水. Мизу.
○ (19)	Кипятѣкъ. キ-П-Я-Т-О-К-Ъ	沸湯. Ю, ннетачию.
(20)	Чай. Ча-И	茶. Ча.
(21)	Кофе. Ко-Фе	茄非. Коохип.
(22)	Молоко. モ-ロ-Ко	乳汁. Чичи.
(23)	Вино. У-И-Но	葡萄酒. Будоосю.
(24)	Пиво. П-И-О	麥酒. Биру.
(25)	Сахарѣ. Са-Х-А-Л	砂糖. Сатоо.
○ (26)	Уксусѣ. У-К-С-У-С	酢. Су.
(27)	Соусѣ. Со-У-С	醬油. Сіоою.
(28)	Соль. Со-Л	鹽. Сіо.

(29)	Сахарная голова. Са-Х-А-Л-Т-А-Я Го-Л-О-В-А (ガ-ラ-ワ-)	棒糖. Боосатто.
○ (30)	Леденецѣ. レ-デ-ネ-ツ	冰糖. Коорисатто.
× (31)	Пряности. フ-リ-ヤ-ノ-ス-チ-イ	香料. Якуми.
(32)	Перецѣ. ペ-レ-ツ	胡椒. Косіоо.
(33)	Горчица. ゴ-ル-チ-ツ-ツ	芥子. Караси.
(34)	Красный перецѣ. ク-ラ-ス-メ-ヒ Пе-レ-ツ	蕃椒. Тоогараси.
(35)	Яйцо. ヤ-И-ツ-О	卵. Тамаго.
× (36)	Телятина. チ-ユ-リ-ヤ-シ-イ-ナ	犢肉. Коуси но нику.
○ (37)	Баранина. バ-ラ-ニ-ナ	羊肉. Хицузи но нику.
○ (38)	Оленина. オ-レ-ニ-ナ	鹿肉. Сига но нику.
(39)	Свинина. ス-ウ-И-ニ-ナ	豚肉. Бута но нику.
○ (40)	Оборокъ. オ-ゴ-ロ-ク	燻腿, (臘乾) Ракал.
(41)	Супѣ. ス-ウ-プ	肉汁. Соппу.
○ (42)	Вареное мясо. ワ-リ-ノ-ク ミ-ヤ-サ	煮肉. Нита нику.
○ (43)	Жаркое мясо. シ-ヤ-ル-コ-ク Ми-ヤ-サ	炙肉. Якинику.
○ (44)	Душеная ^{ハ-ク} мясо. ヅ-シ-ョ-ウ-チ-ヤ Ми-ヤ-サ	燻肉. Кунсей но нику.

- (45) Душёная рыба. 燻魚. Кунсей по сакана.
ツショ-チヤ ヲヒ-ズ
- △ (46) Биштекъ. Бистеки. Бисутеки.
Бифштекс. ビステキ.
- (47) Парёное мясо. 蒸肉. (シチュー) Сичуу.
Пареное мясо. 蒸肉. (シチュー) Сичуу.
パレーノエ ミヤ-サ
- △ (48) Яичница. Омлетъ. Омурецу.
Яичница. オムレツ.
- (49) Шампанское. Шанпан. Шанпан.
Шампанское. シャンパン酒.
- (50) Ромъ. Раму. Раму.
Ромъ. ラム酒.
- × (51) Джинъ. Дзю. Дзю.
Джинъ. 杜松子酒.
- (52) Спиртъ. Арукоору. Арукоору.
Спиртъ. 酒精.
- (53) Водка. 燒酎. (露國常料ノ) Сичуу.
Водка. ヴォ-ツカ (ヴォ-ツカ).
- (54) Лимонадъ. Рамуне. Рамуне.
Лимонадъ. ラム子.
- (55) Чёрный чай. Кооча. Кооча.
Чёрный чай. チョールズヒ ЧА-И
- (56) Зелёный чай. Рёкуча. Рёкуча.
Зелёный чай. ゼリョ-ズヒ ЧА-И
- (57) Табакъ. Табако. Табако.
Табакъ. タバコ.
- (58) Цыгара. Магитабако. Магитабако.
Цыгара. ツヒガ-ラ
- (59) Папилосъ. Магитабако. Магитабако.
Папилосъ. パピロス

第十九章 № 19.

家財, 器具及文房具等.

Мебель, посуда, орудія, сбруя и учебныя вѣщи.

- (1) Стаганъ. Копп. Коппу, мизуноми.
スタガン
- (2) Чашка. 茶碗. Чаван.
チャーシユカ
- (3) Чайникъ. 急須. Кюусу.
チャーイニク
- (4) Тарелка. 皿. Сара.
タレ-リカ
- (5) Рюмка. 杯. Саказуки.
リュ-ムカ
- (6) Блюдечко. 臺皿 (茶碗ノ). Дайзара.
ブリュ-ヂチコ
- (7) Вилка. 肉叉. Нигусаси.
ヴィ-リカ
- (8) Ложка. 匕. Сази.
ロ-ジュカ
- (9) Ножикъ. 小刀. Когатана.
ノ-ジク
- (10) Ножъ. 庖丁. Хоочоо.
ノ-ジュ
- (11) Кофейникъ. 茄非用急須. Коохии по бюусу.
コフェ-イロク
- (12) Бутылка. 瓶. Бин.
ブトヒ-リカ

	(13) Горшѣкъ. ゴロシヨーク	壺.	Цубо.
×	(14) Сахарница. サハルコツア	砂糖壺.	Сагооире.
○	(15) Солонка. ソロンカ	鹽壺.	Сюо-ире.
×	(16) Соусникъ. ソウスイク	醬油入.	Сюою-ире.
	(17) Самоваръ. サモワール	湯器.	Ювакаси.
	(18) Банка. Банカ	罐.	Кван.
□	(19) Подносъ. ボツノース	盆.	Бон.
✓	(20) Кастрюля. カスツリユリヤ	鍋.	Набе.
	(21) Котёлъ. Кочюу	釜.	Кама.
×	(22) Скопородá. Сковорода	天麩羅鍋.	Темпра-набе.
✓	(23) Рашпёръ. ラシユベール	焙子.	Амитѣги.
	(24) Табáчница. タバチコツア	煙艸入.	Табако-ире.
	(25) Лáмпа. ラムバ	洋燈.	Рампу.
○	(26) Канделáбръ. Канделáбр	釣ランプ.	Цурирампу.
	(27) Спичка. Спичка	マッチ 燐寸.	Матчи.
	(28) Свѣчка. Свѣчка	蠟燭.	Роосоку.

	(29) Свѣтильня. スヴェチーリコヤ	燈心.	Рампу но син.
	(30) Нагаръ. ナガール	蠟燭心.	Роосоку но син.
	(31) Горное мáсло. ゴールノエ マースロ	石油.	Секнюу.
	(32) Подсвѣчникъ. ボドスヴェチニク	燭臺.	Сюкудай.
	(33) Фонарь. Фонарь	提燈.	Чоочин.
	(34) Утюгъ. ウチユグ	火熨斗.	Хиноси.
	(35) Щипцы. シチブツヒ	火箸.	Хибаси.
✓	(36) Щипцы для свѣчей. シチブツヒ ドリヤー スヴェチエーイ	心切(蠟燭ノ).	Синкири.
	(37) Печка. ベチカ	暖室爐.	Сугобу.
	(38) Труба. ツルバ	烟筒.	Кемудаси.
○	(39) Дрова. ドロウ	薪.	Такиги, маки.
	(40) Уголь. ウゴリ	炭.	Суми.
	(41) Каменный уголь. カメンズヒイ Уголь	石炭.	Секитан.
	(42) Тазъ. タズ	銅盤.	Канадарай.
	(43) Доска для рѣзки мýсо. Доска-ドリья-лэзкей мьяса	肉俎.	Мана-ита.
	(44) Ведро. Ведро	手桶.	Те-оке.

✓ (45)	КѢВШЬ. コフシユ	柄杓.	Хисяку.
(46)	КѢВШИКЪ. コフシク	柄杓.	Хисяку.
(47)	БѢЧКА. ボチカ	樽.	Тару.
人 (48)	Бадья. マヂヤ	釣瓶.	Цурубэ.
(49)	Лоханка. ロハンカ	洗濯桶, 盥.	Тараи.
(50)	ПѢМПА. ボムバ	唧筒.	Помпу.
(51)	УМЫВАЛЬНИКЪ. ウミワリヨク	洗面臺.	Сенмендай.
(52)	ЯЩИКЪ. ヤシチク	箱.	Хяко.
(53)	Сундукъ. Сундук	カバン 旅櫃.	Кабан.
° (54)	Крышка. クルヒシユカ	蓋.	Фута.
(55)	ПрѢбка. Про-пка	栓.	Сен.
✓ (56)	ШтѢпоръ. Шут-пор	栓拔.	Сеннуки.
× (57)	ПрѢбочникъ. Про-бочник	栓拔.	Сеннуки.
(58)	Корзинка. Корзинка	籃.	Каго.
(59)	КлѢтка. Кле-тка	鳥籠.	Торикаго.
(60)	СѢТО. シ-то	篩.	Фуруй.

(61)	МѢЛО. ムヒロ	石鹼.	Сябон.
(62)	ГѢБКА. Г-пка	海綿.	Каймен.
(63)	Зубчи́стка. ズボチ-сстка	楊子.	Юози.
(64)	Зубная щѢточка. Зубная щ-точка	齒刷子.	Хамигаки.
(65)	Зубчи́стный порошокъ. Зубчи-ст-порош-к	齒磨粉.	Хамигакико.
(66)	МетѢлка. Мет-лока	帚.	Хооки.
(67)	ЩѢтка. Щ-тка	羅紗拂子.	Расяхарай.
(68)	ВѢрь. В-ер	扇子.	Сенсу, ооги.
(69)	Круглый вѢрь. Круг-л-в-ер	團扇.	Учива.
(70)	ГребѢнка. Греб-енка	櫛.	Куси.
(71)	ЗѢркало. З-ркало	鏡.	Кагами.
(72)	Очки. Очки	眼鏡.	Мегане.
(73)	ТермомѢтръ. Термом-тр	寒温器.	Канданкей.
(74)	Комна́сь. Ком-нась	羅針盤.	Зисяку.
(75)	Телеско́пъ. Телеско-п	望遠鏡.	БоенкѢо.
(76)	БаромѢтръ. Баром-тр	晴雨計.	Сейукей.

- e (77) Увеличительное стекло. 顯微鏡. Кенбикё.
ウヴェリチーチェリノエ ステュクロー
- (78) Стекло. 玻璃. Гарасу.
ステュクロー
- e (79) Реторта. 蒸溜器. Рамбики.
レトールダ
- (80) Скрипка. 弧弓. Кокюю.
スクリーпка
- (81) Органъ. 風琴. Оруган.
Органъ
- o (82) Фортепiano. ピアノ. Пияно.
フォルテпiано
- o (83) Касса. 金匣. Канебаго, кинко.
カーッサ
- (84) Часы. 時計. Токей.
チアスヒ
- (85) Стѣнные часы. 柱時計. Хасирадокей.
ステュэнсヒエ Чиасヒ
- (86) Ключка, ключъ. 鍵. Каги.
クリューチカ クリューチ
- (87) Цепочка. 鏈. Кусари.
ツェпочка
- o (88) Флѣйта. 笛. Фые.
Фле-Ита
- (89) Труба. 喇叭. Раппа.
ツルпа
- (90) Барабанъ. 太鼓. Тайко.
Барабанъ
- (91) Кошелёкъ. 財布. Сайфу.
Кожелёкъ
- (92) Блюдо. 鉢. Хачи.
Блюдо

- (93) Линѣйка. 定規. Зёоги.
リネйка
- e (94) Крѣпало. 兩脚規. Компасу.
Кр-Шаро
- (95) Вѣсы. 天秤. Хакари.
Весы
- (96) Мѣрный бѣгусъ. 秤. Масу.
М-Схи Б-Кс
- (97) Мѣрка, аршинъ. 尺. Моносаси.
М-Ка Аршинъ
- (98) Ножикъ. 小刀. Когатана.
Ножикъ
- (99) Карманный ножикъ. 懷中小刀. Сасуга.
Кармансхи Ножикъ
- (100) Бритва. 剃刀. Камисори.
Бритва
- (101) Ножницы. 剪刀. Хасами.
Ножницы
- (102) Перочинный ножикъ. 筆切小刀. Когатана.
Перочинсхи Ножикъ
- (103) Иголка. 針. Хари.
Иголка
- e (104) Игольничекъ. 針刺. Харисаси.
Игольничекъ
- (105) Булавка. 留針. Томебари.
Булавка
- o (106) Булавочникъ. 留針筒. Хари-ире.
Булавочникъ
- (107) Гвоздь. 釘. Куги.
Гвоздь
- o (108) Винтъ. 螺旋釘. Незикуги.
Винтъ

(109) Клёнци. <small>クレシチイ</small>	釘拔.	Кутинуки.
✓ (110) Молотокъ. <small>モロトク</small>	鎚.	Сайзучи.
(111) Топоръ. <small>トボール</small>	斧.	Опо.
✓ (112) Пилка, пила. <small>Пи-Вка Пира</small>	鋸.	Нокогпри.
× (113) Рубанокъ. <small>Руб-нок</small>	鉋.	Канна.
✓ (114) Дологъ. <small>Долот</small>	鑿.	Номп.
× (115) Напильокъ. <small>Напи-рок</small>	鏢.	Ясури.
× (116) Точильный камень. <small>Тчи-рисий Камеко</small>	砥石.	Тонси.
✓ (117) Лопата. <small>Лоп-та</small>	鍬.	Бува.
(118) Соха. <small>Сох-а</small>	鋤.	Суки.
(119) Сѣрпъ. <small>Сѣр-п</small>	鎌.	Кама.
(120) Ступка. <small>Ступ-ка</small>	臼.	Усу.
(121) Пѣстикъ. <small>Пѣ-стик</small>	杵.	Кине.
(122) Вѣялка. <small>Вѣ-ялка</small>	箕.	Ми, чиритори.
(123) Рукомойникъ. <small>Рук-мо-йник</small>	手水鉢.	Чоозубачи.
(124) Газовая лампа. <small>Газ-ов-ая Лампа</small>	瓦斯燈.	Гасутто.

(125) Магическій фонарь. <small>Маг-ическ-ий Фонарь</small>	幻燈.	Гентоо.
(126) Палка. <small>Пал-ка</small>	杖.	Цуе.
(127) Зонттикъ. <small>Зон-тик</small>	傘.	Каракаса, васа, кооморигаса.
(128) Пѣпельница. <small>Пѣ-пель-ница</small>	灰吹皿.	Хайфуки.
(129) Трубка. <small>Тру-бка</small>	烟管.	Кисеру.
(130) Сигарочница. <small>Сиг-ар-оч-ница</small>	シガ-入.	Сигаа-ире.
(131) Телѣга. <small>Тел-ега</small>	二輪車.	Курума.
(132) Карета. <small>Кар-ета</small>	馬車.	Бася.
(133) Картина. <small>Кар-тина</small>	畫.	Е.
(134) Масляная картина. <small>Мас-ля-ная Кар-тина</small>	油畫.	Абрае.
(135) Стереографическая картина. <small>Стер-ео-граф-ическая Кар-тина</small>	銅版畫.	Дообан-е.
(136) Литографическая картина. <small>Лит-о-граф-ическая Кар-тина</small>	石版畫.	Секибан-е.
(137) Типографическая картина. <small>Тип-о-граф-ическая Кар-тина</small>	活版畫.	Каппан-е.
(138) Уздѣ. <small>Узд-е</small>	轡.	Куцува.
(139) Сѣдло. <small>Сѣ-дло</small>	鞍.	Кура.
(140) Возка. <small>Воз-ка</small>	手綱.	Тазуна.

X

- (141) Стрѣмя.
スツレミヤ 鐙. Абуми.
- (142) Кнѣтъ.
クヌト 鞭. Мучи.
- (143) Ясли.
ヤスリ 秣槽. Магоке.
- (144) Сѣно.
セノ 乾藪. Карекуса.
- (145) Сапожная щѣтка.
Сапо-щюна ouchyotsuka 靴拂子. Куцубаке.
- (146) Вакса.
ワクサ 靴墨. Куцузуми.
- (147) Кисть.
Кистай 糊刷子. Норобаке.
- (148) Доска.
Доска 板. Ита.
- (149) Чёрная доска.
Черо-лна ouchyotsuka 黑板. Нури-ита.
- (150) Книга.
Кюга 書物. Хон, сiомоцу.
- (151) Бумага.
Бумага 紙. Ками.
- (152) Пропускная бумага.
Про-пус-кна ouchyotsuka бумага 吸取紙. Суйторигами.
- (153) Перо.
ПеРо 洋筆. Пен.
- (154) Карандашъ.
Карандашю 鉛筆. Енницу.
- (155) Грифель.
Грифель 石筆. Секихицу.
- (156) Аснiдная доска.
Асби-дн ouchyotsuka доска 石盤. Секибан

- (157) Сургучъ.
Сургу-чи 封蠟. Фууроо.
- (158) Вафли.
Ваф-ли 封糊. Фуузинори
- (159) Печатка.
Печатка 印鑑. Ин.
- (160) Чернила.
Чер-ни-ла 墨水. Инки.
- (161) Чернильница.
Чер-ни-ль-ни-ца 墨水壺. Инкицубо.
- (162) Письмо.
Письмо 書狀. Тегами.
- (163) Словарь.
Словарь 字書. Зибики.
- (164) Конвѣртъ.
Конв-ерт 封筒. Фуузибукуро.
- (165) Счѣты.
Счѣты 算盤. Соробан.
- (166) Газета.
Газета 新聞. Синбун.
- (167) Журналь.
Журналь 雜誌. Засси.
- (168) Ежедневная газета.
Еже-днев-ная га-зета 每日新聞. Майничисинбун.
- (169) Еженедѣльный журналъ.
Еже-не-дѣ-ль-ный жур-налъ 每週雜誌. Майсюзасси.
- (170) Заказное письмо.
За-каз-ное пи-сь-мо 書留. Кабитоме.
- (171) Рекомендованное письмо.
Ре-ком-мен-до-ван-ное пи-сь-мо 添書. Тенсио.
- (172) Тетрадь.
Тетрадь 手帳. Течоо.

- (173) Тетрадь. チュツラデー 草紙. Сооси.
- (174) Черновой. チュルノウオーイ 草稿. Соокоо.
- (175) Вексель. ヴェクセリ 證文. Сёомон.
- (176) Марка. マールカ 印紙. Инси.
- (177) Почтовая марка. ポチトーザヤ マールカ 郵便印紙. Юубин-инси.
- (178) Гербовая марка. Герл-Борка マールカ 證券印紙. Сіоокен-инси.
- (179) Свидѣтельство. Свайдѣ-Чери-Сццо 證明書. Сіоомейсіо.
- (180) Счётъ. Счюот 勘定書. Какидаси.
- (181) Росписка. Росписка 受取書. Укетори.
- (182) Заніска. Заніска 書付. Какицукэ.
- (183) Вексель. ヴェクセリ 爲換手形. Тегата.
- (184) Объявленіе. Обьявление 廣告. Коококу.
- (185) Паспортъ. Паспорт 旅券. Ріокен.
- (186) Страхованіе. Страхованіе 保險. Хокен.
- (187) Полисъ на страхованіе. Полисъ на страхованіе 保險證書. Хокенсіоосіо.
- (188) Открытое письмо. Открытое письмо 葉書. Хагаки.

- (189) Укладка. Укладка 行李. Коори.
- (190) Покладка. Покладка 行李. Коори.
- (191) Таблица. Таблица 一覽表. Циранхіоо.
- (192) Календаль. Календаль 曆. Коёми.
- (193) Стѣнной календарь. Стѣнной календарь 柱曆. Хасирагоёми.
- (194) Ландкарта. Ландкарта 地圖. Чизу.
- (195) Морская карта. Морская карта 海圖. Кайзу.
- (196) Верёвка. Верёвка 繩. Нава.
- (197) Армилярная сфера. Армилярная сфера 地球儀. Чикюуги.
- (198) Обрѣзчикъ. Обрѣзчикъ 見本, 雛形. Михон, хинагата.
- (199) Карточка. Карточка 名刺. Мейси, нафуда.
- (200) Лакированная посуда. Лакированная посуда 漆器. Сиеки, нуримоно.
- (201) Глиняная посуда. Глиняная посуда 陶器. Тооки, сетомоно.
- (202) Фарфёръ. Фарфёръ 磁器. Зики, сетомоно.
- (203) Горшечкъ для цвѣтовъ. Горшечкъ для цвѣтовъ 栽木盆. Уекибачи.
- (204) Сѣть. Сѣть 網. Ами.

(205) Пётля. ペーツリヤ	網ノ目.	Ами но ме.
(206) Иглаца. Игла-ца	網針.	Амибари, амбари,
(207) Западня. ザバツコヤ	陷穿.	Отоси-ана.
(208) Ловушка. ロウ-шюка	係蹄. フナ	Вана.
(209) Орудія. Ору-дзя	道具,機械.	Доогу, кикай.
(210) Сбруя. Сбу-рюя	馬具.	Багу.

(此語中 (ナ) ト發音ス)

第二十章 №. 20.

衣服・履物・粧飾品類・及布類.

Платье, обувь и бѣлье.

(1) Платье. Плат-тье	衣服.	Кимоно, ифуку.
(2) Обувь. Обу-вь	履物.	Хакимоно.
(3) Пара платья. Пара-плат-тья	衣服一組.	Кимоно-хитокаса- не.
(3) Рубашка. Руба-шка	襯衣. (シヤツ)	Хадаги, сяцу.
(5) Юбка. Ю-бка	婦人ノ下袴.	Онна но ситаги, юмаги.
(6) Поясь. Поя-сь	帶.	Оби.
(7) Пальто. Пал-то	外套.	Гайтоо.
(8) Мантилія. Ман-ти-ля	婦人ノ外套.	Гайтоо.
(9) Шуба. Шю-ба	皮衣.	Кегава но гайтоо, кавагоромо.
(10) Жилетъ. Жиле-т	短胸服.	Чокки.
(11) Сарафанъ. Сара-фан	無袖外套 (重モニ田舎婦人 ノ用ユルモノ)	Гайтоо.

- (12) Кафта^ン.
カフターン 表衣. Уваги.
- (13) Фра^к.
フрак 禮服. Рейфуку.
- (14) Мунди^р.
ムンジール 制服. Сейфуку, канпуку
- (15) Сало^н.
サロフ 婦人ノ上衣. Онна по уваги.
- (16) Буртка.
クールツカ 短表衣.^{セヒロ} Себи^{ро}.
- (17) Сюрту^к.
Шюртук 大表衣. Уваги.
- (18) Манти^я.
マантиヤ 禮服. Рейфуку.
- (19) Шинель.
Шинери 正衣 (フロックコート). Фу^{ро}ке^ку^оо^о.
- (20) Хала^т.
Халат 便服 (朝未^ダ常服^ヲ着^ヌ前^ニ用^ユ). —.
- (21) Штани.
Штань 股衣.^{ズボン} Зубон.
- (22) Подштан^{ники}.
Подштанники 股衣下.^{ズボンシタ} Зубонсита.
- (23) Подтя^{жки}.
Подтяжки 股衣^{ズボンツリ}釣. Зубонцури.
- (24) Галстук^ъ.
Галстук 襟卷. Ермаки.
- (25) Карман^ъ.
Карман 服囊.^{カクシ} Кагуси.
- (26) Рука^в.
Рукав 袖. Соде.
- (27) Воротник^ъ.
Воротник 襟. Ери.

- (28) Круже^{во}.
Кружево 笹縁. Сасахери.
- (29) Нашейник^ъ.
Нашейник 襟飾. Ерика^ハари.
- (30) Ночное плат^{ье}.
Ночное платье 寢衣. Немаки.
- (31) Шляпа.
Шляпа 帽子. (縁ノ有ル). Бооси.
- (32) Чепчик^ъ.
Чепчик 帽衣. (かつぎノ類) —.
- (33) Дамская шляпа.
Дамская шляпа 婦人ノ帽子. Онна по бооси.
- (34) Шапка.
Шапка 大黒帽子 (縁ノ無キ) Бооси.
- (35) Корона.
Корона 冠. Канмури.
- (36) Вѣнец^ъ.
Вѣнец 華冠. Ханакацура.
- (37) Солоненная шляпа.
Солоненная шляпа 麥稈帽. Мугиварабоо.
- (38) Шпилька.
Шпилька へ^ヤпин. Хейпин.
- (39) Перчатка.
Перчатка 手袋. Тебугуро.
- (40) Платок^ъ.
Платок ハ^ンケ^チーフ Хангечи.
- (41) Носовой платок^ъ.
Носовой платок 鼻拭. Ханафуки.
- (42) Полотенце.
Полотенце 手拭. Тенугуй.
- (43) Салфетка.
Салфетка 口拭. Кучифуки.

- (44) ペレドニク ペレドникъ. 前掛. Маекаке.
- (45) コヴォル Ковёръ. 毛氈敷物. Сикимоно, моосен.
- (46) シユウコウオ-イ フタ-ク Шелковой платокъ. 絹ハンケチーフ Кину но ханкечи.
- (47) バシマキ Башимаки. 靴. Куцу.
- (48) サギキ Сагиги. 長靴. Нагагуцу.
- (49) チュウキ Чулки. 女ノ靴足袋. Онна но куцусита.
- (50) ノスキ Носки. 男ノ靴足袋. Отоко но куцусита.
- (51) カロシイ Калоши. 護謨靴. Гомугуцу.
- (52) ワレンキ Валенки. 毛製靴. Кесей но куцу.
- (53) ラブタイ Лапти. 樹皮靴. Кинокава но куцу.
- (54) サ-ボンキ Зановки. 襯衣ノ釦. Сяцу но Ботан.
- (55) ブ-ゴウイツ Пуговица. 表衣ノ釦. Уваги но ботан.
- (56) スロ Сукно. 羅紗. Рася.
- (57) ブ-ゼ-ヤ Бумазя. 木綿. Момен.
- (58) シヨ-ウ Шёлкъ. 絹. Кину.

- (59) クレ-ブ Крѣпъ. 縮緬. Чиримен.
- (60) アトラ-ス Атласъ. 縞子. Сюсу.
- (61) バルハト Бархатъ. 天鷲絨. Биродоо.
- (62) キセ-ヤ Кисей. 綿紗. Менся.
- (63) シ-テツ Ситѣцъ. 更紗. Сараса.
- (64) フラ-チ-リ Франель. フラ-ン-テ-ル. Франнеру.
- (65) カン-ワ Канва. 帆木綿. Хомомен.
- (64) ユ-ツカ Нитка. 糸. Ито.
- (67) レ-ンダ Лѣнта. 組紐. Учихимо.
- (68) ココ-ン Коконъ. 繭. Маю.
- (69) コクリュ-シユカ Коклюшка. 糸卷. Итомаки.
- (70) オビヨ-ル-ストク Напѣрстокъ. ユヒヌキ 針頂. Юбинуки.
- (71) ツ-フ-エ-リ-イ Түфели. 坐敷靴. Увагуцу.
- (72) オブラ-リスヒ-イ Обувальный рогъ. ロ-ク 靴篋. Куцубера.
- (73) コレ-ン-コ-ル Коленкоръ. 金巾. Канекин.
- (74) ム-フ-タ Мүфта. 煖手筒. Тенукуме.

(75)	Хблсть. ホ-ウスト	麻布.	Асануно.
(76)	Штора. シュト-ラ	窓掛帷.	Мадокаке
(77)	Кольцо. カリツォ-	指環.	Юбива.
(78)	Обручальное кольцо. オブルチャ-リ-ノ-エ	縁組指環.	エンгуми-юбива.
(79)	Церетень. Парлсчху=	寶石付ノ指環.	Хоосеки но цуйта юбива.
(80)	Серьги. セリギ-	耳環.	Мимиве.
(81)	Бусы. ブ-ス	珠數. ジュジュ	Зюзу.

第二十一章 №. 21

Н 副詞・形容詞及接續詞等.

Каръчге, прилагательное имя и союзъ.

(1)	Когда. Кагда- (かだ-ト云フ様ニ讀ム)	何時.	Ицу.
(2)	Гдѣ. Где- (дѣ ハ響ロゼ-ニ近ク發音ス)	何處. 何處デ.	Доко, докоде.
(3)	Откуда. Ат-о-гда-	何處カラ.	Доко кара.
(4)	Докуда. До-о-гда-	何處マデ.	Доко маде.
(5)	Куда. Ка-да-	何處へ.	Доко е.
(6)	Тамъ. Та-м	其處ニ.	Соко ни.
(7)	Тутъ. Ту-т	其處ニ.	Соко ни.
(8)	Туда. Ту-да-	其處へ.	Соко е.
(8)	Откуда. Ат-т-а-гда-	其處カラ.	Соко кара.
(10)	Здѣсь. Зде-ш	此處. 此處デ.	Коко. коко де.
(11)	Сюда. Шу-да-	此處へ.	Коко е.
(12)	Отсюда. Ат-ш-у-да-	此處カラ.	Коко кара.
(13)	Сюда и туда. Шу-да-и-ту-да-	其處此處ニ.	Сокококо ни.

- (14) **Зачѣмъ.** サチエム   何故 = .   Нани-юе ни, назе.
- (15) **Конечно.** コチチノ   勿論.   Мочирон.
- (16) **Потому́ что.** バダム-   チト-   何故ナレバ.   Нани-юе нареба,
назе нареба.
- (17) **Который.** カトールヒイ   何方ノ,何ノ.   Дочира но, нан
но.
- (18) **Какъ.** カク   如何.   Икага.
- (19) **Ско́лько.** スコリコ   幾許.   Икура.
- (20) **Ско́лько разъ.** スコリコ   フーズ   幾回.   Икутаби, нандо.
- (21) **Какъ часто.** カク   ЧА-ЕСТ   幾回.   Икутаби. нандо.
- (22) **Часто.** ЧА-ЕСТ   屢.   Сибасяба, таби-
таби.
- (23) **Теперь.** チエベ-リ   今.   Има.
- (24) **Иногда.** イノгда   時トシテハ.   Токидоки, та-
манива.
- (25) **Можетъ быть.** モ-ジュト   フヒ-チイ   或ハ...ナ
ラン,多分.   Табун.
- (26) **Около.** オ-コロ   殆ド.   Хотондо.
- (27) **Уже** ウジエ   既 = .   Судени, мохая.

- (28) **Ещё.** エシチヨ-   尙.   Нао, мада. мотто.
- (29) **Опять.** オビヤ-タイ   復タ.   Мата, футатаби.
- (30) **Нѣсколько разъ.** チ-スコリコ   フーズ   幾回.   Икутаби-ка.
- (31) **Только.** ト-リコ   唯.   Тада.
- (32) **Такъ.** タ-ク   左様.   Саёо.
- (33) **Также, тоже.** タ-クジエ   ト-ジエ   亦.   Мата, ...мо.
- (34) **И.** イ-   而シテ,及.   То, оёби, сиеооси-
те.
- (35) **А.** ア   而シテ,併シ.   Сикаси.
- (36) **Хотя.** ホチヤ-   然リト雖モ,假令.   Кередомо, татое.
- (37) **Если, ежели.** エ-スリイ   Э-ШЮ-РИ-И   若シ...ナキバ.   Моси...нара.
然ト雖モ,... Кередомо.
ニモ拘ハラズ.
- (38) **Однако.** アツチ-コ   或ハ.   Аруива.
- (39) **Или.** イ-リイ   ....コトヲ.....   Кото во.....
- (40) **Что.** チト-   ....コトノ爲ニ.   Кото но таме
ни.
- (42) **Чѣмъ.** チエム   ....ヨリハ.   ...ёри ва.

- (43) Почему. 夫故ニ. Соре юе ни.
ボチユム
- (44) Оттого. 夫故ニ. Соре юе ни.
アットーテ
- (45) Пока. ....間ニ, ...マテ. ....маде.
ボカー
- (46) Когда. ....時ニ. ....токи ни.
コгда
- (47) Рѣдко. 稀ニ. Маре ни.
Рѣзко
- (48) Сѣй часъ. 丁度今. Чоодо-има., тагта-
セ-イ Часс има.
- (49) Точно такъ. 丁度其通. Чоодо сонотоори.
То-чн Дак
- (50) Никогда. 決シテ. Кессите.
コгда
- (51) Ещё. 未ダ. Имада, мада.
Ешчю
- (52) Высокій. 高キ. Такаки.
Висо-Кий
- (53) Высоко. 高ク. Такаку.
Висо-Ко
- (54) Низкій. 低キ. Хикуки.
Низ-Кий
- (55) Низко. 低ク. Хикуку.
Низ-Ко
- (56) Верхній. 上ノ. Уено.
Верх-Ний
- (57) Верхно. 上ニ. Уени.
Верх-Ний

- (58) Нижній. 下ノ. Ситано.
Ниж-Ний
- 注意. 副詞ノ常ニ形容詞ノ語尾ノ變シタルモノナリ. 即チ上ニ掲ゲタル如ク語尾ノ子字以下チ 〇 ノ一字ニ變スベシ
以下形容詞ノミヲ掲ゲ副詞ハ之ヲ省ク
- (59) Далёкій. 遠キ. Тсоки.
Дал-Кий
  - (60) Близкій. 近キ. Чикаки.
Близ-Кий
  - (61) Красивый. 美シキ. Уцукусими.
Крас-Вий
  - (62) Прекрасный. 奇麗ナル. Кирей на.
Прекрас-Ний
  - (63) Безобразный. 醜キ. Минигуки, буза-
Безобраз-Ний мана.
  - (64) Дурной. 悪キ. Вароки.
Дур-Ний
  - (65) Долгий. 久シキ. Хисасики.
Дол-Гий
  - (66) Длинный. 長キ. Нагаки.
Длин-Ний
  - (67) Короткий, краткий. 短キ. Мизигаки.
Корот-Кий Крат-Кий
  - (68) Круглый. 圓キ. Мароки.
Круг-Лий
  - (69) Толстый. 太キ.肥タル. Футоки, коетару.
Тол-Стый
  - (70) Тонкий. 細キ.瘦セタル. Хосоки, лсетару.
Тон-Кий

- (71) Густой. グストーイ 厚キ,濃キ. Ацуки, коки.
- (72) Жидкий. ジツキイ 薄キ,淡キ. Усуки, аваки.
- (73) Приятный. フイヤーツスヒイ 爽快ナル. Соокай тару, кокороёки.
- (74) Зрѣлый. ズレールヒイ 熟シタル. Зюкуси тару.
- (75) Бѣлый. ベールヒイ 白キ. Сироки.
- (76) Черный. チヨールスヒイ 黒キ. Куроки.
- (77) Красный. クラーススヒイ 赤キ. Акаки.
- (78) Синий. シニイ 青キ. Аоки.
- (79) Желтый. ジョーウトヒイ 黄色ナル. Кириона.
- (80) Зелёный. ゼリョースヒイ 綠色ナル. Мидори-иро но.
- (81) Жаркий. シАールキイ 暑キ. Ацуки.
- (82) Холодный. ホロツスヒイ 寒キ. Самуки.
- (83) Тёплый. Чоуплヒイ 温カナル. Ататака на.
- (84) Прохладный. Проуфлауэсヒイ 冷カナル. Хияяка на.
- (85) Пустой. Густоーイ 空虚ノ. Кара но.

- (86) Густой. Густоーイ 充實シタル. Мичитару.
- (87) Скорый. Скоролヒイ 速カナル. Сумияка на, хаяки.
- (88) Медленный. Медленсусヒイ 遅徐ナル. Осоки, соросоро.
- (89) Ранний. РанноИ 早キ. Хаяки.
- (90) Поздний. ПоздноИ 遅キ. Осоки.
- (91) Глубокий. ГлубокиИ 深キ. Фукаки.
- (92) Мелкий. МелкиИ 浅キ. Асаки.
- (93) Широкий. ШирокиИ 廣キ. Хироки.
- (94) Узкий. УзкиИ 狭キ. Семаки.
- (95) Тяжёлый. Тяжелолヒイ 重キ. Омоки.
- (96) Лёгкий. ЛёгкиИ 輕キ. Кароки.
- (97) Твёрдый. Твёрдолヒイ 堅キ. Катаки.
- (98) Мягкий. МягкиИ 柔カキ. Яваракаки.
- (99) Сухой. СхонИ 乾キタル. Каваки тару.
- (100) Сырой. СхиронИ 濕ヒタル. Нуре тару, Симе-ри тару.

- (101) Чистый. チーストヒイ 清淨ナル. Кийрака нару,
кирей нару.
- (102) Грязный. グリヤーズヌヒイ 汚穢ナル. Югоре тару, ки-
танаки.
- (103) Громкий. グロムキイ 高聲ナル. Коегасаки.
- (104) Шумный. シュムヌヒイ 喧噪ナル. Якамасики.
- (105) Спокойный. スボコイヌヒイ 静謐ナル. Сизука нару.
- (106) Мирный. ミールヌヒイ 平和ナル. Одаяка нару.
- (107) Тихий. チーヒイ 温和ナル. Отонасики, онва
нару.
- (108) Умный. ウームヌヒイ 賢キ. Касиеки.
- (109) Глупой. グルーボイ 愚ナル. Орока нару.
- (110) Сильный. シールヌヒイ 強キ. Цуэки.
- (111) Крепкий. クレブキイ 強硬ナル, (丈夫ナル). Зюобу нару.
- (112) Слабый. スラブヒイ 虚弱ナル. Юваки.
- (113) Здоровый. スダローウヒイ 壯健ナル. Тасся нару, соо-
кен нару.
- (114) Безсильный. ベズШールヌヒイ 弱キ. Юваки,

- (115) Прилежный. プリレージュヌヒイ 精勤ナル. Бенкиоо нару.
- (116) Ленивый. レーヌヒイ 怠惰ナル. Тайда нару.
- (117) Острый. Оースツルヒイ 銳キ. Сурудоки.
- (118) Тупой. ツボイ 鈍キ. Нибуки.
- (119) Свободный. スワボーズヌヒイ 自由ナル. Зиюу нару.
- (120) Больной. ウオーリヌヒイ 氣隨ナル. Кизуй нару, Ки-
мама нару.
- (121) Светлый. スヴェーツルヒイ 明ラカナル. Акаруки.
- (122) Темный. Тюумヌヒイ 暗キ. Кураки.
- (123) Прозрачный. Просураччэヌヒイ 透明ナル, 澄ミタル. Суми тару.
- (124) Мутный. ムートヌヒイ 薄暗キ, 濁リタル. Нигори тару.
- (125) Ясный. ヤースヌヒイ 晴朗ナル. Харе тару, хога-
рака нару.
- (126) Трудный. ツルーズヌヒイ 困難ナル. Коннан нару,
муцубасики.
- (127) Легкий. リョогкии 容易ナル. Юои нару, ясуки
- (128) Безпокойный. ベзпакюйヌヒイ 不安ナル. одаяка нарану.

- (129) **Óчень.** **太ダ.** Ханахада, тайсоо.
オーチユニ
- (130) **Весьма́.** **太ダ.** Ханахада, тайсоо.
ウシマ
- (131) **Óчень хоро́шо.** **太ダ宜シ.** Тайсоо ёросии.
オーチユニ ホロシヨ
- (132) **Отлично́.** **卓絶シテ, 至極.** Сигоку, Сугурете.
アトリチノ

第二十二章 № 22.

語 法

Этимологія Языка.

- (1) **Благодарить.** **感謝スル.** Орей во юу.
ブラゴダリテイ
- (2) (Я) **Благодарю васъ.** (私ハ) **君ヲ謝禮スル,** 即チ
ブラゴダリユ ワース
有難ク存シマス.
 Аригатоо гозаймасу.
- (3) **Ваша добра́я сестра́ имѣетъ книгу́ и перочинный**
ワシヤ ド-ブラヤ セスツク イメ-エト クヨ-ジ イ ペロチ-ンヌヒ
но́жикъ.
ノ-ツク
君ノ深切ナル妹ハ本及筆切
小刀ヲ持ツ.
 Аната но синсецу на кеодай
 ва хон то когатана во мочи
 масу.
- (4) **Онъ приле́жный ма́льчикъ.**
Он ブリレ-ジュヌヒ マ-リチク
彼ハ精勤ナル童子デス.
 Аноко ва бенкёо на онокого
 десу.
- (5) **Богатъ-ли вашъ бра́ть?**
ボガ-ト リ ワ-シユ ブガ-ト

君ノ兄弟ハ富裕ナリヤ。

Аната но кёодай ва канемочи
десу ка.

(6) Прилеженъ-ли онъ?
プリレーゼン リ オン

彼ハ精勤デスカ。

Апохито ва бенкюо десу ка.

(7) Прилежный-ли онъ мальчикъ?
プリレーゼヌヒイ リイ オン マーリチク

彼ハ精勤ナル童子デスカ。

Апоко ва бенкюо на онокого
десу ка.

(8) Мой дочь очень добра и красива.
マヤー ドーチ オーチエニ ドブラーイ クラシーロ

私ノ息女ハ太ダ深切デ而シ
テ美麗デス。

Ватакуси но мусуме ва синсе-
цуде сосите кирей десу.

(9) Мой дядя имѣетъ прекрасный домъ и широкій садъ
Мой-Дядя Имее-ет-прекрасный-домъ-и-широкий-садъ

私ノ伯父ハ奇麗ナル家及廣
キ庭園ヲ持ツ

Ватакуси но озисан ва кирей
на не то хироки нива во
мочи масу.

(10) Столъ старъ, а кресло ново.
Сто-л стар-а крес-ло но-во

机ハ古シ、併シ椅子ハ新ナリ
Цукые ва фуруй, сикаси ису
ва атарасин.

(11) Столы.
Стр-л-и

(第一格) 卓子(二個以上)ハ
Цукые ва.

(12) Столовъ.
Стр-л-овъ

(第二格) 卓子(....)ノ
Цукые но.

(13) Столами.
Стр-л-амъ

(第三格) 卓子(....)ニ.
Цукые ни.

(14) Столы.
Стр-л-и

(第四格) 卓子(....)ヲ
Цукые во.

(15) Столами.
Стр-л-ами

(第五格) 卓子(....)デ.
Цукые де.

(16) О столахъ.
О стр-л-ахъ

(第六格) 卓子(....)ニ付テ.
Цукые ни цуйте.

以上六行ハ Стольノ複數變化ヲ示セリ、Ъ字ノ前ニ Р, К, Хヲ
以テ終リタル語ヲ除キ其語尾 Ъ 字ニテ終タル語ハ其二個以上
即復數ニ於テハ其格ニ據リ語尾ノ變化スルコト以上ニ掲ゲタ
ル如シ。

Ж, Ч, Ш, Щ, ノ後ニハ Я, Ю 又ハ Ы 字ヲハ書セザルモノト

ス。若シ變化ノ際ニ於テ Я, Ю, Ы ノ Ж, Ч, Ш, Щ ノ後ニ來ルコトアラバ Я, Ю, Ы Н ト改ムベシ。Ъ 字ノ前 П, К, Х ニ於テ終ルモノハ以下ニ掲ゲタル例ニ依テ變化スルモノト知ルベシ (但複數)

- (17) Мѣльчики. (第一格) 童子等ハ.
マ-リチキイ
Онокогора ва.
- (18) Мѣльчиковъ. (第二格) 童子等ノ
マ-リチコフ
Онокогора но.
- (19) Мѣльчикамъ. (第三格) 童子等ニ
マ-リチкам
Онокогора ни.
- (20) Мѣльчиковъ. (第四格) 童子等ヲ.
マ-リチкоф
Онокогора во.
- (21) Мѣльчиками. (第五格) 童子等デ, ... ト.
マ-リチками
Онокогора де (то).
- (22) О мѣльчикахъ. (第六格) 童子等ニ付テ
О м-ричикоф
Онокогора ни цуйте.

複數ニ於テモ第四格ハ生物ナレバ第二格ニ, 無生物ナレバ第一格ニ同シ.

- (23) Мои мѣльчики имѣють книгу.
май- м-ричики- им-ют- кни-гу
私ノ童子等ハ本ヲ持ツ.
Вагакуси по кодомора ва

ХОН ВО МОЧИ МАСУ.

爰ニ(童子等ガ持ツ)ト云ヘル語中(持ツ)チИМѢТЬ Т云ハズシテ ИМѢЮТЬ Т云ヒタルガ如ク動詞ニ於ケル三人稱複數ニ係ル語尾ノ變化ハ第九章 (14) 及 (15) ノ они 及 онѣニ於ケルガ如ク變化スルモノトス.

尙以下八行ヲ參照スベシ

- (24) Онѣ имѣеть.
- (25) Мѣльчикъ имѣеть.
- (26) Онѣ имѣють.
- (27) Мѣльчики имѣють.
- (28) Онѣ добръ.
- (29) Мѣльчикъ добръ.
- (30) Онѣ добры.
- (31) Мѣльчики добры.

以上ニ掲ゲタル例ニ依リテ三人稱單數及複數ニ係ル語尾棄却ノ形容詞使用方ヲ悟ルベシ.

- (32) У мойхъ мѣльчиковъ чернила.
У май-ф м-ричикоф ч-ерни-ла

私ノ童子等ノ所ニ墨汁ガ (アル)

Вагакуси по кодомора по токоро ни шки га ари масу.

語尾 0 ニテ終リタル名詞ノ變化ハ次ニ示セル如シ。

- (33) Окно. (第一格) 窓窓ハ. мадо. мадо ва.
- (34) Окна. (第二格) 窓ノ. мадо но.
- (35) Окну. (第三格) 窓ニ. мадо ни.
- (36) Окно. (第四格) 窓ヲ. мадо во.
- (37) Окномъ. (第五格) 窓デ. мадо де (то).
- (38) Обь окнахъ. (第六格) 窓ニ付テ. мадо ни цуйте.

以上單數

- (39) Окна. (第一格) 窓(二個以上)ハ. мадо ва.
- (40) Окномъ. (第二格) 窓(....)ノ. мадо но.
- (41) Окнамъ. (第三格) 窓(....)ニ. мадо ни.
- (42) Окна. (第四格) 窓(....)ヲ. мадо во.
- (43) Окнами. (第五格) 窓(....)デ. мадо де.
- (44) Обь окнахъ. (第六格) 窓(....)ニ付テ

мадо ни цуйте.

以上複數

單數複數共第四格ハ生物ナレバ第二格ニ, 無生物ナレバ第一格ニ同シ.

語尾 рь. ѣ. ѣ. ニテ終リタル名詞ノ語尾變化ハ次ニ示セル如シ

- (45) Фонарь. (第一格) 提燈ハ. Чоочин ва.
- (49) Фонаря. (第二格) 提燈ノ. Чоочин но.
- (47) Фонарю. (第三格) 提燈ニ. Чоочин ни.
- (48) Фонарь. (第四格) 提燈ヲ. Чоочин во.
- (49) Фонаремъ. (第五格) 提燈デ. Чоочин де.
- (50) О фонарѣ. (第六格) 提燈ニ付テ. Чоочин ни цуйте.

以上單數

- (51) Фонари. (第一格)
- (52) Фонарей. (第二格)
- (53) Фонарымъ. (第三格) 第四格ハ (單複共ニ) 生物ナレバ第二格ニ, 無生物ナレバ第一格ニ同シ
- (54) Фонари. (第四格)
- (55) Фонарими. (第五格)
- (56) О фонаряхъ. (第六格)

以上複數

	(男性)	(女性)	(中性)	
(57)	Синій. シニイ	Кіинья. シニヤ	Сінее. シニエ	(第一格) 青キハ. Аоки....ва.
(58)	Сіняго. シニヤ	сіней. シニイ	сіняго. シニヤ	(第二格) 青キ....ノ. Аоки....но.

- (男) (女) (中)
- (59) Сінемѹ, сіней, сінему. (第三格) 青キ . . . . ニ.
シ-コエム ヲ シ-コエイ
- Аогн . . . ни.
- (60) (第四格) 青キ何々ヲ, ト云ハシニ其物生物ニシテ男性ナレバ第
二格同性ニ, 無生物ニシテ男性ナレバ第一格同性ニ同シ
- (女) (中)
- (61) Сіноюю, сінее. (第四格) 青キ . . . . ヲ
シ-コユユ シ-コユエ
- Аогн . . . во.
- (62) Сінимѹ, сінею; сінимѹ. (第五格) 青キ . . . . ㇿ.
シ-コム シ-コユ
- Аогн . . . де.
- (第六格)
- (63) О сінемѹ, о сіней, о сінемѹ. 青キ . . . . ニ付テ.
オ シ-コエム オ シ-コエイ オ シ-コエム
- Аогн . . . ни цуйте.

以上單數

- (男) (女) (中)
- (64) Сініе, сінія, сінія. (第一格)
- (65) сінихѹ. (第二格)
- (66) Сінимѹ, (第三格) 第二格以下男女中性ト
- (67) 生物ハ第二格ニ, 無生物ハ第一格ニ同シ (第四格) ㇿ相同シ
- (68) Сінимѹ. (第五格)
- (69) О сінихѹ. (第六格)

以上複數

話尾 ній ノ三字ニテ終リタル形容詞ノ變化ハ爰ニ掲ゲタル

сіній ノ例ニ由ルモノトス

- (男) (女) (中) (第一格)
- (70) Дóлгий, дóлгая, дóлгое. (第一格)
ド-ウギー ド-ウガイ ド-ウゴエ
- нагакн . . . ва.
- (71) Долгаго, дóлгой, дóлгаго. (第二格)
ド-ウガチ ド-ウゴイ ド-ウガチ
- нагакн . . . но.
- (72) Дóлгому, дóлгой, дóлгому. (第三格)
ド-ウゴムヴ ド-ウゴイ ド-ウゴムヴ
- нагакн . . . ни.
- (73) (第四格) 此格ハ сіній ノ第四格説明ニ全シ
- (女) (中)
- (74) Дóлгоую, дóлгое. (第四格)
ド-ウグユ ド-ウゴエ
- нагакн . . . во.
- (75) Дóлгимѹ, дóлгою, дóлгимѹ. (第五格)
ド-ウギム ド-ウゴユ ド-ウギム
- нагакн . . . де.
- (76) О дóлгомѹ, о дóлгой, о дóлгомѹ. (第六格)
オ ド-ウゴム オ ド-ウゴイ オ ド-ウゴム
- нагакн . . ни цуйте.

以上單數

- (男) (女) (中) (第一格)
- (77) Дóлгіе, дóлгія, дóлгія.

- (78) Долгихъ. 第二格以下男 (第二格)
- (79) Долгимъ. 女中性トモ相 (第三格)
- (80) 生物ハ第二格ニ無生 全シ (第四格)
物ハ第一格ニ同シ
- (81) Долгими. (第五格)
- (82) О долгихъ. (第六格)

語尾 гій, кіі, хій ニテ終リタル形容詞ハ茲ニ掲ゲタル
Долгій ノ例ニ由テ變化ス

	(男)	(女)	(中)	
(83)	Свѣжій.	свѣжая.	свѣжее.	(第一格)
(84)	Свѣжаго.	свѣжей.	свѣжаго.	(第二格)
(85)	Свѣжему.	свѣжей.	свѣжему.	(第三格)
(86)	第四格 此格ハ свній ノ第四格ノ説明ニ全シ			
(87)	Свѣжую.	свѣжее.		(第四格)
(88)	Свѣжимъ.	свѣжею.	свѣжимъ.	(第五格)
(89)	О свѣжемъ, О свѣжей, О свѣжемъ. (第六格)			

以上單數

	(男)	(女)	(中)	
(90)	Свѣжіе.	свѣжія.	свѣжія.	
(91)	Свѣжіхъ.	第二格以下男女中性トモ相全シ		
(92)	Свѣжимъ.			
(93)	生物ハ第二格ニ無生 物ハ第一格ニ同シ.			

- (94) Свѣжимъ.
- (95) О свѣжихъ.

以上複數

語尾 жій, шій, щій ニテ終リタル形容詞ハ以上示セル свѣжій ノ例ニ由テ變化ス

- (96) Прекрасные цвѣты. 奇麗ナル花.
フレクラーズエ ツワエトヒ
- Кирей на хана.
- (97) Прекрасныя шляпы. 奇麗ナル帽子.
フレクラーズエヤ シュリヤブヒ
- Кирей на бооси.
- (98) Свежее мясо. 新鮮ナル肉.
スヴェージュエ ミヤサ
- Атараскии нику.
- (99) Чистые стаканы. 清淨ナル水呑.
チーストヒエ スタカーズヒ
- Кирей на коппу.
- (100) Стаканы чисты. 水呑ハ清淨デス.
スタカーズヒ チーストヒ
- Коппу ва кирей десу.
- (101) У васъ чистые стаканы? 君ノ所ニ清淨ナル水
ウ ワース チーストヒエ スタカーズヒ

呑ガ(アルカ)

Аната но тогоро ни
кирей на мизуноми
га ари масу га.

(102) Гдѣ мой новыя книги? 何處 = 我ノ新キ本ハ
クビ- マイ- ノ-ウヒエ クコキ-

(アルカ).

Ватакуси но атараси-
ки хон ва доко ни
ари масу ка.

(103) Гдѣ вашмаки моего брата? 何處 = 我兄弟ノ靴ハ
クヂ- バシ-マキ- マエラ- プラ-タ

(アルカ).

Ватакуси но кеодай
но куду ва доко ни
ари куду ка.

(104) Садъ широкъ а комнаты узки. 庭園ハ廣シ, 併シ
サ-ド シロ-ク ア-コムナトヒ У-ズキイ

室ハ狭シ

Нива ва хирой, сикаси
хея ва семай.

(105) Церкви новы. 寺院ハ新ナリ.
ツェ-ル-ク-ウ-イ- ノ-ウヒ

Тера ва атараси.

(106) Сколькo бумаги? 紙ノ幾何カ(紙幾枚)
Ско-Ри-Ко П-Ма-Ки-И

Ками нку-май ка.

(107) Они очень богаты. 彼等ハ太ダ富裕ナリ
ニ-ア- О-Ч-И-Э-О М-Г-А-Т-И
Анохитора ва тайсоо
канемочи десу.

第二十三章 № 23.

語 法

Этимологія Языка.

- (1) Пожива́тъ.
ボシワ-タイ 生活スル. Курасу.
- (2) Жи́тъ.
シ-タイ 住ム. Суму.
- (3) Да́тъ.
ダ-タイ 與ヘル. Атаеру, куреру,
агеру.
- (4) Вы́ пожива́ете.
ウヒ- ボシワ-エチエ 君ハ生活スル.
Аната ва курасу.
- (5) Онъ́ пожива́етъ.
オン- ボシワ-エト 彼ハ生活スル.
Анохито ва курасу.
- (6) Они́ пожива́ютъ.
Ани- ボシワ-Эт 彼等ハ生活スル.
Анохитора ва курасу.
- (7) Я́ пожива́ю.
ヤ- ボシワ-ユ 私ハ生活スル.
Ватакуси ва курасу.
- (8) Я́ живу́.
ヤ- シワ- 私ハ住ム.
Ватакуси ва суму.
- (9) Онъ́ живётъ.
Он- ШВ-О-Т 彼ハ住ム.
Анохито ва суму.

- (10) Они́ живу́тъ.
Ани- ШВ-Т 彼等ハ住ム.
Анохитора ва суму.
- (11) Вы́ живёте.
Ухи- ШВ-О-ЧЕ 君ハ住ム.
Аната ва суми масу.
- (12) Ты́ живёшь,
Т- ШВ-О-Ш 手前ハ住ム.
Омай ва суму.
- (13) Я́ даю́.
Я- Д-Ю 私ハ與ヘル.
Ватакуси ва куре масу.
- (14) Онъ́ даётъ.
Он- Д-Ю-Т 彼ハ與ヘル.
Анохито ва куре масу.
- (15) Вы́ даёте.
Ухи- Д-Ю-ЧЕ 君ハ與ヘル.
Аната ва куре масу.
- (16) Они́ даю́тъ.
Ани- Д-Ю-Т 彼等ハ與ヘル.
Анохитора ва куре масу.
- (17) Да́йте.
Д-И-ЧЕ 吳レ玉ヘ.
Кудасай.
- (18) Отда́йте.
АツД-И-ЧЕ 與ヘテ遣リ玉ヘ.
Курете яри-насай.

注意 何々爲シナサイト云フ如キなさいト云フ命令辭ハ動詞ノ語尾
チ II ニテ留ムベシ、例ヘバ與ヘヨト云ハシニハ ДАТЬ Ч ДАН

ト云フが如ク動詞ノ語尾 **ТЬ** 二文字ヲ **И** = 變ズルモノト知ルベシ。如斯シテ其次ヘ **ТЕ** 二文字ヲ附加スルキハ鄭重ナル語法トナル。故ニ大方ハ語尾 **ИТЕ** = 終ルモノトス。即チ上ニ示セル (17) 及 (18) ノ如シ

- (19) Я вамъ даю книгу. 私ハ君ニ本ヲ與ヘル。
ヤ- ヴ-ム ダ-ユ ク=グウ
Ватакуси ва аната ни хон во аге масу.
- (20) Дайте мнѣ холодную воду. 私ニ冷水ヲ下サイ。
ダ-イチュ ム子- ホロ-ツヌ ヴヅ-
Ватакуси ни охия во кудасай
- (21) Отдайте ему картину. 彼ニ畫ヲ呉テ遣リ玉ヘ。
アッダ-イチュ エム- カルチ-ヌウ
Анокито ни э во яри-насай.
- (22) Это прекрасный столъ. 此ハ美キ卓デス。
Э-Т プレクラ-スヌヒイ スト-ル
Коре ва кирей на цукые десу.
- (23) Это маленькии перчатки. 此ハ小サキ手袋デス。
Э-Т ма-лекокия бел-ча-тукки
Коре ва чисаки тебукуро десу.
- (24) Это ваша карточка. 此ハ君ノ名刺デス。
Э-Т ヴ-シヤ カ-ルトチカ
Коре ва аната но мейси десу.
- (25) Это ваша карточка? 此ハ君ノ名刺デスカ。
Э-Т ヴ-シヤ カ-ルトチカ
Коре ва аната но мейси десу ка.

- (26) Да, это мой. 然リ此ハ私ノデス。
ダ- Э-Т -М-И-
Хай, коре ва ватакуси но десу.
- (27) Я имѣю эту прекрасную картину. 私ハ此ノ美キ畫ヲ持ツ。
Я- Им-е-ю Э-Т-У Пр-е-к-р-ас-ну-ю Кар-ти-ну
Ватакуси ва коно кирей на е во мочи масу.
- (28) У меня эта прекрасная картина. 私ノ許ニ此美キ畫ガ (アリマス)
У- М-е-я-Э-Та Пр-е-к-р-ас-на-я Кар-ти-на
Ватакуси но тогоро ни коно кирей на е га ари масу.
- (29) У ней красивое платье. 彼女ノ許ニ美キ衣服ガ (アリマス)
У- Н-е-й Кра-с-и-во-е Пл-а-ть-е
Аноката но тогоро ни кирей на кимоно га ари масу.
- (30) Отдайте ей острый перочинный ножикъ. 彼女ニ銳利ナル筆切小刀ヲ與ヘテ遣レ
А-т-д-а-й-те Е-й О-с-т-р-ы-й Пе-р-о-ч-и-н-н-ы-й Но-ж-и-к-ъ
Аноката ни ёку киреру когата на во яри-насай.

- (31) Она красивая дѣвушка.
アナー クラシ-ウヤ デ-ウシユカ

彼女ハ美キ少女ナリ。
Аноката ва кирей на мусуме
десу.

- (32) Онѣ имѣють красивыхъ дѣвушекъ.
А子- イメ-ユト クラシ-ウヒフ デ-ウシユク

彼女等ハ美キ少女等ヲ持ツ。
Анокатара ва кирей на мусу-
мера во мочи масу.

- (33) У меня (есть) золотые часы.
ウ М-ヤ- ヲロトヒ-エ Ч-А-С-И-

私ノ所ニ金時計ガアル。
Ватакуси но токоро ни киндо
кей га ари масу.

- (34) Это книга прилежнаго мальчика.
Э-ト К-И-Г-А Ф-И-Л-Е-Ж-У-Т-И-ナ-チ-カ

此ハ精勤ナル童子ノ書物デ
ス。
Коре ва бенкѳо нару кодомо
но хон десу.

- (35) Эта книга прилежнаго мальчика.
Э-Т-А К-И-Г-А Ф-И-Л-Е-Ж-У-Т-И-ナ-チ-カ

此本ハ精勤ナル童子ノデス。
Коно хон ва бенкѳо нару ко
домо но десу.

- (36) Я даю кольцо вашей дѣвушкѣ.
ヤ-ダ-ユ コリツ-ヲ- ヲ-シ-ユ-イ デ-ウシユカ

私ハ指環ヲ君ノ少女ニ遣ル。
Ватакуси ва юбива во аната
но мусуме ни аге масу.

第二十四章 № 24.

貨幣及度量衡

МОНЕТЫ, ВѢСЫ И МѢРЫ.
モ子-トヒ ヲエ-スヒ イメ-ルヒ

(1) Монеты. モ子-トヒ	貨幣.	カネ, зени.
(2) Золотая монета. ゾロターヤ モ子-ダ	金貨幣.	Гинкахей.
(3) Имперіаль. イムペリア-ウ	拾留ノ金.	10 рублѣй.
(4) Полуимперіаль. ポウインペリア-ウ	五留ノ金貨.	5 рублѣй.
(5) Серебряная монета. セレбряная-ナヤ モ子-ダ	銀貨幣.	Гинкахей.
(6) Рубль. ルーブリ	一留. (我六十 三錢許)	1 рубль.
(7) Полтинникъ. ポウティンニコク	半留, 即五十哥.	50 копѣекъ.
(8) Четвертакъ. チュウワエルトク	四分一留, 即廿五哥.	25 копѣекъ.
(9) Двугривенникъ. ドウグリ-ウエンニコク	廿哥.	20 копѣекъ.
(10) Гривенникъ. グリー-ウエンニコク	拾哥.	10 копѣекъ.
(11) Пятакъ. ピヤタク	五哥.	5 копѣекъ.
(12) Злѣтій. ズロ-トヒイ	拾五哥.	15 копѣекъ.

(13) Трѣхрублѣвикъ. ツリヨフルウブリー-ウイク	三留.	3 рублі.
(14) Мѣдная монета. メ-ツナヤ モ子-ダ	銅貨幣.	Дооковахей.
(15) Трикопѣчникъ. ツリコペ-エチニコク	三哥.	3 копѣйки.
(16) Грѣшъ. グロ-ジュ	二哥.	2 копѣйки.
(17) Копѣйка. コペ-エカ	一哥. (一哥ハ我六厘三毛許ニ申ル)	1 копѣйка.
(18) Денежка. デ-ネジユカ	半哥.	
(19) Вѣсы, ウエ-スヒ	天秤. ハカリ	Хакари.
(20) Бѣрковецъ. ベ-ルコウエツ	拾布. ブ-ド	10 пудѣвъ.
(21) Пудъ. ブ-ド	一布. ブ-ド	40 Фунтовъ. (布ハ四十封度ニシテ我四貫三百六十五匁許ニ申ル)
(22) Фунтъ. フ-ント	封度. フ-ント	32 лѣта. (封度ハ三十二「ロ-ト」ニシテ我百九匁一分許, 猶我斤ト云フガ如シ)
(23) Лѣтъ. ロ-ト	三露匁. ロ-ト	(我三匁四分余ニ申ル)
(24) Золотникъ. ゾロツニ-ク	露匁.	34 ЗОЛОТНИКА. (我一匁一分四厘許)
(25) Мѣры, аршинъ. メ-ルヒ アルシ-ン	尺度.	Сажудо.
(26) Вѣрста. ウол-ста-	一露甲. ウ-ル	500 сажень. (一露里ハ五百露間ニシテ我九町四十七間)

- (27) Сажень
サジェン
一露間. 3 аршина.
(一露間ハ三露尺ニシテ我七尺五分許)
- (28) Аршинъ.
アルシン
一露尺. 16 вершковъ.
(一露尺ハ拾六¹ヴェルシヨーク¹ニシテ我二尺三寸五分許)
- (29) Вершокъ.
ヴェルшок
一露寸. 1 $\frac{3}{4}$ дюймъ.
(我一寸四分六厘余)
- (30) Дюймъ.
Дюйм
一英寸. (我八分三厘三毛二許)
- (31) Мѣры.
メーリ
容量. Масуе.
- (32) Бочка.
ボチカ
40 ведеръ. (我二石六斗二升六合九夕許)
- (33) Ведро.
ヴェドロ
(我六升五合七夕許)

第二十五章 № 25.

四季, 月, 七曜及方位.

Времена года, мѣсяцы, и дни недѣли.

(1) Вре́мя го́да. ヴレ-мя го-да	時季.	Эпоо.
(3) Весна́ Вэсна	春.	Хару.
(3) Лѣто. Лэ-то	夏.	Нацу.
(4) О́сень. О-се-ни	秋.	Аки.
(5) Зимá. Жи-ма	冬.	Фую.
(6) Мѣсяцы. Месяцы	月.	Цуки.
(7) Январь. Январь	正月.	Сюугацу, ичи- гацу.
(8) Февраль. Февраль	二月.	Нигацу.
(9) Мартъ. Март	三月.	Сангацу.
(10) Апрельъ. Апрель	四月.	Сигацу.
(11) Ма́й. Май	五月.	Гогацу.
(12) Ю́нь. Юнь	六月.	Рокугацу.
(13) Ю́ль. Юль	七月.	Сичигацу.

- (14) Августъ. アウグスト 八月. Хачигацу.
- (15) Септѣбрь. センチヤ-ブリ 九月. Кугацу.
- (16) Октябрь. Октя-бри 十月. Зюугацу.
- (17) Нойбрь. Ноя-бри 十一月. Зюуичигацу.
- (18) Декабрь. Дека-бри 十二月. Зюунигацу.
- (19) Дни недѣли. Дни-и 七曜日. Сичиёоби.
- (20) Воскресѣнье. Воскресе-ние 日曜日. Ничиёоби.
- (21) Понедѣльникъ. Понеделик 月曜日. Гецуёоби.
- (22) Вторникъ. Фторник 火曜日. Квайёоби.
- (23) Среда. Среда 水曜日. Суйёоби.
- (24) Четвергъ. Четверг 木曜日. Мокуюёоби.
- (25) Пятница. Пятница 金曜日. Кинёоби.
- (26) Суббота. Суббота 土曜日. Доёоби.
- (27) Востокъ. Восток 東. Хигаси.
- (28) Западъ. Запад 西. Ниси.
- (29) Югъ. Юг 南. Минами

- (30) Сѣверъ. Север 北. Кита.
- (31) Юговостокъ. Юго-восток 東南. (巽) Тацуми.
- (32) Сѣверовостокъ. Северо-восток 東北. (艮) Уситора.
- (33) Югозападъ. Юго-запад 西南. (坤) Хицусисару.
- (34) Сѣверозападъ. Северо-запад 西北. (乾) Пяуи.
- (35) Средина. Средина 中央. Маннака.
- (36) Между. Между 中間 =. Айда ни.
- (37) Промежутокъ. Промежуток 中間. Айда.
- (38) Лѣвый. Левый 左ノ. Хидари но.
- (39) Правый. Правый 右ノ. Миги но.
- (40) Передъ. Перед 前. Мае.
- (41) Задъ. Зад 後. Усиро.
- (42) Праздникъ. Праздник 祭日, 休日. Сайзицу, кюузи-цу.
- (43) Рождество Христово. 耶蘇降誕日. Курисумасу, ロシュアストラー フリストーウ ясо но танзюоби.

第二十六章 №. 26.

動詞

Глаголы.
ソラゴールヒ

(1) Любить. リュビ-タイ	好ム.	Коному.
(2) Правиться. Справ-Вити-Шья	樂ム, 悦ブ, 意ニ合フ.	Кини-иру
(3) Желать. Жел-Тай	願望スル, 欲スル.	Негау.
(4) Ожидать. Ажди-Тай	希望スル.	Нозому.
(5) Надѣяться. Наде-ЯТай-Шья	希望スル.	Нозому.
(6) Имѣть. Име-Тай	所持スル.	моцу.
(7) Брать. Бра-Тай	取ル.	Тору.
(8) Кѣшать. Кеш-Тай	食スル.	Курау.
(9) Пить. Пи-Тай	飲ム.	Ному.
(10) Сидить. Сид-Тай	坐スル.	Сувару.
(11) Садиться. Сад-Тай-Шья	坐スル.	Сувару.
(12) Ложать. Лож-Тай	臥スル.	Неру.

(13) Спать. Спа-Тай	眠ムル.	Немуру.
(14) Вкушать. Фкус-Тай	嘗味スル.	Азивау.
(15) Пробовать. Проб-Тай	試ムル.	Кокоромуру.
(16) Читать. Чит-Тай	讀ム.	Юму.
(17) Писать. Пи-Тай	書ク.	Каку.
(18) Учиться. Уч-Тай-Шья	學ブ.	Кейкосуру, нарау.
(19) Учить. Уч-Тай	教ユル.	Оси-еру.
(20) Вставать. Вста-Тай	起キル.	Обиру.
(21) Ожидать. Ажди-Тай	待ツ.	Мачиру.
(22) Купить. Куп-Тай	買フ.	Кау, мотомеру.
(23) Покупать. Покуп-Тай	買フ.	Кау.
(24) Продавать. Прод-Тай	賣ル.	Уру.
(25) Платить. Плат-Тай	拂フ(錢ヲ).	Харау, канзіосу- ру.
(26) Размѣнять. Разм-Тай	兩替スル.	Рёогае-суру.
(27) Дѣлать. Дел-Тай	作ル.	Цукуру.

- (28) **Сдѣлать.** ゼーラチイ **作ル爲ス.** Насу.
- (29) **Дѣлать.** Дэ-ла-ти **爲ス.** Насу.
- (30) **Смѣяться.** Смэ-я-ти-ши-я **笑フ.** Барау.
- (31) **Печалиться.** Пэ-чэ-ри-ти-ши-я **悲ム.** Канасиму.
- (32) **Плакать.** Пла-ка-ти **泣ク.** Нагу.
- (33) **Бить.** Бі-ти **打ツ.** Уцу, татаку.
- (33) **Говорить.** Говэ-ри-ти **話ス.** Ханасу.
- (35) **Звать.** Зва-ти **呼ブ.** Иобу.
- (36) **Спросить.** Спроси-ти **尋テル.問フ.** Тазунеру.
- (37) **Отвѣчать.** Отвэ-чэ-ти-ти **答ヘル.** Котаеру, хензи-
суру.
- (38) **Молчать.** Мо-чэ-ти **黙スル.** Дамару.
- (39) **Шумѣть.** Шумэ-ти **喧嘩スル.** Савагу.
- (40) **Кликать.** Клика-ти **叫ブ.** Сакебу.
- (41) **Совѣтовать.** Совэ-тэ-ти **忠告スル.** Икен-суру, чууко-
ку-суру.

- (42) **Совѣщаться.** Совэ-чэ-ти-ши-я **諮問スル, 評議スル.** Соодан-суру.
- (43) **Думать.** Дума-ти **思フ, 考フ.** Омоу, кангаеру.
- (44) **Просить.** Проси-ти **請フ.** Коу, негау.
- (45) **Дать, давать.** Да-ти да-ти **與ヘル.** Атаеру, куреру.
- (46) **Приносить.** Прина-ти **持來ル.** Моттекуру.
- (47) **Посылать.** Посила-ти **送ル.** Окуру.
- (48) **Передавать.** Пэ-да-ти **手渡ス.** Ватасу.
- (49) **Получать.** Полча-ти **受取ル.** Укетору.
- (50) **Одолжать.** Одо-чэ-ти **借リル.** Каиру.
- (51) **Посылать назадъ.** Посила-ти ちが-д **返却スル.** Каесу.
- (52) **Ходить.** Хо-ди-ти **行ク(徒歩シテ)** Юку.
- (53) **Ѣхать.** Э-хэ-ти **行ク(乘リテ)** Юку.
- (54) **Прогуливаться.** Прогу-ри-ти-ши-я **散策スル.** Санно-суру.
- (55) **Возвращаться.** Возвэ-чэ-ти-ши-я **歸ル.** Каеру, модору.
- (56) **Приходить.** Прина-ти **來ル(徒歩シテ)** Китару, кuru.

- (57) При́хатъ. プリエーハチ 來ル (乘リテ) Китару, буру.
- (58) Путешествовать. フデシエースツウオワチ 旅行スル. Таби-суру.
- (59) Ненавидѣть. チーナウイデチ 憎ム. Никуму.
- (60) Не любить. チリュビチ 嫌フ. Кирау.
- (61) Видѣть во снѣ. ウイデチ ヴォ СЪ 夢ミル. юме-миру.
- (62) Разбудитъ. ラズブダチ 目醒マス. Ме-самасу.
- (63) Тащитъ. タシチ 引ク. Хибу, хинпару.
- (64) Стучать. Сツウチ 叩扉スル. Тово татаку.
- (65) Кусать. クサチ 噛ム. каму.
- (66) Умывать. ウミヒ 洗フ. Арау.
- (67) Наливать. チリ 澆キカケル. Сосогикаберу.
- (68) Вливать. ウリ 注入スル. Цугиьому.
- (69) Кипятить. キビチ 沸カス. Вакасу.
- (70) Варить. ウリ 煮ル. Ниру.
- (71) Печь. ハムチ 炙ク. Яку, абуру.
- (72) Жечь. 燒ク. Яку.

- (73) Курить. クウリチ 吃烟スル. Табако во ному.
- (74) Очищать. オチシチ 淨ラカニスル. Кирей ни суру.
- (75) Чистить. チスチ 掃除スル. Соози во суру.
- (76) Мести. メスチ 掃フ. Харау.
- (77) Просушить. フロスウシチ 乾カス. Хосу, кавакасу.
- (78) Солить. ソリチ 鹽漬ニスル. Сно ни цукеру.
- (79) Стричь. Стричь 料理スル. Рёори-суру.
- (80) Зажигать. ガシガチ 點燈スル. Хи во томосу, хи во цукеру.
- (81) Готовить. Готовить 用意スル, 支度スル. Ситаку-суру, юоп-суру.
- (82) Гнойть. グノイチ 腐敗スル. Кусару, фухай-суру.
- (83) Натирать. ナチ 摩擦スル. Косуру, масану-суру.
- (84) Стирать. スチ 拭ヒ去ル. Нугуйтору.
- (85) Встрѣчать. フスツレチ 出會フ. Деау.
- (86) Отдѣлять. アツデリ 別カレル. Вакареру.

- (87) Отправля́ться. アトブラウリヤ-テイシヤ 赴ク. Декакеру.
- (88) Уходи́ть. ウホジ-テイ 出立スル. Декакеру.
- (89) Прибы́вать. ブリブヒロー-テイ 到着スル. Тоочаку-суру.
цуку.
- (90) Проща́ться. ブロシチヤ-テイシヤ 暇乞スル. Итомагой-суру.
- (91) Моли́ться. モリ-テイシヤ 祈ル. Инору, огаму.
- (92) Посты́ться. ボスタイ-テイシヤ 斷食スル. Данзиги-суру.
- (93) Рабо́тать. ラボ-タ-テイ 働ク. Хатараку.
- (94) Отдыха́ть. アッドヒハ-テイ 休息スル. Кюусоку-суру,
ясуму.
- (95) Покой́ть. バコー-И-テイ 休ム. Ясуму.
- (96) Утомля́ть. ウトムリヤ-テイ 疲勞スル. Цукареру, кута-
биреру.
- (97) Бѣга́ть, бежа́ть. ベガ-ライ ベジヤ-テイ 走ル. Хасиру, какеру.
- (98) остано́вить. АсданУи-テイ 留ムル. Тодомеру.
- (99) Обра́щать. Опраншича-テイ 回轉スル. Мавасу.
- (100) Идти пѣшебо́мъ. Итти-паншюком 徒步スル. Качи де юку.

- (101) ъзди́ть верхомъ. Эззиди-верхомъ 馬上ニテ行ク. Ума де юку.
- (102) Начинáть. Учича-テイ 始メル. Хазимеру.
- (103) Конча́ть. Конча-テイ 終ル. Овару, симау.
- (104) Подбира́ть. Бозбидар-テイ 拾フ. Хируу.
- (105) Бросáть. Брос-テイ 棄ル. Сутеру.
- (106) Потеря́ть. Бочери-テイ 遺失スル. Усинау, накусеру
отосу.
- (107) Искáть. Иска-テイ 搜索スル. Сагасу.
- (108) Находи́ть. Ухожи-テイ 見付ケル. Мидасу.
- (109) Пря́тать. Прия-Та-テイ 匿クス. Какусу.
- (110) Сказа́ть. Сказа-テイ 言フ. Юу.
- (111) Уга́дывать. Уга-Д-В-Л-И-テイ 推諒スル. Суйрёо-суру.
- (112) Воспони́нать. Уэсбимичи-テイ 記憶スル. Кюку-суру.
- (113) Пони́мать. Боничи-テイ 理會スル. Етобусуру, риоо-
кай-суру.
- (114) Благода́рить. Арагадари-テイ 感謝スル. Орей во юу, кан-
ся-суру.

- (115) Забыва́ть. ザブロータイ 忘却スル. Васуреру.
- (116) Родя́ть, роди́ть. ラジュダータイ ロヂータイ 生ム. Уму.
- (117) Роди́ться. ロジ-тайшя 生マレル. Умареру.
- (118) Умира́ть. Уми-тай 死スル. Си-суру, сину.
- (119) Уби́ть. Уби-тай 殺ス. Коросу.
- (120) Рѣза́ть. Рэ-зай 斬ル. Киру.
- (121) Ра́нить. Ра-нотай 傷ル. Кизуцукеру.
- (122) Заболѣ́ть, болѣ́ть. Заболе-тай болле-тай 病ム. Бюоки-суру, яму.
- (123) Лечи́ть. Лечи-тай 治療スル. Риоозй-суру.
- (124) Поправля́ться. Поправляй-тайшя 本復スル. Зенкай суру, на-
ору.
- (125) Схватя́ть. Сфратай-тай 掴ム. Цукаму.
- (126) Дои́ть. До-тай 乳搾ル. Чичи-сибоуру.
- (127) Корми́ть. Корми-тай 飼養スル. Ясинау.
- (128) Поселя́ть, Сажáть. Поселяй-тай Сажай-тай 植付ル. Уеру.
- (129) Копа́ть. Копай-тай 掘ル. Хору.

- (130) Стрѣби́ть. Строби-тай 建テル. Татеру.
- (131) Открыва́ть. Открывай-тай 開ク. Хираку, акеру.
- (132) Закрыва́ть. Закривай-тай 閉ル. Тозиру, симеру.
- (133) Покрыва́ть. Покривай-тай 蓋フ. Фута во суру.
- (134) Рѣза́ть. Рэ-зай 切ル. Киру.
- (135) Раздира́ть. Раздирай-тай 裂ク. Саку.
- (136) Раздѣля́ть. Раздэляй-тай 割ル. Вару.
- (137) Рва́ть. Рвай-тай 折ル. Ору.
- (138) Разбить. Разби-тай 破ル. Ябуру.
- (139) Ломя́ть. Ломай-тай 毀損スル. Ковасу.
- (140) Гну́ть, нагиба́ть. Гну-тай нагиба-тай 屈メル. Магеру.
- (141) Наклоня́ть. Наклоняй-тай 拜禮スル. Озиги-суру.
- (142) Переводя́ть, Переводяй-тай 通譯スル. Цуубен-суру, хон-
перевести. ペレウэс-тай яку-суру.
- (143) Переводя́ть, Переводяй-тай 爲換ヲ送ル. Кавасе во окуру.
перевести. ペレウэс-тай

- (144) Нанимать. チニマ-テイ 雇フ. Ятоу.
- (145) Голодать. ゴロダ-テイ 飢ユル. Хара га херу.
- (146) Жаждасть. ジャジュダ-テイ 渴ク. Кучи га каваку.
- (147) Поймать. ポйма-テイ 捕フル. Тораеру.
- (148) Привязывать. プリヤ-ズヒシテイ 結ヒ付ル. Мусубицукеру.
- (149) Завязывать. ザヤ-ズヒシテイ 縛バル. Сибару.
- (150) Бродить. ブロ-ダテイ 涉ル. Ватару.
- (151) Заводить. ザウ-ダ-テイ 捲ク (時計ノ鍵
ナドチ) Маку.
- (152) Дуть. ヅ-テイ 吹ク. Фуку.
- (153) Одёвать. オデワ-テイ 着ル. Киру.
- (154) Снимать. スнима-テイ 脱ク. Нугу.
- (155) Купаться. クワバ-テイシヤ 浴スル. Юами-суру, юво
цукау.
- (156) Прясть. Прия-с-тей 紡ムク. Цумугу.
- (157) Клеить. クレй-тей 糊貼スル. Харицукеру
- (158) Вести. Вест-тей 導ク. Аннай-суру.

- (159) Заблудиться. ザブル-ダ-テイシヤ 迷フ. Маёу.
- (160) Доходить, доухать. ドホ-ダ-テイ ДЭ-Х-Д-Т 達スル. тодоку.
- (161) Остричь. Остр-ри-тей 尖锐ニスル. Тогарасу.
- (162) Смотреть. Смат-р-ей 見ル. Миру.
- (163) Слышать. Сл-ш-ей 聞ク. Кику.
- (164) Пюхать, обонять. Пю-Х-Д-Т О-Б-Н-Д-Т 嗅ク. Кагу.
- (165) Храпеть. Храп-ей 鼾スル. Ибики-суру.
- (166) Указывать. Ука-з-ей 示ス. Мисеру, симесу.
- (167) Руководить. Руко-во-ди-ей 指圖スル. Сасизу-суру.
- (168) Гнать. Гна-ей 逐フ. Оу, ойяру.
- (169) Ёздить на охоту. Ё-з-Д-Т О-Х-Т 獵ニ行ク. Кари ни юбу.
- (170) Ловить рыбу. Лов-ей-ри Р-б-у 漁スル. Сунадори-суру.
- (171) Плавать. Пла-в-ей 游ク. Оёгу.
- (172) Точить. Точ-ей 研ク. Тогу.
- (173) Хвалить. Хвал-ей 稱賛スル. Хомеру.

- (174) Приказать. ブリカザーティ 命ズル. Мейзурү, ницу-керү.
- (175) Заказать. ザカザーティ 注文スル. Чуумон-сурү.
- (176) Отказать. АтуккаЗер-Ти 謝絶スル. Котоварү.
- (177) Предлагать. Бредрага-Ти 申請スル, 建議スル. Моосиагерү.
- (178) Приглашать. Бриглаши-Ти 招ク. Манеку.
- (179) Объявлять. Обешича-Ти 約束スル. Якусоку-сурү.
- (180) Ошибаться. Ашиба-Тишя 誤マル. Сисоконау, мачигау.
- (181) Подарить. Подари-Ти 進物スル. Сасиагерү, Синзюо-сурү.
- (182) Предлагать. Бредрага-Ти 進物スル. ...
- (183) Знакомиться. Знакоми-Тишя 親昵スル. Кон-и нинарү.
- (184) Противиться. Противи-Тишя 抵抗スル. Татецуку, хантай-сурү.
- (185) Слушаться. Слуша-Тишя 服従スル. Ситагау.
- (186) Показывать. Показыва-Ти 見セル. Мисерү.

- (187) Поправить. Бопра-Ти 直ス, 改正スル. Наосу, кайсей-сурү.
- (188) Починить. Почини-Ти 繕フ. цукурау.
- (189) Впивать. Впиви-Ти 縫フ. Нуу.
- (190) Ткать. Тка-Ти 織ル. Ору.
- (191) Грабить. Граби-Ти 奪フ. Убау.
- (192) Воровать. Ворова-Ти 盗ム. Нусуму.
- (193) Обмануть. Обману-Ти 欺ク. азамуку, дамасу.
- (194) Объяснить. Обьясни-Ти 解キ明カス. Сецумей-сурү.
- (195) Объявлять. Обьявля-Ти 廣告スル. Коококу-сурү.
- (196) Заявить. Заяви-Ти 届ケル. Тодокерү.
- (197) Согласиться. Согласи-Тишя 同意スル. Доой-сурү.
- (198) Одобрить. Одоби-Ти 賛成スル. Сансей-сурү.
- (199) Подвигаться. Подвига-Тишя 進歩スル. Суесуму, синпо-сурү.
- (200) Оставаться. Остава-Тишя 留マル. Тодомарү.

- (201) Удержатъ. ウデルジャーテイ 扣ヘル. Хикаеру.
- (202) Держатъ. デルジャーテイ 支ヘル. Сасаеру.
- (203) Предохранитъ. フレドフраноーテイ 保存スル. Хозон-суру, таку-
貯ヘル. ваеру.
- (204) Разрушатъся. ラズルジャーテイシヤ 衰ヘル. Отороеру.
- (205) Упáдать. ウパダテイ 敗頽スル. Кузуреру.
- (206) Процвѣтатъ. ブロツウエターテイ 繁昌スル. Ханзюо-суру, са-
каеру.
- (207) Населятъ. ナセリヤーテイ 殖民スル. Сиокумин-суру.
- (208) Переселитъ. ペリセリヤーテイ 移住スル. Изюу-суру.
- (209) Сражатъся. СражаръДейшя 戦フ. Сенсоо-суру, тада-
кау.
- (210) Убѣгатъ. Убегаръテイ 逃レル. Нигеру.
- (211) Преслѣдовать. Преследоваръテイ 追踪スル. Оикакеру.
- (212) Скакатъ. Скакаръテイ 駈ケル. Ума де какеру.
- (213) Засѣватъ, разсѣватъ. サセワールテイ ラズセワールテイ 蒔ク. 蒔散ラス Маку, чирасу.
- (214) Коситъ. Косиаръテイ 蒔ル. Каригору.

- (215) Собира́тъ. ソビラールテイ 集メル. Ацумеру.
- (216) Носитъ, Нести. ノシールテイ チスДей 運ブ, 荷フ. Хакобу, нинау.
- (217) Терпѣтъ. Челлбаръテイ 忍耐スル. Нинтай-суру, ко-
раеру, гаман-
суру.
- (218) Обраб́отывать. ラブラボートヒリテイ 耕ス. тагаясу.
- (219) Образов́ать. Образоваръテイ 形作クル. Катачизукуру.
- (220) Пахатъ. Пахаръテイ 鋤ク. Сукикаесу.
- (221) Избиратъ. Избираръテイ 擇ヒ出ス. Еридасу.
- (222) Выбиратъ. Уирибаръテイ 擇リ拔ク. Еринуку.
- (223) Наводнѣтъ. Наводнбаръテイ 溢レル. Афуреру, коборе-
ру.
- (224) Наполнѣтъ. Наполнбаръテイ 滿タス. Митасу, иппай ни
суру.
- (225) Окáнчивать. Оканчиваръテイ 完結スル. Сиозю-суру.
- (226) Хотѣтъ. Хотчуаръテイ 欲スル. Нозому, негау,
коному.

- (227) Принадлежать. ブリナドレシヤ-タイ 所屬スル. Зоку-суру.
- (228) Навѣститъ. ナヴェСДІ-ТАИ 見舞フ, 訪問スル. Мимау.
- (229) Угощать. ウゴシチヤ-タイ 接待スル. Кяку-асирайсуру.
- (230) Услуживать. ウスル-シヤ-タイ 周旋スル. Сюусен-суру, се-
ва во суру.
- (231) Расположить. ラスボロシ-タイ 整理スル. Сороеру.
- (232) Положить. ボロシ-タイ 置ク. Оку.
- (233) Снимать мѣрку. СКОМА-ТАИ МЕРКУ 尺度ヲ度ル. Саси во тору, ха-
кару.
- (234) Мѣрить. МЕРИ-ТАИ 量ル. Хакару.
- (235) Считать. СЧИТА-ТАИ 計算スル. Сантоосуру, кан-
зиоо-суру.
- (236) Запечатывать. サハチヤ-トヒシ-タイ 捺印スル. Хан во суру.
- (237) Стрѣлять. Стрелиヤ-ТАИ 射ル. Пру, тепноо во
уцу.
- (238) Цѣлить. ЦЕЛИ-ТАИ 狙フ. Нерау.

- (239) Цѣловать. ЦЕЛОВАТЬ ツェロワ-ТАИ 接吻スル. Кучисуу, сенпун-
суру.
- (240) Завидовать. ザワイ-ドワ-ТАИ 妬ム. Нетаму, ринки-су-
ру.
- (241) Свѣтѣть. スヴェТА-ТАИ 輝カス. Кагаякасу.
- (242) Свѣтѣться. スヴェТИ-ТАИ シヤ 輝ク. Кагаяку, хикару.
- (243) Свѣтитъ. スヴェТИ-ТАИ 明クスル. Акаруку суру.
- (244) Гасѣться. ガシ-タイシヤ 消滅スル. Киеру.
- (245) Лаять. ラーヤ-ТАИ 吠ヘル. Хоеру.
- (246) Смирять. СМИРЯ-ТАИ 馴ラス. Нарасу.
- (247) Запрещать. ザブレンチヤ-ТАИ 禁ズル. Кинзуру.
- (248) Волноваться. ヴォВНОВА-ТАИ シヤ 動搖スル. Юса-юса-суру.
- (249) Сжигать. СЖИГА-ТАИ 燒キ盡ス. Якицубусу.
- (250) Прощать. ПРОШЧЯ-ТАИ 赦ス. юрусу.
- (251) Извинить. ИЗВИНИ-ТАИ シヤ 恕スル. Юрусу.
- (252) Позволить. ПОЗВОЛИ-ТАИ シヤ 許ス. Юрусу.

- (253) Сожалѣть. ソシラレタイ 憫ム. Аварему.
- (254) Презирѣть. ブレシラレタイ 輕蔑スル. Кейбесусуру, банисуру.
- (255) Покорѣться. ホコリヤレタイシヤ 服従スル. Ситагау.
- (256) Слѣдовать. スレドワタイ 従フ, 續ク. Ситагау, цузуку.
- (257) Упрекѣть. ウブレカレタイ 誹謗スル. Сосиру, варукучи во ю.
- (258) Позорѣться. ホゾリレタイシヤ 耻入ル. Хази-иру.
- (259) Потонуть. ホトヌレタイ 沈ム, 溺レル. Сизуму, мугуру.
- (260) Торопѣться. トロピータイシヤ 急ク. Исогу.
- (261) Лѣнѣться. レユレタイシヤ 怠ル. Окотару, намакеру.
- (262) Пѣть. Пэ-тай 謠フ. Утау.
- (263) Распѣвать. Распэ-тай 囀ル. Саезуру.
- (264) Роптѣть. Ропта-тай ^{ツブヤ} 吟ク, 不平. Цубуягу, фухей
ヲ鳴ラス. во нарасу.

- (265) Шептѣть. Шепта-тай 耳語スル. Сасаяку, найсио-банаси-суру.
- (266) Игрѣть. Игра-тай 遊ブ, 弄ブ. Асобу, мотеасобу.
- (267) Танцовѣть. Танцво-тай 舞蹈スル. Одору, мау.
- (268) Цвѣсти, разцвѣтѣть. Цвѣсти-тай 花咲ク. Саку, ханасаку.
- (269) Дождѣть. Дождю-тай 雨降ル. Амефуру.
- (270) Снѣжить. Снѣж-тай 雪降ル. Юкифуру.
- (271) Знѣть. Зна-тай 知ル. Сиру.
- (272) Издавать. Изда-тай 出版スル. Сюппан-суру.
- (273) Переплетѣть. Переплет-тай 本ヲ綴ル. Хон во тозиру.
- (274) Предвѣщать. Предвѣ-тай 豫報スル. Маемотте сирасеру.
- (275) Прорекѣть. Прорек-тай 豫言スル, Уранау, юген-су
占トスル. ру.

第二十七章 №. 27.

尊位及官名.

Титулы и чиновники.

(1)	Императоръ, царь. Императоръ	皇帝.	Тенся, микадо.
(2)	Императрица, царица. Императрица	女帝, 皇后.	Зюгей, коогоо.
(3)	Король. Король	國王.	Коку-оо.
(4)	Королева. Королева	女王.	Зю-оо.
(5)	Президентъ. Президентъ	大統領.	Дайгоорюо,
(6)	Вице-президентъ. Вице-президентъ	副統領.	Фукутоорюо.
(7)	Наслѣдникъ. Наслѣдникъ	皇太子.	Коотайси.
(8)	Принцъ. Принцъ	皇子.	Оози.
(9)	Принцесса. Принцесса	皇女.	Оозю.
(10)	Великій князь. Великій князь	親王.	Синноо.
(11)	Дворянинъ. Дворянинъ	貴族.	Кизоку, казоку.
(12)	Министръ. Министръ	大臣.	Дайзин.
(13)	Первый Министръ. Первый Министръ	首相.	Сооридайзин.

(14)	Членъ тайнаго свѣта. Членъ тайнаго свѣта	樞密顧問官.	Суумицукомон-кан.
(15)	Сенаторъ. Сенаторъ	元老院議員.	Генроингикан.
(16)	Товарищъ министра. Товарищъ министра	次官.	Зикан.
(17)	Князь. Князь	公爵.	Коосяку.
(18)	Маркизь. Маркизь	侯爵.	Коосяку.
(19)	Графъ. Графъ	伯爵.	Хакусяку.
(20)	Вице-графъ. Вице-графъ	子爵.	Сисяку.
(21)	Баронъ. Баронъ	男爵.	Дансяку.
(22)	Посланникъ. Посланникъ	公使.	Кооси.
(23)	Консуль. Консуль	領事.	Рюози.
(24)	Вице-консуль. Вице-консуль	副領事.	Фукурюози.
(25)	Губернаторъ. Губернаторъ	縣知事.	Кенчизи.
(26)	Секретарь. Секретарь	書記官.	Сюкибан.
(27)	Письмоводитель. Письмоводитель	書記役.	Сюки.
(28)	Мэръ города. Мэръ города	府知事.	Фучизи.

- (29) Городской голова. 市長. Спчоо.
ゴロドスコイ ゴロワ
- (30) Деревенский голова. 村長. Сопчоо.
Деревенскийскай Гарава
- (31) Судья. 裁判官. Сайбанкан.
Сушья
- (32) Почтмейстеръ. 郵便局長. Любинкиокучоо.
Почтмейстер
- (33) Полицейский чиновникъ. 警察吏. Кейбу, зюкса.
Полицейскийскай Чинювник
- (34) Таможенникъ. 收税吏. Сюзвейганри.
Тамуженик
- (35) Государственный канцлеръ. 一等官.
Государственный канцлер
- (36) Действительный тайный советникъ. 二等官.
Действительный тайный советник
- (37) Тайный советникъ. 三等官.
Тайный советник
- (38) Действительный статский советникъ. 四等官.
Действительный статский советник
- (39) Статский советникъ. 五等官.
Статский советник
- (40) Коллежский советникъ. 六等官.
Коллежский советник
- (41) Надворный советникъ. 七等官.
Надворный советник
- (42) Коллежский ассессоръ. 八等官.
Коллежский ассессор
- (43) Титулярный советникъ. 九等官.
Титулярный советник
- (44) Коллежский секретарь. 十等官.
Коллежский секретарь

- (45) Корабельный секретарь. 十一等官.
Корабельный секретарь
  - (46) Губернский секретарь. 十二等官.
Губернский секретарь
  - (47) Сенатский, синодский и кабинетский сек. 十三等官.
Сенатский, синодский и кабинетский сек.
  - (48) Коллежский регистраторъ. 十四等官.
Коллежский регистратор
- 尊 稱
- (49) Высокопревосходительство. 一等官及二等官
Высокопревосходительство
=之ヲ用ユ.
  - (50) Превосходительство. 三等官及四等官
Превосходительство
=之ヲ用ユ.
  - (51) Высокородіе. 五等官=之ヲ用
Высокородіе
ユ.
  - (52) Высокоблагородіе. 六,七,八等官=
Высокоблагородіе
之ヲ用ユ.
  - (53) Благородіе. 九等官ヨリ十四
Благородіе
等官マデ之ヲ
用ユ.

第二十八章 № 28.

各種職業

Различныя занятія.
フズリ - ナスヒヤ サコヤ - タイヤ

(1) Офицеръ. オフィツェル	武官.	Букан, сикан.
(2) Чиновникъ. チノウゴク	文官.	Бункан, якунин, кан-ин.
(3) Учитель. Уチ-Чури	教師.	Кюоси, сенсей.
(4) Учительница. Уチ-Чуриニツメ	女教師.	Зюкёоси, онна но сенсей.
(5) Врачъ, докторъ. Уラ-チ Д-Октрл	醫師.	Ися.
(6) Хирургъ. ヒル-ルシ	外科醫.	Гека-и.
(7) Зубной врачъ. ズブノ-И Уラ-チ	齒醫者.	Ха-ися.
(8) Аптекарь. Ап-Чуе-Кари	藥劑師.	Якузайси.
(9) Аптека. Ап-Чуе-Ка	藥舖.	Якусюя, кусуря.
(10) Мужикъ. ムシ-ク	百姓.	Хякусиоо.
(11) Крестьянинъ. Крест-Чан-ин	農夫.	Ноофу, хякусиоо.

(12) Торговецъ, купецъ. トルゴ-ウエツ Кウベ-ツ	商人.	Сиоонин, агиндо.
(13) Продавецъ. プロダウエツ	賣方.	Уриге.
(14) Покупатель. ボクバ-Чури	買方.	Кайге.
(15) Винный торговецъ. ウイ-ンヌヒイ トルゴ-ウエツ	酒商人.	Сака-я, саке-сиоо- нин.
(16) Чайный торговецъ. Ча-И-ヌヒイ トルゴ-ウエツ	茶商人.	Часиоонин.
(17) Шелковый торговецъ. Шо-У-Ко-У-Ии То-Р-Го-У-Э-Ц	絹商人.	Кинусиоонин.
(18) Продавецъ рыбы. プロダウエツ ルヒ-ブヒ	魚屋.	Сакана-я.
(19) Фарфоровый торговецъ. Фал-Ф-О-Р-О-У-Ии То-Р-Го-У-Э-Ц	瀬戸物商人.	Сетомоно-я.
(20) Лакированный торговецъ. ラキ-ロ-ウ-ン-ヌヒイ То-Р-Го-У-Э-Ц	漆器商人.	Сики сиоонин, макие сиоонин.
(21) Торговецъ мѣдными и желѣзными товарами. То-Р-Го-У-Э-Ц М-Э-Д-Н-И-И И Ш-У-Р-Э-З-Н-И-И То-У-Р-И-И	金物商人.	Канамоно-я.
(22) Кондитеръ. Кан-Д-И-Т-Э-Р	菓子商.	Кваси-я.
(23) Торговецъ шелковыми товарами. То-Р-Го-У-Э-Ц Шо-У-Ко-У-Ии То-У-Р-И-И	吳服商.	Гофуку-я.

- (24) Торговецъ риса. **米商人.** Бейсио, коме-я.
トルゴウエツ リーサ
- (25) Разнощикъ. **行商.** Табакиндо, бо-
ワズノウシチク тойфури.
- (26) Маклеръ, свѣдчикъ. **仲買商.** Накагай.
マクレル スウオ-ドチク
- (27) Купецъ старыхъ платъ **古着商.** Фуруги-я
クウベ-ツ スタルヒフ プラ-チ
- (28) Бакалейщикъ. **雜貨商.** Иорозу-я, закъва
バカレイシチク сио.
- (29) Заимодавецъ подъ закладъ. **質屋.** Сичи-я.
ザイモダ-ウエツ БО-Д Зеклар-Д
- (30) Книгопродавецъ. **書肆.** Хон-я.
クニゴプロダ-ウエツ
- (31) Портной. **仕立屋.** Ситате-я.
ポルトノ-イ
- (32) Часовой мастеръ. **時計師.** Токейси.
Часово-и Мастер
- (33) Наставникъ. **教育家.** Киоокикуа.
Настав-гок
- (34) Наставница. **女ノ教育家.** Ойна но киоокику-
Настав-фотта ка.
- (35) Профессоръ. **専門教師.** Сенмон киооци.
Профессор
- (36) Начальникъ училища. **校長.** Коочоо.
Началь-рич Учи-рич

- (37) Помощникъ учителя. **助教師.** Зюкѳо, зюгиоосей.
Бомо-шичик Учи-чери
- (38) Сочинитель. **著述家.** Чозюбука.
Сочин-чери
- (39) Переводчикъ. **通辨.** Цуубен.
Беле-уа-гачик
- (40) Проповѣдникъ. **説教師.** Секкиооси.
Пропов-гучик
- (41) Газетный редакторъ. **新聞記者.** Синбункися.
Газет-стисей Реда-ктл
- (42) Агентъ. **手代.** Тедай.
Агент
- (43) Прикащикъ. **番頭.** Бантоо.
Прика-шичик
- (44) Директоръ. **取締.** Торисимари.
Дирек-ктл
- (45) Управитель. **支配人.** Сихайнин.
Управ-уичери
- (46) Бухгалтеръ. **簿記方.** Бокиката, чооката
Бухгал-уичери
- (47) Фотографъ. **寫眞師.** Сясинси.
Фотограф
- (48) Литографъ. **石版師.** Секибанси.
Литограф
- (49) Живописецъ. **畫工.** Гакоо, екаки.
Живописец
- (50) Мореплавателъ, морякъ. **航海者, 海客.**
Морепл-уичери Моряк
Фунапори.

(51)	Капитанъ. カピタン	船長.	Сенчоо.
(52)	Матросъ. マトロース	水夫.	Суйфу.
(53)	Боцманъ. ボツマン	水夫長.	Суйфучоо.
(54)	Инженеръ. インヂェナール	機關師. 技師.	Киканси, гиси.
(55)	Истонникъ. イストブコク	焚火夫.	Хитаки.
(56)	Заводчикъ. ザウオウヂキ	製造人.	Сейзоонин.
(57)	Работникъ. ラボツコク	働キ人.	Хатараките, роо- доося.
(58)	Пивоваръ. ピウォール	釀造者, 杜氏.	Тоози, сакецугу- ри.
(59)	Ремесленникъ. レメスレンコク	職工.	Сюкунин.
(60)	Плотникъ. プロツコク	大工.	Дайку.
(61)	Столяръ. Сторикал	指物師.	Сасимоноси.
(62)	Корабельный плотникъ. コヲベリスヒイ	船大工.	Фунадайбу.
(63)	Кузнецъ. クズネツ	鍛治.	Казия.
(64)	Ваятель. ウヤテリ	彫刻者.	Чоокобуси, хори- моноси.

(65)	Сапожникъ. サボシユコク	長靴製造人.	Куцуя.
(66)	Башмачникъ. バシマナコク	短靴製造人.	Куцуя.
(67)	Шляпочникъ. シユリヤボチコク	帽子製造人.	Боосия.
(68)	Кожевникъ. コシユウゴク	革匠. カハナメシ	Каванамеси.
(69)	Рогожникъ. ロゴシユコク	蓆製造人.	Гозацукури.
(70)	Ткачъ. ツカチ	織工.	Хатаори, ория.
(71)	Ткачиха. ツカチハ	女織工.	Хатаори-онна.
(72)	Бочаръ. ボチヤール	桶工.	Окея.
(73)	Кровельщикъ. クロウヴェリシチク	屋根葺職.	Янефуки, фукизи.
(74)	Каменьщикъ. カメシチク	石工.	Исия.
(75)	Штукатуръ. Шуттукатур	左官.	Сакан.
(76)	Штукатурщикъ. Шуттукатурシチク	左官.	Сакан.
(77)	Черепичникъ. ЧелепиЧик	瓦製造人.	Кавараяки.
(78)	Кирпичникъ. КилпиЧик	煉化石製造人.	Ренгацукури.
(79)	Ножевикъ. ノシユウコク	刃物師.	Хамоноси.

- (80) Красильщикъ. クラシリーシチク 染工. Сомен, кон-я.
- (81) Лакировщикъ. ラキローグシチク 漆工. Нусия, макиеси.
- (82) Булочникъ. ブローチニク 麵包製造人, 同商人. Пан-я.
- (83) Хлебобоекъ. フレボビョク 麵包製造人. Пан-я.
- (84) Цирюльникъ. ツィрюль-ри-ни-к 剃頭工. Ками-юй.
- (85) Точильщикъ. То-чи-ри-ш-ти-к 研屋. Тогия.
- (86) Чистильщикъ. Чи-сти-ль-щи-к 洗濯屋. Сендакуи.
- (87) Прачечная. Пра-че-чи-на-я 洗濯屋. Сендакуи.
- (88) Прачка. Пра-ча-ка 洗濯女. Сендакуонна.
- (89) Подрядчикъ. По-др-я-д-чи-к 請負人. укеойнин.
- (90) Переплётчикъ. Пе-ре-пл-ёт-чи-к 製本師. Сейхон-я.
- (91) Типографчикъ. Ти-по-гра-ф-чи-к 印刷工. Каппансиоку.
- (92) Печатникъ. Пе-ча-т-ни-к 印刷職工. Инсауисиоку.
- (93) Словесникъ, учёный человекъ. Сло-во-е-с-ни-к У-че-но-с-т-в-и-и Чи-ро-в-е-к 學者. Гакуся.
- (94) Студентъ. Ст-у-д-е-нт 大學書生. Дайгакусиосей.
- (95) Ученикъ. У-че-ни-к 書生. Сиосей, сейто.

- (96) Философъ. Фи-ло-со-ф 哲學者. Тецугакуся.
- (97) Химикъ. Хи-ми-к 化學者. Квагакуся.
- (98) Политикъ. По-ли-ти-к 政治家. Сейзика.
- (99) Тактикъ. Та-к-ти-к 軍法家. Гунпоока, хейхоо-ка.
- (100) Поэтъ. По-э-т 詩人. Сизин.
- (101) Пѣвецъ. Пе-в-е-ц 唱歌師. Утайте.
- (102) Пѣвица. Пе-ви-ца 藝妓. Гейся.
- (103) Богословъ. Бо-го-сло-в 神學者. Сингакуся.
- (104) Астрологъ. А-с-т-ро-ло-г 天文家. Тенмонгакуся.
- (105) Математикъ. Ма-те-ма-ти-к 數學家. Суугакука.
- (106) Зоологъ. Зо-о-ло-г 動物學者. Дообунугакуся.
- (107) Ботаникъ. Бо-та-ни-к 植物學者. Сиокубуцугакуся.
- (108) Геологъ. Ге-о-ло-г 地質學者. Чисцугакуся.
- (109) Межевщикъ. Ме-же-в-щи-к 測量家. Сокуріоока.
- (110) Землемѣръ. Зе-м-ле-м-ѣ-р 陸地測量家. Рикучисокуріоо-ка.

- (111) УЧИТЕЛЪ ЯЗЫКОВЪ. ウチーチュリ ヤズヒコウ 語學教師. Гогокусенсей.
- (112) Минералогъ. Минерологъ 金石學者. Кообуцугакуся.
- (113) ОХОТНИКЪ. Охотникъ 獵人. Карюудо.
- (114) РЫБАКЪ, РЫБОЛОВЪ. Рыбакъ Рыболовъ 漁夫. Риоси.
- (115) ИЗВОДНИКЪ. Изводникъ 御者. Гюся, беттоо.
- (116) САДОВНИКЪ. Садовникъ 園丁. Ентея, нивацукури.
- (117) ПУТЕВОДИТЕЛЬ. Путеводитель 案内者. Аннай.
- (118) ТЕЛѢЖНИКЪ. Тележникъ 車力. Сярики.
- (119) МЯСНИКЪ. Мясникъ 肉商. Нигусиоо, нивуя.
- (120) ЛѢСНИКЪ. Лесникъ 材木商. Сирокня, займокусюо.
- (121) ОВЧАРЪ. Овчаръ 牧羊者. Хицузикай.
- (122) ПАСТУХЪ. Пастухъ 牧畜家. Бокучикука.
- (123) ЗАКОНОВѢДЕЦЪ. Законовѣдецъ 法律家. Хоорицука.
- (124) АДВОКАТЪ. Адвокатъ 代言人. Дайгеннин.

- (125) ЗАЩИТНИКЪ. Защитникъ 辨護人. Бенгонни.
- (126) КРАСНОСЛОВЪ. Краснословъ 能辨家. Нообенка.
- (127) ПОСРЕДНИКЪ. Посредникъ 仲裁人. Чуусай.
- (128) МУЗЫКАНТЪ. Музыкантъ 音樂師. Онгакуся.
- (129) КОНВАЛЬ. Конваль 伯樂. Хакураку.
- (130) ЛОСКУТНИКЪ. Лоскутникъ 襪布商. ボロカイ Борокай, кузуя.
- (131) АКТЕРЪ. Актеръ 役者. Якуся.
- (132) АКТРИСА. Актриса 女役者. Онна-якуся.
- (133) КРЕДИТОРЪ. Кредиторъ 債主. Касиката, сайсю.
- (134) ДОЛЖНИКЪ. Должникъ 負債者. Кариката, фусайся.
- (135) АНАТОМИКЪ. Анатомикъ 解剖學者. Кайбоогакуся.
- (136) МОРАЛИСТЪ. Моралистъ 道德學者. Доогокугакуся.
- (137) ЛОГИКЪ. Логикъ 論理學者. Ронригакуся.
- (138) ФИЗИОЛОГЪ. Физиологъ 生理學者. Сейригакуся.
- (139) ПОСТАВЩИКЪ. Поставщикъ 用達. Тоотаси.

(140) Окулість. オクウリ-スト	眼科醫.	Ме-ися,
(141) Глазной лекарь. Глазной-лекарь	眼科醫.	Ме-ися, ганка-и
(142) Почталіонъ. Почталіон	郵便配達 人.	Юубинхайтацу.
(143) Лавочникъ. Лавочник	小店商人.	Коакиндо.
(144) Священникъ. Священник	和尚.	Осіоо, боозу.
(145) Монахиня. Монахиня	尼.	Ама, нисоо.
(146) Золотарь. Золотарь	掃圃人.	Соозия, коетори.
(147) Мусорщикъ. Мусорщик	塵芥掃除 人.	Соозия.
(148) Нищій. Нищій	乞食.	Козика.
(149) Картежникъ. Картежник	博徒. (骨牌ヲ弄ブ者)	Бакучи-учи.
(150) Разбойникъ. Разбойник	強盜.	Гооттоо.
(151) Воръ. Воръ	盜賊.	Тоозоку, нусуто, доробоо.
(152) Морской разбойникъ. Морской-разбойник	海賊.	Кайзоку.
(153) Карманщикъ. Карманщик	攫盜.	Сури, чибо.

(154) Товарищъ. Товарищ	仲間.	Накама.
(155) Гость. Гость	賓客.	Кіяку.
(156) Богачъ. Богач	富人.	Канемочи.
(157) Бѣдникъ. Бѣдник	貧人.	Бинбоонин.
(158) Акушеръ. Акушер	産科醫.	Санка-и.
(159) Акушерка. Акушерка	産婆.	Санба, ториагеба- ба.
(160) Пррушечная лавка. Пррушечная-лавка	翫弄物店.	Омочамисе,
(161) Хвастунъ. Хвастун	自慢者.	Зиманся.
(162) Знатокъ. Знаток	物知.	Моносирри.
(163) Профанъ. Пропфан	物知ヲヌ 人.馬鹿.	Моносирану-хи то.
(164) Починщикъ. Починщик	修繕工.	Наоси.
(165) Историкъ. Историк	歴史家.	Ремисика.
(166) Шутникъ. Шутник	滑稽者.	Коккейба.
(167) Юмористъ. Юморист	滑稽者.	Коккейка.
(168) Издатель. Издатель	出版者.	Сюшаннин.

(169) Пророкъ. フクロ-ク	占者, 豫言者.	Уранай, югенся.
(170) Предсказатель. フレドスカザ-チュリ	豫言者.	Югенся.

第二十九章 № 29.

身體各部.

Части тѣла.

(1) Тѣло. チュ-ロ	身體.	Синтай, карада.
(2) Пять чувствъ. ピヤ-ライ チカ-フスツフ	五管.	Гокан.
(3) Зрѣніе. ズレ-コエ	視覺.	Сикаку.
(4) Слѣхъ. スル-フ	聽覺.	Чоокаку.
(5) Обонііе. オホ-コキ-コエ	嗅覺.	Кюукаку.
(6) Вкусъ. フク-ス	味覺.	Микаку.
(7) Осязаніе. Ошя-За-Кое	觸覺.	Сюккаку.
(8) Глаза. Гу-Га-И	眼 (複數)	Ме, манако.
(9) Уши. У-Ш-И	耳 (複數)	Мими.
(10) Носъ. ノ-ス	鼻.	Хана.
(11) Языкъ. ヤ-ジ-ク	舌.	Сита.
(12) Голова. ゴ-ロ-ウ	頭.	Касира, атама.
(13) Лицо. リ-ツ-О-	顏.	Као.